

2,50
euros

EL

Any XLIII

Núm. 3960

NOU

PERIÒDIC
INDEPENDENT
D'OSONA I
EL RIPOLLÈS

Amb 'El 9 Magazin'

Divendres, 8 de maig de 2020

646 079 023

Comerç a la corda fluixa

► Vic Comerç alerta que diversos establiments de la ciutat podrien haver de tancar definitivament per culpa de la crisi de la Covid-19

► Els comerços que han tornat a obrir aquesta setmana en la fase zero del desconfinament ho han fet amb importants mesures de seguretat

(Pàgines 4 a 7) Vanessa Pedró, infermera del CAP de Torelló, atén una pacient al seu domicili

L'Atenció Primària es reinventa durant la crisi

Els professionals sanitaris de l'Atenció Primària han tingut un paper important a l'hora d'afrontar la crisi de la Covid-19. Les visites presencials als CAP d'Osona han disminuït un 55% des de l'inici de la

pandèmia, però els professionals que hi treballen han fet unes 7.000 visites a domicili i gairebé 78.000 de virtuals i telefòniques. Anna Moreta, directora del Servei d'Atenció Primària Osona, en parla en

una entrevista. EL 9 NOU ha acompanyat una infermera del CAP de Torelló a fer visites a diferents pacients a casa seva: des del control del Sintrom o fer les cures fins a donar paraules d'ànim.

(Pàgines 10 i 11)

"Era difícil preveure la malignitat d'aquest virus"

Entrevista a Cristina Gallach, secretària d'Estat d'Assumptes Exteriors i per a Iberoamèrica i el Carib.

(Pàgina 12)

Més espai a les voreres per mantenir la distància

El ple va aprovar dilluns una moció per garantir la distància de seguretat a les voreres de Vic.

(Pàgina 14)

El rànquing de les fonts més contaminades

La font de la Gana de Calldetenes gairebé multiplica per deu el màxim de nitrats permès.

(Pàgines 18 i 19)

75 anys de l'alliberament de Mauthausen

La història de dos soldats republicans de Seva que van morir als camps de concentració nazis.

(Pàgina 28)

L'atur ha crescut més d'un 20% a Osona i el Ripollès respecte al 2019

(Pàgina 33)

Jaume Coll guanya el premi Jordi Domènech de traducció en poesia

Els establiments comercials considerats no essencials han començat a obrir portes aquesta setmana amb la fase zero de desescalada.

A Vic o Ripoll han estat al voltant del 20%. A la capital osonenca, però, alguns que ja estaven tocats tancaran per sempre.

La crisi de la Covid-19 posa el petit comerç a la corda fluixa

Vic Comerç apunta que prop d'un 10% dels establiments associats que ja estaven tocats hauran de tancar definitivament

Vic/Ripoll

Guillem Rico

El comerç considerat no essencial d'Osona i el Ripollès ha estat aturat en la seva totalitat, tret dels qui han pogut treballar tímidament amb la venda en línia des de l'inici de l'estat d'alarma. Aquest dilluns, després de set setmanes, al voltant del 20% dels de Vic i un percentatge similar a Ripoll i més a Manlleu, d'un 50%, reobrien les portes amb totes les mesures de seguretat per evitar la propagació del coronavirus i també donant cita prèvia als clients. Han estat uns 50 dies sense rebre ingressos i això ha fet molt mal a alguns establiments. Segons Toni Brachs, president de Vic Comerç, els efectes de la Covid-19, però, hauran estat letals per a alguns establiments de diversos sectors que ja estaven tocats abans i que la nova crisi els ha provocat "l'estocada final". Brachs assegura que "he detectat que al voltant del 10% dels associats" –en són 350– ja han comunicat que "no tornaran a obrir", i lamenta que "només els ha faltat aquesta situació per acabar de prendre la decisió". La regidora de Comerç de Vic, Bet Piella, diu que estan analitzant l'impacte de la crisi i que estan fent una enquesta entre els associats, i dels que han respost un 6% diu que "s'ha imaginat tancant el negoci" abans d'acabar l'any. Segons les mateixes dades, un 80% han fet ERTO i un 70% dels que estan de lloguer han pactat amb la propietat.

Brachs és crític amb la forma en què els ha anat arribant la informació, ja que "fins diumenge a les 6 de la tarda no es va publicar" i això donava poc marge als establiments que volien obrir dilluns a tenir totes les mesures a punt. I, en part, d'aquí ve que n'obris el 20% i que la resta es preparaven per obrir dilluns vinent confiant que es podria passar a la fase 1 de desconfinament, en què

els petits comerços podran deixar entrar clients amb una limitació d'aforament i amb les mesures pertinents i també podran obrir les terrasses amb un 50% d'ocupació. Per això, aquesta setmana, com explica també Josep Forcada, president de la Unió de Botiguers de Ripoll, molta gent preparava l'obertura per a la setmana que ve i que no podrà ser. Fins i tot estudiaven, "després de tants dies tancat", la possibilitat d'obrir dilluns, que a la capital del Ripollès és festiu. Forcada, que té una botiga de mobles, és dels que ha obert amb cita prèvia perquè té una superfície inferior a 400 metres

Ajuts directes als comerços de Vic

Vic L'Ajuntament de Vic donarà ajuts directes a més de 800 comerciants i petits autònoms de la ciutat que s'han vist obligats a tancar els seus locals pel decret d'estat d'alarma o que tot i poder obrir s'han vist afectats per la situació. En aquests moments s'estan elaborant les bases reguladores i s'intentarà que els diners "arribin al més aviat possible" als afectats, segons la regidora de Promoció Econòmica, Ocupació i Comerç, Bet Piella. També es vol que aquests ajuts siguin compatibles amb altres propostes que arribin de la Generalitat o el govern central. S'hi destinaran 597.000 euros procedents, entre d'altres, del fons de contingència i del sobrant del pressupost de Fires i Mercats. Tots els grups hi van donar suport a excepció de Capgirem, que es va abstenir argumentant que tot i estar a favor d'ajudar el teixit econòmic no tenien suficient informació de quins serien els criteris que s'utilitzarien per donar-los.

quadrats. "Cada venedor atén només una persona, la gent s'espera a la porta i si han de provar alguna cosa la protegeixes", explica. Una tònica que s'ha seguit a la resta d'establiments. Jordi Jaumira, president de l'Agrupació de Comerciants de Torelló (ACT), diu que les perruqueries, per exemple, dilluns van obrir gairebé totes, "tothom té moltes ganes d'obrir i el que té la mínima possibilitat de fer-ho ja obre". Des de l'ACT, comenta, han proporcionat material als socis per obrir "amb les condicions òptimes", com mampares per als taulells, gel hidroalcohòlic i també màscares facials que els ha proporcionat l'Ajuntament. El president de Manlleu Associació de Botiguers (MAB), Enric Rosés, calcula que aquesta setmana han tornat a l'activitat comercial al voltant del 50% dels establiments i que quan s'activi la fase 1 "esperem estar al 100%". A diferència de Vic, a Manlleu "tots tornarem a intentar-ho", comenta Rosés, encara que augura que "si a final d'any no es veu un canvi alguns potser tancaran". En pobles més petits, com Sant Quirze, l'alcalde, David Solà, diu que "els tres o quatre" no essencials que quedaven per obrir ara ho fan amb cita prèvia.

Aquesta setmana d'establiments n'han obert de tot tipus, des de perruqueries fins a restaurants que han creat serveis de menjar per emportar, ferreteries, botigues de roba, merceries o de calçat, en el darrer cas, segons Rosés, sobretot per "a la canalla que els creix el peu". Els 50 dies sense ingressos han estat durs per als comerciants, que com apunta Brachs estant pendents de poder rebre ajuts de diferents ens. Molts treballadors estan amb ERTO i "encara no han cobrat" i pel que fa a l'accés a crèdits "sembla molt fàcil però a l'hora de la veritat els associats es troben entrebancs". I mentrestant, "les despeses hi

"S'emproven la meitat de roba que abans, per respecte a nosaltres"

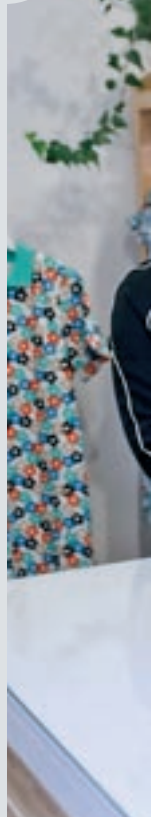

Torelló

G.R.

Alexandra Chiriac, propietària de la botiga de roba i complements Trendy, al carrer Sant Miquel de Torelló, no tenia tots els llums encesos aquest dimarts a la tarda per no donar sensació de normalitat. Dilluns va obrir per primer cop des del 13 de març, quan ja va decidir tancar per "protegir-nos i protegir els clients", explicava. Ara atén clientes només a les tardes, amb cita prèvia i amb totes les mesures de seguretat. Té gel hidroalcohòlic a l'entrada, guants per si algun client no en porta i neteja tres cops al dia. Un cop ha passat algú per l'emprovador el neteja amb la màquina de vapor i també

ho fa amb la roba. La planxa treu vapor a 100 graus i la passa per totes les peces, tret d'alguna que "si no suporta aquesta màquina la deixo en quarantena 48 hores". Chiriac comentava que "assessorarem molt i les clientes s'emproven la meitat del que s'emprovaven, també per respecte a nosaltres". Abans d'obrir amb cita prèvia va engegar la botiga en línia, però "no és el nostre negoci", en tot cas pot ser "un complement". La botiguera deia que necessitaven obrir per poder tirar endavant, ja que "teníem una previsió que no s'ha complert" i això els suposa fins i tot més diners que les despeses fixes. A inici d'any compren el gènere i ara "hem hagut de retirar gairebé tot el de primavera".

"Veus que molts clients encara valoren comprar al petit comerç"

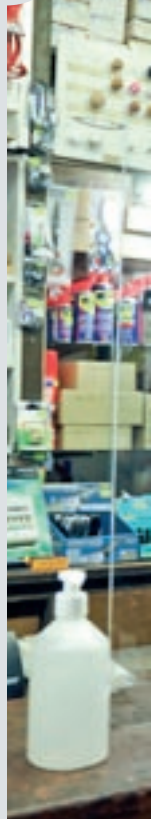

Vic

M.E.

Les últimes setmanes ha estat habitual veure cues a fora de forns de pa, carnisseries o entitats d'estalvi, considerats comerços *essencials*. Des d'aquest dilluns també se'n podien veure, per exemple, davant de la històrica Ferreteria Font, a la rambla Davallades de Vic. Material d'electricitat, accessoris de cuina, carrets d'anar a comprar o estris de bricolatge han estat els productes més sol·licitats en aquesta represa. "Es nota que la gent s'ha passat molts dies a casa", diu anar el propietari, Jaume Font. Ell i la seva dona, Lourdes Barniol, han tornat rere el taulell –mentre que el treballador que tenen continu-

arà uns dies més en situació d'ERTO–, amb la qual cosa deixen passar els clients de dos en dos i amb mascareta, i només ells manipulen els productes. Font es mostra "molt content" en constatar la fidelitat que mostra la clientela. "Veus que molts clients encara valoren comprar al petit comerç; alguns et diuen que han preferit esperar, abans de comprar unes paelles per Amazon, per exemple". Malgrat que "el perdut, perdut" i aquest "no serà un bon any", Font confia que el sector de la ferreteria "se'n pot sortir bé". En el seu cas, la polivalència de l'oferta i el caràcter familiar de l'establiment li jugaran a favor. La botiga la va obrir el seu pare, Joan Font, l'any 1950.

són igual", assegura. Forcada afegeix que "la gent té ganes de començar a facturar, són molts dies i marcarà un abans i un després". Rosés comenta

Un 20% dels no essencials de Vic i Ripoll van obrir aquest dilluns

que "estaria bé que les rebaiques s'endarrerissin, un aspecte que comparteix Alexandra Chiriac, també de la junta de l'ACT, que diu que "fer liquidacions i rematades ara mateix no és indicat per pal-

liar la crisi". Forcada explica que a través de la plataforma que es va crear al Ripollès fa unes setmanes per fer arribar els productes a casa, es van fer al voltant de 70 o 80 entregues alguns dies i que va començar amb una trentena de botigues i van acabar sent un centenar.

Aquests dies, explica Brachs, "els clients han pres consciència de la importància del comerç de proximitat", i posa en valor l'assessorament personalitzat i el tracte familiar. Com diu Forcada, "un poble sense botigues és un poble sense llum". Esperen, aviat, veure la llum al final del túnel.

Alexandra Chiriac
Botiga de roba

ALBERT LLIMÓS

Eva Parés
Perruqueria

“Hem d’acompanyar, fer les coses fàcils i no generar inseguretats”

ALBERT LLIMÓS

Vic

M.E. Eva Parés, propietària de la perruqueria Parés-Nogué, al barri de Santa Anna de Vic des de 1996, va reobrir les portes dimarts i aquests primers dies ha ocupat la totalitat de les hores programades. “No m’han enxampat desprevinguda”, assegura Parés, conscient de la “desorientació” que havia viscut el sector abans que, diumenge, el Ministeri de Sanitat fixés les mesures de prevenció que haurien de prendre. En el seu cas, feia dies que s’havia deixat orientar per la seva mútua de riscos laborals, i malgrat l’encariment de productes va aconseguir que, a l’hora d’obrir, “no em faltés res” del prescrit.

Parés ha reduït a un terç l’aforament del local. Dels sis tocadors, només dos funcionen simultàniament. Ho ha compensat allargant l’horari, de 2/4 de 9 del matí a 2/4 de 9 del vespre, sense interrupcions. De les tres treballadores que té, n’ha reincorporat dues –la tercera ha quedat a l’ERTO–, que s’han repartit la jornada, mentre que ella hi és tot el dia.

Parés té clar que moltes de les mesures són “de sentit comú” i basades, sobretot, “en la netedat i la desinfecció”. La clientela ha de portar mascareta i ella els proporciona guants d’un sol ús. “Hem de fer les coses fàcils, acompanyar i no generar inseguretats”, defensa Parés, tot lamentant que “no tot-hom haurà pogut obrir”.

Jaume Font
Ferreteria

ALBERT LLIMÓS

Carla Turrats
Hostaleria

“Hem reobert el restaurant per lliurar menjar preparat”

ALBERT LLIMÓS

Ripoll

J.R. El confinament va obligar la família Turrats a demanar un ERTO per a tots els treballadors de l’Hostal del Ripollès i el restaurant La Piazzetta. Amb tota l’activitat suspesa, van limitar-se a fer neteja de les instal·lacions i esperar fins que aquesta setmana han pogut tornar a obrir parcialment. Una empresa de serveis essencials de treballadors de la carretera van demanar per quedar-s’hi a dormir, i els han obert diverses habitacions perquè set persones hi facin estada. Hi estan a pensió completa, o sigui que dinen i sopen al menjador, si bé respecten la divisió per equips i ho fan en taules

separades. A les habitacions també els han situat a diferents plantes.

Tot plegat ha afavorit que a més hagin obert de nou el restaurant per lliurar menús o menjar preparat. Anteriorment ja haurien pogut portar-ne a domicili, però no els sortia a compte. Les comandes les reben per telèfon o WhatsApp i els clients poden recollir-les al restaurant, a l’hora convinguda. Això els obliga a ser molt puntuals, a no permetre l’entrada de més d’un client i a tenir a una sola persona, la Carla, atenant la barra. Ella, el seu pare, Ramon, i la seva tieta Carme mantenen ara l’estructura del negoci, fent tots els papers de l’auca, per complir les exigències de la fase zero de desescalada.

#QUE NO ENS FALTI L'ENERGIA

GRÀCIES A TOTS, CADA DIA SOM MÉS A PROP.

A Endesa continuem estant al teu costat amb tota la nostra energia, duplicant esforços i recursos per **assegurar el subministrament, donant facilitats a pimes i autònoms** i atenant **serveis de reparació urgents a habitatges**.

A més, hem dissenyat un **Pla de Responsabilitat Pública** dotat amb **25 milions d’euros** per ajudar a combatre els efectes de la pandèmia.

endesa.com

eridesa

En bones mans

EL 9 NOU retrata la feina de Vanessa Pedró, infermera del CAP de Torelló, atenent pacients a cinc domicilis

Marc Sanyé
Fotoperiodista

La Vanessa m'espera a la porta del CAP de Torelló. Va per feina. És la infermera que aquesta tarda acompanyarà a tractar i curar cinc pacients amb mobilitat reduïda o que visitarem directament als seus domicilis perquè s'estalviïn el desplaçament. Em fa entrar a la consulta i em dona un EPI. Només vestir-me sento una calor asfixiant, i penso: "Encara no hem sortit del CAP". El primer que fa a fora l'aparcament és cobrir amb fundes de plàstic els seients del seu cotxe particular (1). "És per protecció, perquè tinc família", m'explica. Anem cap a una casa de pagès a veure en Joaquim, de 91 anys, que viu amb el seu germà. D'entrada ens perdem en algun camí, però acabem trobant la masia. Toca fer el control de Sintrom (3). "Què tal, Joaquim? Com esteu? Que us fa falta res?" En Joaquim s'alegra molt de veure la Vanessa. "Estic bé, de moment no em fa falta res, maca." Penso que aquesta conversa de cinc minuts és l'únic contacte que ha tingut amb algú de fora en tot el dia.

Ara anirem a veure la Carme. A baix, al cotxe, la Vanessa prepara la maleta per pujar a fer-li les

cures de la cama dreta. Cada visita implica un metulós canvi de guants i mascareta. La Carme ens obre la porta. "Hola macos!" "Carme, m'acompanya el fotògraf", li comenta la Vanessa. A mig fer les cures (6) ens explica que avui ha sortit per anar a la perruqueria, a la cantonada de casa seva. "Estàs guapíssima", li etziba la Vanessa. Marxem, pugem al cotxe i m'envaeix un cop d'aire calent. Treballar amb aquests equips de protecció és insuportable, em costa respirar. Anem cap a casa d'en José. Expaleta. Té una ferida a la cama dreta. Ens intenta explicar la feina que feia abans a Barcelona, Santa Coloma de Gramenet i, finalment, Torelló. "José, tens molt bé la cama, eh!" (2). Abans de marxar, en un acte reflex, ell agafa la mà a la Vanessa i li fa un petó. "Mama mia", diu. Vull entendre que li dona les gràcies.

A baix necessito agafar aire i m'aparto una mica la mascareta. De tant en tant em fa molta falta, tot i que m'adono que la Vanessa no ho ha fet ni un sol cop. Deu ser perquè ja està acostumada a treballar amb tot aquest equip de protecció. Ara tornem a agafar el cotxe per visitar la Concepció (4). Té 100 anys! Viu amb la seva filla i la neta. Necessita cures a les cames i mentre la Vanessa se n'ocupa ella no es queixa per res, fins i tot aixeca les cames i les manté enlaire perquè pugui treballar millor. "Que valen-

ta", penso. "Concepció, la veig molt bé, molt animada", li diu la Vanessa. Abans de marxar, però, li veu el braç més inflat del compte. No li agrada. Li farà un seguiment de prop per veure com evoluciona. Deixem el menjador de la Concepció mentre canten els canaris que té a la galeria. Ella es posa bé la mascareta i continua mirant *Sálvame*. De camí cap al pròxim domicili, la Vanessa em parla de la Neus i el seu marit. "Són una parella molt i molt maca." Ell va estar ingressat per Covid-19 i ja ha superat el virus. A fora, abans d'entrar, toca posar-se ulleres, doble mascareta, doble guant... La Neus és qui ens obre la porta. Li explica a la Vanessa que avui no es troba gens bé. Mentre parlen del seu estat de salut, la Vanessa li fa un canvi de nefrostomia (5). La Neus no pot evitar un gest de dolor. Al mateix menjador (7), valoren juntament amb el seu marit els símptomes del coronavirus. El CAP de Torelló farà control de la Neus. Ens acomiadem amb un adeu amb la mà, i ens diuen moltes gràcies. Mentre tornem al CAP, penso com de necessaris són aquests sanitaris que, estant a primera línia, atenen amb tota l'amabilitat del món els més vulnerables, i com seria una societat sense ells. Sense ells que, a banda de curar-te, fins i tot saben reconèixer si avui has anat a la perruqueria o fas cara d'estar patint més del compte.

MARC SANYÉ

Restaurant Ca la Manyana

Cuina per emportar-se

Preus ració

La nostra ensaladilla russa 5,50€	Salmó fresc a la crema i amb espinacs tendres 12€
Escalivada de verdures 5,50€	Peça de rapet al forn 12€
Esqueixada de bacallà 8,80€	Peça de rapet en suquet amb gamba i patatetes 14€
Carpaccio de salmó marinat 8,50€	Galta rostida de porc Duroc 9,50€
Tàrtar de salmó fresc amb alvocat 9,50€	Peça de magret d'ànec a la mel i poma rostida 10€
Sopa freda de salmorejo 5,50€	Confit de cuixa d'ànec amb peres 10€
Amanida de mini favetes amb menta fresca i pernil d'ànec 8,80€	Medallons de vedella rostida 12€
Coca fina de foie mi-cuit i poma rostida 9,80€	Garri ibèric rostit ½ per a dues persones 14€ per pax
Els nostres canelons 5,50€	Cuixa de pollastre de pagès rostida 12€
Canelons d'espinacs tendres i gambes 5,50€	Steak tartare de filet de vedella 12€
Macarrons a la bolonyesa 5,50€	Tournadó de filet de vedella a la crema de ceps 14€
Macarrons a la crema de parmesà amb bolets i pernil 5,80€	
Carxofes saltejades amb pernil 8,50€	
Les nostres croquetes de pernil i pollastre rostit 1,50€ peça	
Les nostres croquetes de sípia de nero 1,80€ peça	
Gambes a l'all amb mini favetes 9,50€	
Bacallà a l'allioli amb espinacs tendres 10€	

DE DIMARTS A DIUMENGE
ENTREGUES AL RESTAURANT
Per garantir el millor servei recomanem que
facin els seus encàrrecs amb antelació
Gràcies per la seva confiança

93 812 24 94

www.calamanyana.com

Les visites presencials als CAP treballen n'han realitzat 7.000 a d'Osona han disminuït un 55% domicili i gairebé 78.000 de virtuals de l'inici de la pandèmia, mentre que els professionals que hi als i telefòniques. Un canvi de model que ha arribat per quedar-se.

“Resoldre una part de les consultes de manera no presencial és el futur”

Entrevista a Anna Moreta, directora del Servei d'Atenció Primària Osona

Vic

Txell Vilamala

Segons el director del Servei Català de la Salut, el sistema sanitari continua tensat, però amb una tendència a la baixa. És el que perceben als CAP?

Sí. La quantitat de persones que presenten clínica respiratòria relacionada amb possible Covid-19 ha disminuït. Tot i això, en continuem atenent.

La pandèmia marcarà un abans i un després en l'atenció primària?

Dins del fet que ha estat una mala experiència, n'hem de treure la part més positiva possible i penso que sí, que ho hem d'aprofitar per tirar endavant un canvi de model no només a l'atenció primària, sinó també a l'hospitalària i en els mateixos usuaris. Resoldre un percentatge important de consultes de manera no presencial és el futur.

Seguiment telefònic, visites telemàtiques... La telemedicina ha arribat per quedar-se, vaja.

No sabria dir per quant s'han multiplicat les consultes telefòniques les últimes setmanes, però n'atenem moltíssimes. La gent també agraeix que siguem nosaltres qui, de manera proactiva, els fem una trucada per preguntar com estan, que necessiten... La videoconsulta l'anem posant en marxa, i és fantàstica: no només sents la veu de la persona, sinó que la pots veure. Això et dona molta informació.

Però la població està preparada perquè l'atenguin només telefònicament o virtual?

Crec que sí. A vegades ens pot semblar que la gent gran no se'n sortirà, però en general tenen més temps que els joves i es poden dedicar a les noves tecnologies, que a més a més els agraden. Tampoc diem que s'hagi de suprimir la presencialitat al 100%, sinó que complementar una cosa amb l'altra serà una oportunitat per a tothom.

Vostè ara mateix es dedica més a la gestió que no al veient estrictament assistencial. Com ha canviat el seu dia a dia els últims dos mesos?

Ens hem hagut d'adaptar d'una manera molt ràpida a un canvi de rutines i a fer feina a la qual no estàvem habituats, com ara l'atenció al pavelló Vic Salut, l'assistència a les residències... També hem incrementat l'atenció domiciliària i és veritat que, al mateix temps, hem deixat de fer algunes tasques de poc valor que segurament no eren necessàries.

Com ara?

Visites rutinàries d'un control de pressió, diabetis...

“[Tancar consultoris locals] va ser una decisió difícil, però s'havia de fer”

“Saber que hi ha molta gent que no hem pogut salvar, també jove, ens colpeix”

Persones que en aquests moments estan controlades i no necessitem veure mensualment, ja que venint cada mig any les podem seguir sense problemes. En aquest sentit haurem fet un canvi de xip. Una altra cosa completament diferent és que a vegades al CAP hi atenem gent que necessita parlar. Tècnicament algú pot pensar que aquesta no és la nostra feina, però penso que té un gran valor. Ara mateix és importantíssim cuidar la salut mental: en el context de la pandèmia hi ha gent que ha patit molt, igual que els professionals sanitaris, famílies que estan vivint o han viscut un dol mal resolt... Els hem d'escoltar i donar-los suport.

Han augmentat aquest tipus de consultes?

Sí, sobretot al principi en rebíem moltes per temes d'ansietat.

Vostès mateixos han hagut de continuar treballant en circumstàncies especialment dures...

És evident que a part de sanitaris som persones i tots tenim família. Hem hagut de conèixer amb el neguit de contagiar els de casa, i també acompanyar fills que no s'han pogut acomiadar del pare, la mare... Saber que hi ha molta gent que no hem pogut salvar, també jove, ens colpeix.

En termes de gestió, quina és o ha estat la principal dificultat a causa de la Covid-19?

Els professionals ens ho han posat molt fàcil i els ho hem d'agradir, perquè s'han adaptat súper ràpid. El més complicat? Potser prendre decisions amb molt poc temps i en un context desconegut. Sí que m'agradaria destacar que hem rebut molt suport, també per part d'entitats com Metges Sense Fronteres, i que hem treballat conjuntament tots els nivells assistencials. Hi ha hagut una bona coordinació entre les primàries d'Osona, l'Hospital de Vic, la Santa Creu, l'atenció intermèdia...

En algun moment ha pensat que hauria preferit estar passant consulta?

Sí. Ho he pensat i ho he fet. Aquestes setmanes no he deixat de passar consulta, i també he anat a les residències. Crec que cal viure-ho en primera persona perquè, si no, no et fas càrrec de tot el que arriba a passar.

Ara mateix es van reobrir els consultoris locals que s'havien tancat per concentrar efectius i minimitzar contagis. Penseu en el de Sant Pere, Sant Vicenç... A finals de juny la situació estarà normalitzada?

Ens reunim molt sovint per anar-ho avaluant. És difícil concretar una data.

Tancar un consultori sempre és una decisió impopular.

La doctora Anna Moreta, aquest dimecres al matí al seu despatx del CAP Vic Nord, a la plaça de

Ens va costar molt de decidir, però s'havia de fer, perquè van començar a emmalaltir els nostres professionals. Concentrar-nos en CAP capçalera ens ho ha posat més fàcil a l'hora de donar una millor atenció a la població, mantenir el seguiment telefònic i incrementar els domicilis.

El govern espanyol assegura que l'atenció primària ha de ser clau en el desconfinament. Què vol dir?

És un tema que s'està treballant. La normalitat que coneixíem no tornarà. Igual que ens adaptarem a anar als restaurants o a la perruqueria d'una manera diferent, l'atenció primària també canviarà. A vegades no se'ns visibilitza prou, però hem jugat un paper molt important en aquesta pandèmia. Hem fet bona feina i la continuarem fent.

Se sent còmoda amb la comparació de l'atenció primària a la infanteria d'un exèrcit?

M'agradaria que la primària treballés conjuntament amb l'especialitzada i que la concepció fos d'estar tots alineats, així no hauríem de parlar d'infanteria, trinxera... Oblidar-nos de nivells i tenir també present que professionals com els d'infermeria, que estan poc reconeguts, juguen un paper importantíssim tant als CAP com als hospitals.

Segons les dades obertes del Departament de Salut, Osona és una de les comarques amb més incidència de Covid-19. Ser-ne conscient és una pressió afegida a l'hora de treballar?

No, que hi hagi un percentatge més alt o més baix de casos al final ens és igual. Treballem per atendre les persones de la millor manera possible.

És d'hora per saber quines causes expliquen aquesta incidència?

Per més que llegeixis i llegeixis, d'aquest virus encara desconeixem moltes coses: com actua, per què en una persona jove i sense factors de risc pot incidir tan malament que calgui un ingrés a l'UCI... Quan s'hagin fet més estudis en podrem parlar.

Els va sorprendre la gravetat dels pacients que atendien les primeres setmanes?

Quan veies la radiografia no entenies com podia ser que, tenint els pulmons força malament, la persona estigués més o menys bé. També sorprèn que al principi estàvem molt focalitzats en la clínica respiratòria i ara estem veient quadres molt diferents provocats pel mateix virus.

També s'han fet un tip de gestionar baixes laborals...

Pels sanitaris és una cosa molt burocràtica, sempre carrega una mica. S'ha de fer, i es fa, però caldria buscar una solució més eficient.

Les empreses, o els mateixos treballadors, n'han abusat, d'aquestes baixes?

Vull entendre que quan un treballador s'ha trobat malament ha vingut a buscar la baixa, i que no hi ha hagut res més que això.

També han prestat suport a les residències. N'hi ha algunes, com la de les Josefines, on han calgut plans de xoc. Per què s'ha arribat fins a aquest punt?

Què en pensa dels aplaudiments que reben cada dia a les 8 del vespre?

Jo tinc dues filles i veure que quan arriba aquesta hora surten a la terrassa a aplaudir, com tanta altra gent, t'arriba al cor. Tot i això, voldriem que no només hi hagués aquest reconeixement, sinó que es tinguéssim més present la feina de l'atenció primària. I no parlo en cap cas d'un tema econòmic.

Aquesta recompensa econòmica és un tema que governs com el de la Generalitat o el de la Comunitat de Madrid han posat a sobre la taula...

Cada professional en deu tenir la seva opinió, però a mi em sembla que no és el que toca. Estaria més contenta si hi hagués un reconeixement envers l'atenció primària i la tasca que fem.

Considera que la gestió del Departament de Salut ha estat a l'altura aquests dos mesos?

No soc qui per jutjar-ho. No em toca a mi. La situació ha estat molt complicada, i segur que ho han intentat fer de la millor manera possible tenint en compte que mai abans havíem viscut una pandèmia d'aquestes característiques ni magnitud.

El gran escull ha estat no tenir un exemple a seguir?

Segur que això ha estat un handicap, sí, però també que el sistema sanitari no havia estat mai tan tensionat. S'han hagut de multiplicar els llits d'UCI i d'hospital.

En el cas d'Osona, entén que la decisió de dedicar professionals de l'atenció primària al pavelló del Castell d'en Planes d'entrada generés reticències en alguns equips d'atenció primària?

“Patim una manca de professionals, sobretot metges i metgesses”

Jo puc parlar dels professionals de l'Institut Català de la Salut, que són els que represento, i puc dir que els que han treballat al pavelló ho han fet de manera voluntària, que s'han sentit útils i n'han quedat encantats.

S'atreveria a assegurar que per atendre els pacients ingressats en aquest espai no s'ha desatès la població de cap consultori?

I tant. Hem estat capaços de reorganitzar-nos i fins i tot hem multiplicat l'atenció domiciliària.

Per què s'han contagiats tants sanitaris?

Al principi, quan el virus va començar a la Xina, semblava que no arribaria mai, però ho ha fet, i d'una manera brutal. No dic que d'entrada no actuéssim bé, però sí que estic convençuda que ara tenim molt més coneixement sobre la magnitud de la Covid-19 i com protegir-nos.

Estan preparats per haver de treballar sempre, o almenys durant molt de temps, amb equips de protecció?

Formarà part de la nova normalitat.

Entre el govern de la Generalitat i el central hi ha un estira-i-arrotonsa sobre si el desconfinament s'ha de portar a terme per províncies o regions sanitàries. Com ho valora?

Els que realment en tenen coneixement i tota la informació són els que han de decidir. Confio plenament en el criteri dels tècnics.

Quina és la mancança més important de l'atenció primària en aquests moments?

Si ens reorganitzem d'una altra manera, segurament podrem atendre les persones molt millor i optimitzar els efectius, però sí que és cert que patim una mancança de professionals, sobretot metges i metgesses.

ALBERT LLIMÓS

la Divina Pastora

És una mica difícil de dir. Probablement cal revisar tot el model residencial, perquè no és un tema de la pandèmia, sinó que prèviament ja hi havia coses que no acabaven d'estar ben organitzades. Sí

que s'ha d'agrair moltíssim la feina de les persones que hi treballen, perquè han patit molt i tot i això no s'han rendit. A partir d'ara caldrà treballar el model i abocar-hi més recursos i professionals.

SUBVENCIONS i BONIFICACIONS

AJUNTAMENT DE VIC · 2020

AJUTS ESPECIALS COVID-19

Ciutadania i famílies
Comerç i turisme
Empreses, autònoms,
emprenedoria i entitats

Consulta el calendari i on sol·licitar els diferents tipus d'ajuts al web: ajuts.vic.cat

Ajuntament de Vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

Desconfinaments a mida

El Consell Comarcal del Ripollès i alcaldes de pobles petits reclamen que es fili més prim que les regions sanitàries i així s'acceleri la desescalada en entorns rurals o amb poca densitat de població

Campanya de Sorea per lluitar contra el coronavirus

Vic/Ripoll

Risc de rebrot segons regions sanitàries

V.B./T.V./J.R.

La proposta que el Departament de Salut ha transmès al Ministeri de desconfinar Catalunya per regions sanitàries no acaba de convèncer a tots els racons del país. Un dels primers a alçar la veu ha estat el president del Consell Comarcal del Ripollès, Joaquim Colomer. Inclòs a la regió sanitària de Girona, el Ripollès no passarà a la fase 1 de desconfinament que a partir de dilluns s'ha demanat autoritzar a l'Alt Pirineu i Aran, Terres de l'Ebre i el Camp de Tarragona. La Generalitat, d'acord amb les recomanacions de Protecció Civil, considera que a la resta del país el risc de rebrot de la malaltia és moderat i per això opta per esperar abans de sol·licitar l'extensió de les mesures de desescalada.

Amb la pandèmia controlada a la comarca, i *només* tres persones ingressades de 117 casos declarats, 339 de sospitosos i una nova víctima mortal aquesta setmana que eleva les defuncions a 9, Colomer considera que el Ripollès està a punt per passar a la fase 1 de desconfinament. Sosté que "la xifra de 47 positius per cada 10.000 habitants ens avala" i que "com més tardem a anar recuperant la normalitat més creixerà l'impacte negatiu de la Covid-19 sobre els productors, hotelers, restauradors... que ja acumulen més de cinquanta dies sense cap tipus d'ingrés".

També alguns alcaldes de municipis petits d'Osona i el Ripollès han criticat que se'ls mantingui en la fase 0 de la desescalada, entre els quals els d'Espinelves, Vilanova

de Sau o el Brull. Des de Prats, Jordi Bruch ha adreçat una carta al govern de la Generalitat sol·licitant un desconfinament diferenciat per a tot el Lluçanès: "Aquí la incidència de la Covid-19 és quatre vegades inferior que al conjunt de la Regió Sanitària de la Catalunya Central o en l'àmbit de província. Som un entorn rural, no pas metropolità, i creiem que ens mereixem una desescalada que s'adapti a la nostra realitat".

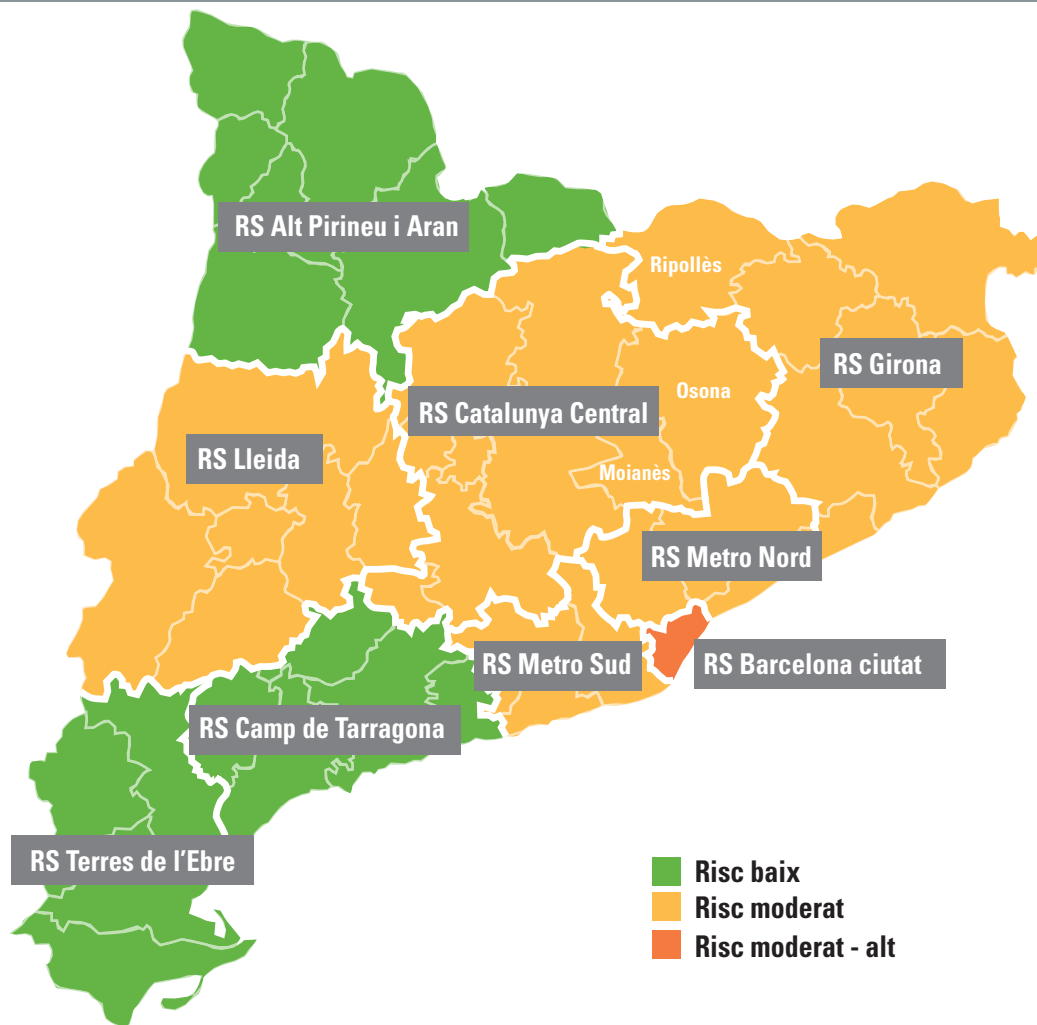
Segons les dades obertes que el Departament de Salut

ha posat a disposició de la ciutadania, des de l'inici de la pandèmia al Lluçanès s'hi han detectat 19 persones positives de Covid-19 i 184 de sospitoses, mentre que a la resta d'Osona hi ha hagut 1.398 diagnòstics de coronavirus i 4.065 casos sospitosos, essent les àrees de Vic Sud i Santa Eugènia on n'hi ha una major concentració (112 i 103 positius, respectivament, per cada 10.000 habitants). L'últim comunicat del Consorci Hospitalari de Vic recull que als diversos centres que gestiona l'ens, així

com a l'Hospital Universitari de la Santa Creu, ara mateix hi ha ingressats 104 pacients amb Covid-19, una xifra que ha anat disminuint les últimes setmanes però que encara no baixa del llinar de la centena.

Pel que fa als decessos a conseqüència de la pandèmia, a Osona hi han mort 251 persones, fet que la manté com la sisena comarca catalana amb una major mortalitat. Qui també es consolida entre els deu primers llocs és el Moianès, on en una setmana hi ha hagut cinc víctimes mortals, que sumen un total de 22 defuncions sobre 110 casos positius.

El president del Consell Comarcal d'Osona, Joan Carles Rodríguez, demana molta prudència pel que fa al desconfinament, ja que "no ens podem permetre rebrotos. Entenem que el govern de la Generalitat és qui disposa de totes les dades i la informació per decidir com s'han d'anar aplicant les mesures". Tot i això, sí que reconeix que si es pogués afinar fins a les àrees bàsiques de salut la desescalada s'adiria molt més a les realitats de cada territori i es podria diferenciar, per exemple, entre els entorns urbans i els més rurals.

Vic

EL 9 NOU

La companyia d'aigua Sorea ha llançat una nova campanya a través de la qual lliurarà un euro a l'assaig clínic #JoEmCorono per a cada usuari que es passi a la factura digital. Amb aquesta iniciativa, l'objectiu de l'empresa és lluitar contra el coronavirus, mostrar el seu compromís amb la investigació i continuar fomentant la conscienciació mediambiental. Segons dades de la mateixa companyia, a Catalunya hi ha aproximadament un milió de persones que encara reben en paper la factura de l'aigua que els proporciona Sorea o alguna de les seves filials. Amb el missatge "Un gest per lluitar contra la Covid-19", ara se'ls anima a realitzar el pas definitiu cap a la correspondència electrònica sense cap cost i, a canvi, es compromet a fer el donatiu corresponent a l'assaig clínic encapçalat per l'equip de metges i investigadors de la Fundació Lluita contra la Sida, IrsiCaixa i l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. La campanya també té per objectiu conscienciar sobre el malbaratament de paper i la generació de residus, dos exemples de males praxis que perjudiquen la sostenibilitat del planeta.

Sorea i les seves filials van signar un conveni de col·laboració amb Creu Roja l'any 2019 en virtut del qual destinaven un euro al Programa de Pobresa Energètica de l'organització humanitària per a cada usuari que sol·licités rebre la factura digitalment. La campanya es va tancar pel febrer amb 35.200 altes i un donatiu d'aquest mateix import a la Creu Roja.

El Casal Oller, dels Hostalets, passa els PCR sense positius

Balenyà Els testos de PCR que el Departament de Salut va fer aquest dimarts al Casal Oller, la residència de gent gran dels Hostalets de Balenyà, han confirmat les mateixes dades dels testos serològics que es van dur a terme unes setmanes abans. En aquests moments no hi ha cap positiu entre els residents i els treballadors del centre, que va registrar algunes morts a l'inici de la pandèmia i una elevada concentració de casos positius.

EMPRESA CÁRNICA UBICACIÓN EN GRANOLLERS

Necesitamos un

MECÁNICO

para nuestra sección de mantenimiento

Que reúna estas condiciones:

- Imprescindible experiencia.
- Electro mecánico de primera.
- Que sepa soldar con Eléctrica y Tic (Inox).
- Electricista que sepa de cuadros eléctricos con interpretación de esquemas eléctricos.
- Nociones de Neumática, con interpretación de planos neumáticos.
- Nociones de Hidráulica.
- Que sea capaz de llevar control y manipulación de mantenimiento correctivo y preventivo.

Interesados contactar al **620 85 02 74**

Anuncieu-vos a la borsa de treball

Per a més informació truqueu al telèfon 93 889 49 49

Necessitem:

- ✓ Paleta de 2a
- ✓ Manobre
- ✓ Manobre-encofrador

Interessats envieu CV a treball@vic.el9nou.com indicant la referència 99-167

Declaració de la renda 2019. T'ajudem a fer-la amb una trucada.

A partir del 5 de maig, demana **cita prèvia** trucant al **901 223 344** i l'Agència Tributària de Catalunya et trucarà per oferir-te tot l'assessorament necessari.

Més informació: atc.gencat.cat/irpf

Agència Tributària
de Catalunya

#JoActuo
#EnsEnSortirem

 Generalitat
de Catalunya

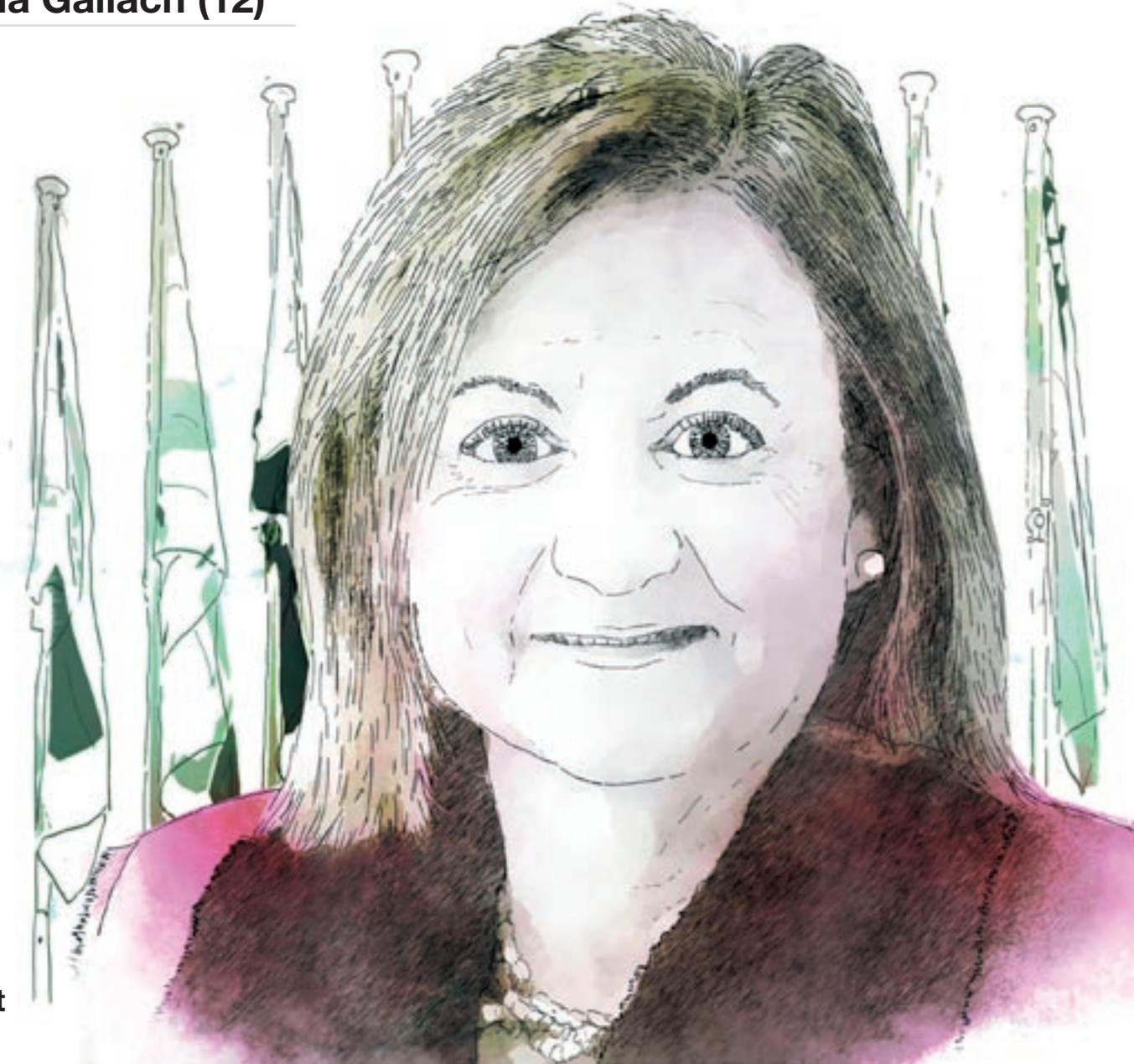
7,5 Milions
de futurs

Diàlegs d'un temps

Cristina Gallach (12)

“Era difícil preveure la virulència i malignitat d'aquest virus”

Secretària d'Estat d'Assumptes Exteriors i per a Iberoamèrica i el Carib. Nascuda a Sant Quirze el 1960, va ser portaveu del secretari general de l'OTAN i de l'Alt Representant de Política Exterior i Seguretat de la UE. Fins al mes de gener era Alta Comissionada per l'Agenda 2030 del govern i encarregada de la implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU a Espanya.

Madrid

Víctor Palomar

La crisi de la Covid-19 marcarà un abans i un després a les nostres vides?

Jo crec que sí, almenys en alguns aspectes molt importants, en d'altres potser no tant. Per exemple, hi haurà un punt d'inflexió a l'hora de posar la salut de les persones en el centre d'atenció i de l'interès públic. Ens pensàvem que els recursos i el sistema que teníem de salut pública no només eren molt bons sinó que a més eren suficients. És veritat que era així a Occident, però ha resultat que ni els països amb les xarxes de salut més avançades han pogut resistir la pandèmia. Per tant, ara hi haurà un canvi d'importància estratègica i de seguretat nacional en posar la salut de les persones al centre de tot. Segona cosa que ens hem adonat és que vivim en un món globalitzat tan interconnectat que un virus com aquest no s'atè a cap frontera i que només l'hem pogut contenir a base de la immobilitat. Una immobilitat que ha tingut i tindrà un greu impacte econòmic, però hem posat la salut de les persones per davant de l'impacte econòmic. I ara hem de treballar en els dos eixos, de salut i economia, alhora. Si no tenim una població sana, protegida de la pandèmia, no podrem fer funcionar l'economia. Això és un canvi estratègic. Altres coses que no han canviat tant però que s'han vist aguditzades són per exemple la competència global. La competència que ja hi havia en els últims anys entre els Estats Units i la Xina s'ha agreujat. És probable que sortim d'aquesta crisi amb aquests dos grans països més enfrontats que mai. I això vol dir que el paper d'Europa, sobretot el d'una Europa unida, ha de ser més fort, més actiu, més agosarat... hem de reforçar la Unió Europea. I, finalment, per dir un altre punt molt important, és que ens hem adonat més que mai que es necessiten solucions globals als problemes globals. Ningú pot pensar que un país o un territori se'n portarà tot sol d'una crisi com aquesta.

S'hauria pogut preveure el risc d'una pandèmia

de les dimensions de la que estem patint?

El que sí que estava clar és que totes aquestes mutacions que provoquen els monocultius, la forta pressió a què hem sotmès la biodiversitat, que l'hem reduïda moltíssim, podria provocar-nos alguna crisi forta des del punt de vista de salut. El que era difícil de preveure era la força, la virulència, la malignitat d'aquest virus. N'havíem vist d'altres molt dolents, com l'Ebola o el MERS, havíem comprovat que en alguns països concrets havien estat sistemàticament afectats per epidèmies, però ningú es podia imaginar que el gran sistema de salut pública dels països occidentals, com Espanya, Catalunya, França, Alemanya, es veurien en una situació límit com aquesta. També és veritat que en els últims anys s'havien reduït els recursos destinats a la sanitat pública i n'hem de ser molt conscients. Espero que això serà una lliçó per al futur. Gràcies a l'esforç de tots i malgrat els col·lapses, s'ha pogut superar i ara estem en una situació molt millor de la que estàvem fa un mes o un mes i mig.

És la crisi més greu que haurà de fer front Europa des de la Segona Guerra Mundial?

És la més greu fins ara, esperem que no en vingui cap més i que a partir d'ara hi posem solucions. Però no és la crisi més greu només per a Europa sinó per a tot el món. És la crisi més greu perquè és planetària, perquè hem hagut d'aturar l'economia per fer-hi front, perquè ha tocat simètricament a tothom però les poblacions més benestants se n'han sortit més bé, i perquè aquest xoc econòmic tindrà conseqüències molt greus i s'hauran de fer esforços extraordinaris perquè els més dèbils no tinguin unes conseqüències més fortes que la resta. Aquest treball de prevenció socioeconòmica, d'ajudes, de mecanismes per aguantar temporalment llocs de treball, de xarxes de solidaritat... és més important que mai. Pensem que hi ha països i fins i tot continents on la gent treballa de forma no normalitzada i no té recursos de protecció social ni atur. Aquí tenim unes estructures socioeconòmiques molt importants i unes responsabilitats públiques que fan front a això. I malgrat tot, recor-

dem les conseqüències de l'última crisi. Doncs ara imagineu-vos els continents més dèbils. Sens dubte que és la crisi més difícil, més complicada i més global. No s'han destruït edificis com quan hi ha un terratrèmol, tampoc hi ha hagut un atac terrorista amb una multitud de víctimes al moment, però en canvi és una crisi que ha afectat a moltíssima gent, hi ha hagut molt patiment i en llocs on creïem que estàvem protegits. Ara es tracta d'afrontar aquesta següent fase amb la reconstrucció de la societat i de l'economia, amb aquesta visió d'inclusió però també d'acció contra el canvi climàtic.

Quina creu que és la recepta dels estats per fer front a aquesta problemàtica socioeconòmica que descriu.

N'hi ha moltes, en tot cas no només serà una recepta, serà un còctel. Des del punt de vista espanyol i europeu el que s'ha intentat de seguida ha sigut, primer, una protecció social, una gran vigilància i suport perquè els llocs de treball que s'han hagut de suspendre no es perdin, i, després, tota una transferència de diners perquè es pugui reactivar l'economia. Vol dir que en una etapa important hi haurà més dèficit i per tant més deute públic. Això no ens ha de fer por, el que ens ha de fer por és si les persones estan desateses i els seus llocs de treball no es poden recuperar. És un còctel d'estímul i aquí la Unió Europea ha de ser capdavantera, perquè vivim en un mercat únic, perquè les nostres economies estan totalment interconnectades i perquè sense aquestes injeccions de diners no serà possible la reactivació econòmica. Hem d'intentar evitar anar a una situació pitjor de la que hi havia abans de la crisi, que no es pot dir que fos del tot bona. A Espanya hi havia un nombre elevat de persones que estaven en el llindar de la pobresa i un nivell d'impacte mediambiental greus. Per tant, hem de sortir d'aquesta situació ajustant-nos a uns mecanismes de consum, producció i mobilitat sostenibles, i desenvolupar un sistema econòmic respectuós amb les persones i el benestar planetari. El marc continua sent el mateix, l'Agenda 2030, els Objectius de Desenvolupament Sostenible, perquè

és un marc molt ampli on hi ha responsabilitats per a tothom i per tant hem d'anar a una economia molt més baixa en carbó, amb uns mecanismes de consum i producció diferents, i ara hi ha una oportunitat. En aquesta crisi hem vist les orelles al llop, tant des d'un punt de vista de col·lapse econòmic com d'impacte social, i ara hem de posar sobre la taula solucions. Hem de tenir molt més aquesta

visió de combinar un desenvolupament econòmic amb un desenvolupament mediamiental, l'estat del benestar socioecològic, que vol dir tenir en compte tots els factors que tenen a veure amb el nostre entorn.

Hi ha qui parla del risc de regressió en els Objectius de Desenvolupament Sostenible i presenta la recuperació econòmica i el medi ambient com una dicotomia.

Ara el més imminent és la salut, que les persones afectades es recuperin, ens hem de tornar a moure i reiniciar l'activitat, però ens hem de protegir. Es treballa amb la protecció màxima que és la de la vacuna i les cures terapèutiques.

Però quan mirem el panorama estratègic ens adonem que aquesta sostenibilitat –que vol dir que no usem més el planeta del que el podem recuperar i que totes les persones hi trobin un procés de desenvolupament global personal, intel·lectual, físic o espiritual– ha d'estar al centre de les preocupacions de les polítiques públiques i dels esforços privats. Hem de fer un esforç per tornar-les a posar al centre.

La Unió Europea s'hi juga molt amb la resposta que aconseguirà donar a aquesta crisi?

S'hi juga molt i fins ara ha tingut

respostes molt poc europees. Al principi de la crisi hi havia demanda d'exportacions d'instrumental mèdic cap a països com Itàlia, que n'estava molt mancat, i se'ls negava. La primera resposta va ser una resposta nacionalista des del punt de vista dels estats. Realment això ho hem de combatre. Però jo crec que hi ha hagut finalment un canvi. S'ha vist que no ha funcionat l'estratègia inicial de respondre des del punt de vista nacional d'Estat, perquè la pandèmia s'ha anat expandint. El que passa és que la unitat de temps a la Unió Europea és molt més lenta perquè tothom discuteix molt les coses, es busca que tothom estigui d'acord en les decisions, sobretot en els temes més comple-

“En aquesta crisi hem vist les orelles al llop, tant des del punt de vista del col·lapse econòmic com d'impacte social”

xos, i això fa que la resposta sigui més complicada. Hi ha hagut, però, més rapidesa ara que durant la crisi del 2008, tot i que encara no hem arribat a tots els acords necessaris. Europa també juga un paper molt important de cara a la solidaritat global. La pandèmia ha afectat zones més desenvolupades del món –com Europa, els EUA i el Japó–, però no tenim dades concretes i fiables de l'impacte a l'Àfrica i l'Amèrica Llatina. Com que han tancat les fronteres molt ràpid –i potser també per altres condicionants, com que són poblacions més joves– s'han protegit més bé dels contagis, tot i que s'haurà de veure si això pot ser una qüestió de ritmes. En aquestes zones, tot i això, es requerirà molta ajuda i molt suport perquè també han parat les seves economies. Pensem per exemple en l'Amèrica Llatina, que tenen entre un 50% i un

60% de la població que viu amb una feina informal, sense seguretat social, feines totalment fora del sistema, en negre que en diríem nosaltres; això té un impacte molt gran, perquè són persones que si no poden sortir a treballar no cobren i si no cobren hi ha un risc de degradació socioeconòmica molt gran. A l'Àfrica la gent viu al carrer, surten, compren, venen, produeixen i al vespre tornen a casa. Si no poden sortir al carrer tenen un greu problema. Europa juga un paper important internament i s'hi juga molt, però penso que també ha de treballar i s'ha d'esforçar per ser un vehicle de desenvolupament dels països que ho estan menys.

Els ciutadans perdrem llibertats en l'era post-Covid-19?

No hauria de ser així. El que sí que és veritat és que per contenir la pandèmia hem hagut de perdre'n. No hem sortit de casa quan hem volgut però penso que és un sacrifici lògic, necessari i imprescindible. I els ciutadans responsables veuen que un cop ens hem quedat tots a casa s'ha controlat l'expansió d'un virus amb un contagi molt gran. Quan encara no tenim vacuna, l'única manera de frenar-lo ha estat possible amb la prevenció i evitar el contacte amb les altres persones. Algun tipus de seguiment s'haurà de fer quan es recuperi el moviment total de les persones i l'activitat. Voldrem anar d'un poble a l'altre per treballar, per veure la família, passar uns dies de descans... hem de veure quin tipus de seguiment s'ha de fer sense que sigui invasiu ni intrusiu amb les llibertats individuals. Hem de buscar la fórmula de protegir-nos i protegir els altres, sobretot pensant en les persones que són asintomàtiques i sense voler poden transmetre la malaltia. Hauré d'assegurar-nos que es mantenen aquests nivells elevats de protecció i alhora es garanteixen els drets que tenim les societats democràtiques. Jo crec que aconseguirem aquest equilibri. La manca de la vacuna farà que haguem de reflexionar molt sobre els nostres moviments i els dels altres mentre es torna progressivament a la nova normalitat.

ASSESSORAMENT FISCAL

Oferim serveis d'**assessorament tributari**, relatius als diferents àmbits de la fiscalitat internacional, nacional i local.

Optimitzem la càrrega fiscal entre les diferents alternatives existents d'acord a la normativa tributària vigent.

Oficines a Vic, Barcelona i Puigcerdà
tel 93 883 32 12

www.villarriba.com

VR VILAR RIBA

VR ViR AUDIT

GGi
INDEPENDENT MEMBER

Que els vianants tinguin més espai a les voreres i que la bicicleta guanyi terreny al cotxe. Vic va aprovar dilluns una moció presentada per Osona amb Bici per implantar mesures urgents i provisionals perquè els vianants puguin mantenir la distància de seguretat per evitar la propagació de la Covid-19. Si és necessari, s'eliminarà el carril bici de la vorera i aquestes traslladarà a la calçada ocupant un dels vials de circulació dels cotxes.

Més distància entre vianants

El ple de Vic acorda mesures perquè la gent que va a peu pel carrer pugui mantenir l'espai de seguretat pel coronavirus i perquè la bicicleta guanyi terreny al cotxe

Vic

Víctor Palomar

El ple de l'Ajuntament de Vic va aprovar dilluns per unanimitat una moció presentada per Osona amb Bici per crear nous carrils provisionals per a bicicletes i patinets de forma urgent arran de la crisi sanitària de la Covid-19. La moció persegueix un doble objectiu, que s'alliberi espai a les voreres perquè els vianants tinguin la distància de seguretat necessària per evitar el contagi del coronavirus i també que la bicicleta guanyi terreny al cotxe com a mitjà de transport a l'interior de la ciutat. Això s'aconseguiria eliminant els carrils bici que hi ha en les voreres i traslladant-los a la calçada, si cal ocupant un dels carrils per a cotxes en aquelles vies que en disposin de dos en cada sentit de circulació. La moció, que comptava amb el suport dels tres grups de l'oposició (ERC, Capgirem i PSC), va ser finalment aprovada per unanimitat després de pactar-la amb el govern de JxCat.

La primera mesura que es farà de forma immediata és tancar l'anella de circumval·lació del centre històric amb el carril bici que va en sentit

ALBERT LLIMÓS

Tots els carrers limitats a 30 km/h

Vic Tot i que l'objectiu era implantar durant la propera tardor la limitació de circular a més de 30 km/h per tota la xarxa viària de la ciutat, la crisi del coronavirus avançarà aquesta mesura. "Volem mantenir la qualitat de l'aire, que ha millorat molt en les últimes setmanes" en què el trànsit a la ciutat s'ha vist reduït, segons la regidora

d'Urbanisme de Vic, Fabiana Palmero, que dimecres va presentar algunes de les accions que es debatran properament en la comissió per desenvolupar el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible. Tal com avançava EL 9 NOU en l'edició de dilluns, un dels projectes és crear un pulmó verd entre el riu i el centre històric, convertint les rambles del Bisbat i dels Montcada en illes de vianants.

contrari al dels vehicles. De moment hi ha els trams de les reformades rambles Sant Domènec i Hospital. Ara se senyalitzarà provisionalment la rambla del Carme, el passeig, la rambla dels

Montcada i la del Bisbat perquè hi hagi un carril exclusiu per a bicicletes. A finals d'any es podria fer l'actuació definitiva per consolidar aquest carril bici. Segons la regidora d'Urbanisme, Fabi-

ana Palmero, ja s'està treballant també a donar continuïtat per unir amb carril bici tota la segona anella de la ciutat, la que formen l'avinguda dels Països Catalans, el carrer Mossèn Gudiol, Pare

JxCat tomba una moció que demanava actuar al pont del Gurri on va morir un treballador

Vic

V.P.

Un dels moments de més tensió del ple va ser durant la moció presentada per Capgirem Vic i la Coordinadora Obrera Sindical (COS) per reclamar una intervenció immediata al pont sobre el Gurri del camí antic de Santa Eugènia, on el passat 22 d'abril va morir un home i un altre està encara desaparegut. L'equip de govern, que va votar-hi en contra i va impedir que prosperés malgrat el suport de la resta de forces, va dir que és "completament inviable" construir un pont per salvar la inundabilitat d'aquest tram del camí

perquè s'hauria de construir un pont d'entre 70 i 210 metres de longitud, segons la regidora d'Urbanisme, Fabiana Palmero, que va assegurar que és l'empresa, en aquest cas l'escorxador Le Porc Gourmet, de Santa Eugènia de Berga, qui hauria de tenir "un pla de contingència" perquè en els dies que hi ha alerta pel risc de crescuda del riu, que segons va dir "és un o dos cops l'any", els ofereixi un servei de bus. Tant l'alcaldeessa, Anna Erra, com Palmero van assegurar que sempre que hi ha risc de crescuda l'Ajuntament posa senyalització prohibint el pas pel pont i que el dia de l'accident n'hi havia.

La regidora de Capgirem Vic, Carla Dinarès, va acusar l'equip de govern de ser "còmplice de la situació" per permetre "que hi hagi treballadors de la ciutat que no tinguin seguretat en el desplaçament a la feina". Dinarès va recordar que Capgirem havia presentat mocions anteriorment en aquest sentit, i va afegir que "és competència i responsabilitat de l'Ajuntament" tenir la xarxa viària en condicions i que no hi hagi persones que van a la feina "per un camí sense el manteniment, la senyalització i la il·luminació adequats".

Des d'ERC, Roger Mas va dir que l'accident "va ser una tragèdia que depèn de

factors naturals", però "sí que està en mans de l'Ajuntament garantir els mitjans i les infraestructures necessàries perquè els treballadors facin els desplaçaments amb seguretat". Mas va lamentar que no hi hagués "voluntat política" per posar mesures perquè no es repetís un accident igual. Carme Tena, del PSC, va recordar que el seu grup havia demanat una partida en el pressupost per millorar aquest camí.

L'alcaldeessa va dir que des de l'Ajuntament s'havia fet la neteja del camí després de la tempesta Glòria a finals de gener i que s'està treballant amb el de Santa Eugènia altres mesures.

Gallissà, ronda Camprodon, avinguda Bernat Calbó i el carrer Torelló. També s'actuarà al carrer Arquebisbe Alemany i el Pla de Balenyà perquè hi hagi un carril per a bicicletes. Palmero va explicar que aquest estiu "es pacificaran" els accessos a les escoles Guillem de Mont-rodon, Sagrat Cor i possiblement també l'escola Sentfores.

Des de Capgirem Vic, Pere Freixa va defensar que la situació actual ofereix "una bona oportunitat per canviar els hàbits de mobilitat de la ciutat". Tot i que les propostes de la moció d'Osona amb Bici són mesures temporals per la crisi sanitària -fins i tot hi ha una ordre que obliga les administracions a prioritzar l'ús de l'espai públic per a vianants i bicicletes-, el regidor de Capgirem creu que cal aprofitar per implantar mesures "per augmentar la salut de les ciutats de forma definitiva".

Josep Lluís Garcia, d'ERC, justificava les mesures urgents perquè "s'ha demostrat que l'única manera per frenar la pandèmia és mantenir la distància física entre les persones i caldrà aplicar-la properament per evitar un rebrot". Garcia va insistir també a demanar al govern que les mesures realment s'apliquin "al més aviat possible". Carme Tena, del PSC, va proposar de fer extensiva la moció al Consell Comarcal d'Osona per connectar la ciutat amb municipis veïns a través de carrils bici.

Capgirem critica "la batuda racista" de la policia pel confinament

Vic Capgirem Vic va criticar l'actuació de la Guàrdia Urbana de Vic i la Policia Nacional el 9 d'abril al barri del Remei per controlar el confinament i la va qualificar de "batuda racista". Segons ells, només s'identificaven persones immigrants. L'alcaldeessa, Anna Erra, va negar cap tipus de discriminació i va dir que li sabia "molt greu" que es fessin aquestes acusacions. També va afegir que durant aquestes setmanes els agents "han tingut molta pressió, perquè el que estava en joc era la salut de les persones". Erra i la regidora de Seguretat i Convivència, Bet Franquesa, van aprofitar per felicitar els agents de la Guàrdia Urbana per la feina feta aquests dies.

**Hi ha coses
extraordinàries que
cada vegada són
més normals.**

**Demostrear
el que sentim.**

**Tant de bo es quedin
per sempre.**

Els treballadors dels supermercats
Bonpreu i Esclat desitgem que tothom torni
a una **#ExtraordinàriaNormalitat**.

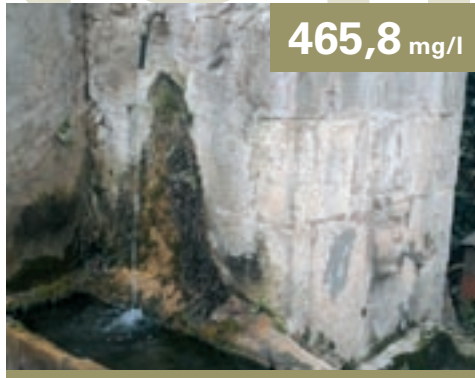

492,2 mg/l

1 Font de la Gana Calldetenes

Forma part de la Ruta dels Molins i es troba als afores del municipi, al marge del torrent de Sant Martí, abans d'arribar a l'Eix. L'any 2013 un grup de jubilats de Calldetenes van netejar la font, van construir les escales per baixar al torrent i la passera per creuar-lo.

465,8 mg/l

2 Font de Gallissans Sta. Cecília de Voltregà

Es troba en una paret de roca a la masia de Gallissans i té dos sortidors. La font està datada de 1895 però s'ha anat modificant amb el pas dels anys. L'aigua prové d'una mina situada a 200 metres de la masia. Antigament es feia la bugada al safareig.

344,8 mg/l

3 Font de Cassanell Taradell

És una construcció d'uns dos metres i mig coronada amb una capelleta on antigament hi havia la imatge d'una Mare de Déu. Està molt abandonada. Es troba prop del Mas de la Madri-guera, entre Taradell i Santa Eugènia. Està datada amb anterioritat al 1076.

La més contaminada en 19 anys

El Grup de Defensa del Ter denuncia que la font de la Gana de Calldetenes gairebé multiplica per deu el màxim de nitrats permès i estableix un nou rècord històric de contaminació

Calldetenes

Arnau Jaumira

Gairebé 500 mil·ligrams de nitrats per cada litre d'aigua. La xifra correspon a la font de la Gana de Calldetenes i multiplica per deu el màxim permès per l'OMS per a l'aigua potable. En els 19 anys que fa que el Grup de Defensa del Ter (GDT) analitza les fonts de la comarca, mai cap d'elles havia registrat un valor tan alt. El cas de la font de la Gana no és aïllat i un 45% de les fonts osonenques tenen excés de nitrats, que arriben gairebé totalment dels purins. El valor mitjà de les fonts osonenques és de 72 mg/l, un valor inferior als 76 mg/l que hi havia l'any passat però "una diferència que no és prou significativa per pensar que hi ha hagut un descens real de la contaminació", apunten des del GDT.

Fins aquest any, el valor més alt que s'havia trobat era el de la font dels Enamo-

rats de Manlleu, que el 2005 havia registrat 466,4 mg/l.

El Grup de Defensa del Ter ha fet l'anàlisi anual gràcies a 53 persones voluntàries que han recollit mostres de 164 fonts, 13 de les quals no rajaven. Rere la font de la Gana hi ha dues fonts ja habituals entre les més contaminades. D'una banda, la font de Gallissans, a Santa Cecília de Voltregà, amb 465,8 mg/l (nou vegades el màxim permès), i en tercer lloc, la font de Cassanell, a Taradell, amb 344,8 mg/l (gairebé multiplicant per set el límit permès).

Des del grup, la presidenta, Ginesta Mary, denuncia que "les solucions magicotecnològiques proposades per l'administració" no han servit per solucionar la problemàtica sinó tot el contrari: han permès "als industrials obrir més i més macrogranges". Segons Mary, "compartim la comarca amb un milió de porcs, però d'acord amb les

Punt de mostreig	Municipi	Nitrats (mg/l)*
Font de la Gana	Calldetenes	492,2
Font de Gallissans	Sta. Cecília de Voltregà	465,8
Font de Cassanell	Taradell	344,8
Font de Sta. Cecília	Sta. Cecília de Voltregà	317,2
Font de la Talaia	Vic	311,3
Font de la Boga	Calldetenes	292,2
Font Salada	Gurb	289,6
Font del Raig	Torelló	264,8
Font de la Teula	Masies de Roda	247,9
Font de la Cadenera	Manlleu	245,3

*L'OMS situa el líndar de potabilitat en 50 mg/l

terres de cultiu n'hi podria haver la meitat".

El grup és molt crític amb el model actual, en què "les terres es consideren necessàries per abocar-hi el purí. Són abocadors de residus". Aprofitant la crisi sanitària, el GDT apunta la necessitat de reflexionar. "Cal un canvi de rumb que passa per la sobirania alimentària i per donar valor a la petita

pagesia arrelada al territori abandonant l'agricultura i la ramaderia".

Repasant les anàlisis dels últims quinze anys, només 10 municipis dels 27 on s'analitzen fonts no han presentat mai contaminació per nitrats. Es tracta d'Arbúcies, el Brull, Espinelves, Montesquiu, Muntanyola, Rupit, Sant Sadurní d'Osormort, Tàrradell, Vidrà i Viladrau.

Condempnen Josep Anglada, l'exlíder de PxC, a tornar 180.000 euros al partit

Vic La jutgessa del Jutjat de Primera Instància i Instrucció número 5 de Vic ha condemnat l'exdirigent de Plataforma per Catalunya (PxC), Josep Anglada, a retornar 180.000 euros al partit que va fundar i del qual va ser expulsat l'any 2014. La jutgessa considera que Anglada va apropiarse de manera indeguda d'aquesta quantitat corresponent a fons del partit que es troben en els comptes bancaris de la formació. A més, també l'obliga a assumir les costes del procés i els interessos que s'hagin generat. En un comunicat, Plataforma per Catalunya celebra la sentència com una "victòria judicial" i un "rescabament" dels afiliats i dirigents que van participar en el projecte polític.

El POUM de Vic guanya un premi d'urbanisme de parla catalana

Vic El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Vic ha guanyat el Premi Catalunya d'Urbanisme Manel de Solà Morales, que convocava la Societat Catalana d'Ordenació del Territori, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. El guardó valora el millor pla en curs d'execució exposat al públic o realitzat els cinc anys anteriors a la convocatòria als territoris de parla catalana. El nou POUM de Vic va entrar en vigor el juliol de l'any passat i l'equip redactor el va dirigir l'arquitecte Pere Solà. Segons la regidora d'Urbanisme i Mobilitat, Fabiana Palmero, "és un premi al treball de mesos de feina i de moltes persones" i el guardó "avala que estem en el bon camí de la planificació de la nostra ciutat".

Obres per refer la passera de Manlleu malmesa pels aiguats

Manlleu

T.V.

L'Ajuntament de Manlleu ha iniciat les obres per refer la passera que connecta la Devesa amb el passeig del Ter després que els aiguats de l'octubre passat la descalcessin. Segons el regidor d'Urbanisme, Enric Vilaregut, la part malmesa es construirà de nou seguint el mateix disseny, però s'està valorant fer canvis a les esculleres. Ara mateix

una retroexcavadora treballa sobre el terreny amb l'objectiu de desviar temporalment el curs del riu i que els operaris hi puguin treballar.

Malgrat que es tracta d'una estructura inundable, la força del cabal i el fet que s'hi acumulessin branques i brossa van provocar que una part de la passera cedís fa mig any. L'Ajuntament, que l'havia obert pel juny, va admetre un "defecte tècnic" en termes de fixació.

Maquinària pesada treballant sobre el terreny, aquest dimecres a la tarda

Nous aparells de radiodiagnòstic

El nou equipament de l'Hospital de Vic, finançat pel CatSalut, està valorat en 700.000 euros

Vic

EL 9 NOU

L'Hospital Universitari de Vic estrenarà tres nous aparells de radiodiagnòstic d'última tecnologia a partir de la setmana vinent. Es tracta d'un nou equipament valorat en 700.000 euros que consta d'un equip radiològic de telecomandament i dues unitats de radiologia amb suspensió de sostre robotitzades i que ha finançat el Servei Català de la Salut. Segons expliquen des del Consorci Hospitalari de Vic, els nous aparells substitueixen els que s'utilitzaven fins ara, alguns dels quals han quedat obsolets, ja que eren de la dècada dels 80. S'ubicaran a les dependències de l'àrea ambulatoria, situada a la planta baixa del centre, i a Urgències.

Els tres aparells són de tecnologia digital directa que permet obtenir imatges d'alta definició de manera que així, segons comenten des del CHV, millora la capacitat diagnòstica. Els nous aparells disminuiran significativament la dosi de radiació, un fet que comportarà una millora de la seguretat del pacient.

La sala híbrida de telecomandament és la primera que començarà a funcionar, ja dilluns, i estarà preparada

La sala de telecomandament que s'estrenarà aquest dilluns a l'Hospital Universitari de Vic

per oferir radiologia convencional com també de contrastada, és a dir, la que consisteix a administrar materials com el bari i el iode al pacient per poder estudiar les estructures del cos a través de la fluoroscòpia. Aquesta tècnica permet obtenir imatges a temps real i en moviment i s'utilitza sobretot en els àmbits digestiu, urològic i ginecològic. Aquesta és la que s'ubica a la planta baixa.

Les obres van començar al febrer i es preveu que al

juny es posi en marxa la sala d'Urgències que incorporarà aquest equip amb suspensió de sostre robotitzat. Així, el tècnic no entrarà a la sala i des del control indicarà quin tipus de prova cal fer, de manera que el mateix aparell es desplaçarà per mesurar el pacient i captar les imatges. Finalment, entre el juliol i l'agost, segons diuen des del Consorci Hospitalari, s'obrirà la sala de radiologia convencional central, també a l'àrea ambulatoria de la

planta baixa del centre hospitalari.

L'equipament ha rebut una aportació econòmica del Projecte d'Especialització i Competitivitat Territorial d'Osona i ha estat adjudicada a l'empresa Phillips.

Caçat dos cops per furar en un súper i vendre els productes

Vic

EL 9 NOU

La Guàrdia Urbana de Vic va enxampar dues vegades dimecres de la setmana passada un veí de Vic de 34 anys després de furar productes en supermercats que després intentava vendre a un altre establiment. Segons els agents, a les 11 del matí van rebre un avís que algú estava furtant en un supermercat del passeig de la Generalitat, a qui van poder identificar i van instruir diligències per un presumpte delictes de furt. Van recuperar els productes i també li van aixecar acta per saltar-se el confinament. Dues hores més tard el van enxampar per un fet similar a un establiment del carrer Ripoll. L'investigat, segons la Guàrdia Urbana, hauria intentat vendre els productes d'alimentació al responsable d'un tercer supermercat situat al centre de Vic, a qui també es va denunciar per un presumpte delictes de recepció de material furat.

JORDI REMOLINS

Un carrer de Sant Joan, tallat un mes i mig per despreniments de l'arrebossat d'una façana

Sant Joan de les Abadesses El despreniment de l'arrebossat d'una façana del carrer d'Aspre i Talrich, del barri vell de Sant Joan, va obligar l'Ajuntament a tancar-ne l'accés per un extrem ja fa un mes i mig. Unes cintes acordonen aquell tram, per perill que s'hi reproduïxin noves caigudes, tot i que alguns veïns hi continuen passant

igualmente. Fa uns mesos que el mateix Ajuntament va actuar-hi subsidiàriament per fer caure uns arrebossats que estaven en mal estat i connectar una canal que perdia aigua i malmeta la façana. Però els despreniments van continuar i malgrat l'intent de posar-se en contacte amb la propietat, en mans de societats i bancs, no ha sigut possible localitzar-los. Fonts municipals afirmen que tenen previst solucionar-ho al més aviat possible. J.R.

fussimanya

NOUS HORARIS

NO TANQUEM ALS MIGDIES

DE DILLUNS A DIVENDRES
8.00H - 20.30H

DISSABTES
8.00H A 14.00H

VIC - CI VERDAGUER, 4 *OBERTURA 8:30H

VIC - CI TAGAMENENT, 1	MANLLEU - AV. DE ROMA, 202
VIC - CTRA. DE RODA, 2	TORELLÓ - CI SANT MIQUEL, 4

LES BOTIGUES DE LA PLAÇA DE VIC I DE RODA DE TER ROMANDRAN OBERTES EN L'HORARI HABITUAL

@FUSSIMANYA_ 938 120 647 WWW.FUSSIMANYA.CAT

Enric Noguera i Bagués

Ha mort cristianament el dia 3 de maig, a l'edat de 89 anys.

A.C.S.

La seva esposa, Palmira Serrabassa Bruguera; fills, Enric i Tere, Ventura, vidu de M. Àngeles; nets, Enric i Sasha, Berta i Carlos, Dani i Neus; besnets, Artau i Greta; germans, Angelina i Albert; germans polítics, nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que el tingueu present en les vostres oracions.

L'ofici exequial se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

Domicili: c. Doctor Josep Madrenes, 8.

Folgueroles, maig de 2020

Ramon Isern i Oliver

Ha mort cristianament el dia 6, a l'edat de 88 anys.

A.C.S.

La seva esposa, Carme Fiter Pratdessaba; fills, Marià, Ramon i Laia; fills polítics, Blanca, Dolors i Ramon; nets, Cristina i David, Elisabet, Meritxell, Ernest, Eduard i Marta, Genís, i Maria; besnet, Marcel; germans, Gna. Maria, Lola, Mn. Josep i Manel; germans polítics, nebots, cosins, tota la família i la raó social Electrodomèstics Isern, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que el recordeu en les vostres oracions, i us agraeixen les mostres de condol.

L'ofici exequial se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

Domicili: c. Pirineu, 1.

Tavèrnoles, maig de 2020

Un nou desfibril·lador portàtil a Manlleu

Manlleu Des de la setmana passada Manlleu disposa d'un segon desfibril·lador portàtil, que se suma al que ja estava a disposició de la Policia Local i també quedarà instal·lat en un cotxe patrulla. Les regidories de Salut Pública i Protecció Civil van decidir adquirir-lo després que els agents utilitzessin el DEA per salvar la vida d'un home el febrer passat. En total a Manlleu hi ha 22 desfibril·ladors en espais públics. Són al mercat, l'ajuntament o, entre d'altres, els centres educatius.

Rafael Montes i Almirón

Ha mort cristianament el dia 4, a l'edat de 89 anys.

A.C.S.

La seva esposa, M. Dolores Rufián García; fills, M. Carme (†), Rafel i Carme, i Josep; nets, Albert i Judith, Ernest, Pau, i David; germans, Francisco i Araceli; germans polítics, nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que el recordeu en les vostres oracions, i us agraeixen les mostres de condol.

També volen donar les gràcies a l'equip de metges, infermeres i tot el personal de l'Hospital Sant Jaume de Manlleu, pel seu caliu humà i les atencions rebudes.

La cerimònia de comiat se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

Domicili: c. Montseny, 90, 3r 2a.

Manlleu, maig de 2020

Maria Oliver i Isern

Vídua de Joan Arrey Mas

Ha mort cristianament el dia 4, a l'edat de 96 anys.

A.C.S.

Els seus fills, Josep (†), Manel, Antoni, Kiko, Jordi i Joan; filles polítics, Celesina, Carme Palomino, Carme Casas, Dolça i Fina; nets; besnets; germanes, Conxita i Angelina; nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que la recordeu en les vostres oracions.

L'ofici exequial se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

Domicili: Residència Aura.

Manlleu, maig de 2020

4t aniversari de la mort de Josep Molera i Vall-Ilovera

El record de tantes coses viscudes ningú no ens el prendrà, ja sabem que no tornaran però mai s'obliden.

Mai t'oblidarem.
Els teus amics,

Joan i Laura

Tona, maig de 2020

Irene Homs i Rovira

Ha mort cristianament el dia 2 de maig, a l'edat de 81 anys.

A.C.S.

El seu espòs, Josep Mercader Casas; fills, Josep i Dolors Canals, Neus vídua de Toni Chércoles; nets, Alba i Carles, Marc, Irene, i Joan; germans polítics, nebots, cosins i tota la família, en comunicar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que la tingueu present en les vostres oracions.

L'ofici exequial se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

Folgueroles, maig de 2020

Dolores Rubio i Hernández

Vídua de Juan Alfaro Jiménez

Ha mort cristianament el dia 4, a l'edat de 89 anys.

A.C.S.

Els seus fills, Rosario i Manolo, Montse i Toni; nets, Sergi i Catia, Ana i Fidel, Dani i Eva, i Montse; besnets, Mateo, Pablo, Diego, Carlota, Biel, i Àlex; germana, Conchi; germans polítics, nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que la recordeu en les vostres oracions.

Vic, maig de 2020

Àngela Oferil i Munteis

Vídua de Josep Arcarons qui fou president del Sant Vicenç

La UE Sant Vicenç expressa el condol a la família Arcarons i Oferil per la pèrdua de la seva mare.

Sant Vicenç de Torelló,
maig de 2020

Agustí Sallent i Garriga

Vidu de Rosa Puigví Torras

Ha mort cristianament el dia 29 d'abril, a l'edat de 83 anys.

A.C.S.

Els que l'estimem, germans, nebots i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguem que el recordeu en les vostres oracions.

La cerimònia de comiat se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

També volen donar les gràcies a l'equip de metges, infermeres i tot el personal de la Residència Aura i l'Hospital Sant Jaume de Manlleu, pel seu caliu humà i les atencions rebudes.

Domicili: c. Bellfort, 35.

Manlleu, maig de 2020

Carme Tarrés i Pijoan

Vídua de Salvador Verdaguer Puig

Ha mort cristianament el dia 4 de maig, a l'edat de 85 anys.

A.C.S.

Els seus fills, Mercè i Jaume, Angelina i Ignasi; nets, Roger, Maria del Mar, Ignasi i Núria; germana, Angelina; nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que la recordeu en les vostres oracions.

La cerimònia de comiat se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

També volen donar les gràcies a tot el personal del Casal de la Santa Creu de l'Esquirol i a la Residència Cantonigròs, pel seu caliu humà i les atencions rebudes.

L'Esquirol, maig de 2020

2n aniversari
9 - 5 - 2020

Magdalena Faucha i González

El temps passa, però el teu record és present en nosaltres cada dia.

Vic, maig de 2020

Recuperant la memòria

Apareix una nova víctima mortal, ja en són 24, dels bombardejos sobre Vic durant la Guerra Civil després del ressò per la publicació d'un article a EL 9 NOU

Vic

EL 9 NOU

La identificació de dues víctimes mortals dels bombardejos sobre Vic, Lluís Oliva (2 anys) i la seva àvia Rosa Sala (58), ha contribuït a trobar una nova víctima, Ramon Canadell Comas (59). Amb aquesta s'eleva a 24 el nombre total de morts a conseqüència dels atacs de l'aviació feixista a Vic durant la Guerra Civil.

En el primer bombardeig a la ciutat de Vic, el 21 de desembre de 1939, Ramon Canadell va ser ferit de gravetat a causa de la metralla. Un bombardeig que va provocar els principals estralls al carrer de Montserrat, especialment dins i al voltant de la fàbrica de conserves coneguda com la Sibèria, també anomenada can Marnet (el cognom del seu propietari) i més endavant dita les Perles. Ramon Canadell era encarregat en aquesta empresa.

Sobre altres víctimes mor-

L'historiador de la UVic-UCC Josep Casanovas va publicar el 30 d'abril a EL 9 NOU un reportatge identificant Lluís Oliva, de 2 anys, i la seva àvia Rosa Sala, de 58, com a víctimes dels bombardejos de l'aviació feixista a la ciutat de Vic.

tals i ferits que hi va haver a la Sibèria, a través de familiars hem obtingut també nous detalls. Com que la mort de Carme Mundó (20) es va produir a la sortida de la fàbrica. O algun detall important més d'una família molt afectada per les bombes, que vivia

en una casa al recinte de can Marnet. La mare, Paula Bonada (44), va morir; el seu home, Joan Constants, i les seves filles, Anita i Enriqueta (12), van quedar ferides per la metralla, aquesta última va perdre un ull. El dia del bombardeig,

Ramon Canadell va ser portat ferit a l'Hospital Comarcal de Vic (Hospital de la Santa Creu), des d'on l'endemà, dia 22 de desembre, el van traslladar a Barcelona, a l'Hospital General de Catalunya (Hospital de la Santa Creu i Sant Pau), on va morir el 16 de gener de 1939. Segurament va ser enterrat en una fossa comuna del cementiri de Montjuïc.

Abans de la seva mort, la dona de Ramon Canadell el va visitar a l'hospital a Barcelona i explicava que en el trajecte amb autobús els van bombardejar. Eren els dies finals de la Guerra Civil a Catalunya i la família no va saber ben bé quan va morir. Durant anys la família el va donar per desaparegut. La recerca que va fer una seva besneta fa pocs anys no va aconseguir saber quan i on va morir. A partir del ressò creat per l'article publicat a l'edició d'EL 9 NOU del 30 d'abril passat, la família ha pogut restablir la memòria de

Ramon Canadell.

La seva besneta, Aina Amat (@ainae_), escrivia un emotiu tuit en saber on i quan va morir el seu besavi, Ramon Canadell, així com el lloc on probablement el van enterrar. Després d'agrair la tasca de l'historiador Josep Casanovas per recuperar les víctimes dels bombardejos feixistes sobre Vic, deia que aquell dia havia estat molt especial, que aquella descoberta havia estat "el millor regal per a la meva mare, la mare de la meva mare i la mare de la mare de la meva mare. Després de 80 anys, ho hem resolt!".

L'historiador Jordi Oliva coordina la recerca sobre el cost humà de la Guerra Civil a Catalunya, que actualment depèn del Memorial Democràtic. En la seva base de dades ja hi ha comptabilitzades aquestes tres víctimes de Vic i se segueix actualitzant. A conseqüència de la Guerra Civil, a Osona hi ha comptabilitzades 1.600 víctimes mortals, entre les quals 339 a Vic. La revista *AUSA* al número 181-182 (2018) conté, com a aproximació, un article de Jordi Oliva amb la relació de les víctimes. També inclou un extens article de Josep Casanovas sobre els bombardejos a la ciutat de Vic.

"No puc fer una vida normal"

La vigatana Rosa Comas, que pateix lupus, ha hagut d'ajornar un acte de sensibilització amb motiu, diumenge, del dia mundial de la malaltia

Vic

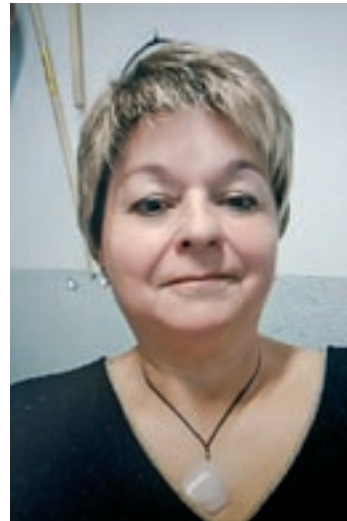
M.E.

La vigatana Rosa Comas porta més de 30 anys, la meitat de la seva vida, malvivint amb un lupus, una malaltia crònica i de causa desconeguda que afecta de forma greu el sistema immunològic. Conscient que aquesta malaltia és encara avui "una gran desconeguda", s'havia proposat de liderar algunes accions de sensibilització coincidint amb la celebració del Dia Mundial del Lupus, que s'escau diumenge, però la situació d'estat d'alarma l'ha obligat a ajornar-ho.

A Rosa Comas li van diagnosticar un lupus quan tenia 32 o 33 anys, poc després d'haver patit un ictus. Des de llavors no ha deixat de martiritzar-la. "Mai no m'ha deixat fer una vida normal", admet. La llista d'alteracions ha estat llarga, des de problemes pulmonars fins a cardiopaties, arrítmies o broncoespasmes, a més d'un parell d'intervencions quirúrgiques. Els efectes secundaris mai remeten: "Vas tirant, però el lupus no està mai estancat, sempre

està latent. És una malaltia camaleònica", descriu. El desconeixement que hi ha de la malaltia genera, a més, "molta incomprensió". També arrossega alguns estigmes, amb la qual cosa "molts malalts prefereixen no donar la cara". Per això s'ha decidit a impulsar ella mateixa algunes accions de sensibilització. Per aquest mes de maig, per exemple, ja

tenia lligada una actuació a Vic de l'humorista Pep Plaza, amb l'objectiu de recollir fons per a la recerca, però la situació provocada pel coronavirus ho ha frenat tot; "potser encara mirarem de fer-ho a la tardor", avança. També s'ha hagut d'anul·lar una caminada que des de fa cinc anys organitzava Pilar Palacios des d'Aiguafreda. Comas aprofita per fer una

Rosa Comas, aquests dies a casa

cria a d'altres afectats a fer pinya: "Com més siguem més

força tindrem", reclama. A mitjà termini, el seu objectiu seria formalitzar una veu pròpia a la comarca dins de la Fundació Catalana de Lupus. Actualment se'n diagnostiquen de 8 a 10 casos anuals a Osona. El lupus és una malaltia que afecta especialment les dones, amb una proporció de 9 a 1 respecte als homes, i acostuma a manifestar-se en l'edat fèrtil. En el conjunt de Catalunya la seva prevalença és de 10 a 30 casos per cada 10.000 habitants. La malaltia, que s'expressa a través de brots, és avui incurable i de pronòstic incert. Les causes que la provoquen també continuen sent desconegudes.

Lluís Puig i Mas

Vidu de Ramona Rovira Serrabassa
Ha mort cristianament el dia 6, a l'edat de 92 anys.
A.C.S.

Els seus fills, Jaume i M. Teresa, Pilar i Amadeu, Marien vídua de Joan, Carme i Gianluca, Josep M. i Marta; nets; besnets; germana, Rosa; nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida peròdua, us preguem que el recordeu en les vostres oracions.

L'ofici exequial se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

Domicili: Mas Murucuc Nou

Gurb, maig de 2020

Josep Torra i Orra

Ha mort cristianament el dia 7, a l'edat de 84 anys.
A.C.S.

La seva esposa, Maria Coromina Redón; fills, Fina i Toni, Jaume i Berta; nets, Eloi, Sandra, Marc, Jaume, Albert i Nina; germans, Ramon, Jordi i Maria; germans polítics, nebots, cosins i tota la família i la raó social Blue Reed, SL, en participar-vos tan sentida peròdua, us preguem que el recordeu en les vostres oracions.

L'ofici exequial se celebrarà més endavant, quan les circumstàncies ho permetin. Es comunicarà oportunament.

Domicili: c. Bellfort, 153.

Manlleu, maig de 2020

Aquest dimarts s'ha complert el 75è aniversari de l'alliberament de Mauthausen. Almenys 36 persones d'Osona i el Ripollès van morir en camps

nazis. Xavier Cateura rescata la memòria de dos d'ells, dos joves de Seva que, després de combatre amb l'exèrcit republicà durant la Guerra Civil,

van creuar la frontera cap a França. Perseguits per les SS, els van deportar a Mauthausen i després a Gusen, on el 1941 els van assassinar.

Dos veïns de Seva víctimes de l'horror nazi

La història de Joan Roma i Damià Soler, soldats republicans presos a França per les SS i assassinats a Gusen a finals de 1941

Xavier Cateura i Valls

I a l'arribar al camp, el comandant els diu: "Vosaltres que heu entrat per aquella porta, només podreu sortir del camp per aquella sortida", assenyalant una xemeneia que fumejava.

L'any 1938 el govern francès havia promulgat una llei per a l'expulsió d'estrangers. Una llei que afectava sobretot els catalans i espanyols refugiats a França. També havia decretat el tancament de la frontera amb Espanya per impedir l'entrada de més refugiats. No va ser fins al 5 de febrer de 1939 que, gràcies a la pressió popular, el primer ministre Daladier va autoritzar l'obertura de la frontera, fet que va permetre l'entrada massiva de republicans que fugien de les tropes franquistes.

El 1939, acabada la Guerra Civil, mig milió de republicans havien creuat la frontera francesa. L'exèrcit francès, en un informe, deia que els refugiats espanyols, militars i civils, havien entrat per tots els camins des del Pirineu, i havien penetrat uns 130 quilòmetres cap a l'interior del país. A l'abril, el govern gal va decretar la mobilització de tots els espanyols refugiats en el seu territori.

Un cop van poder entrar a França, i després de separar els homes de les dones i criatures, tots aquells refugiats van ser conduïts a diversos camps de concentració, d'internament en deia el govern, llocs improvisats sense cap infraestructura. Quasi la meitat van ser portats a les platges d'Argelers (80.000), Barcarès (20.000), Sant Cebrià (100.000), Adge (25.000) o a Rivesaltes, Bram, Septfonds, etc. Segons informacions de metges francesos, només en el primer mig any de ser reclosos, 14.000 persones van morir en aquelles platges. A França hi havia més de quaranta camps de concentració.

Al cap d'uns mesos, el setembre de 1939, començava la Segona Guerra Mundial, i el juny de 1940, les tropes alemanyes van ocupar

A dalt, placa col·locada per la Generalitat a Mauthausen en homenatge als deportats als camps nazis; a sota, sobre de la documentació de Damià Soler

França. Els refugiats republicans van ser perseguits pels nazis, detinguts i deportats a Alemanya o Àustria. Eren els anomenats Rotsparier (espanyols rojos). El govern del general Franco no va voler saber res d'aquells exiliats.

En un discurs que va fer el governador nazi de l'Alt Danubi, August Eigruber, el juny de 1941, deia: "Pregunteu a Mauthausen, vora el Danubi: allà hi ha un camp de concentració. Hi ha 6.000 espanyols rojos. Es van exiliar a França, i quan la vàrem ocupar l'any passat, el senyor Petain ens va donar aquests sis mil espanyols rojos i

declarà 'No els necessito, no els vull'.

I va continuar explicant que després van oferir aquells espanyols al general Franco, i el Caudillo els va refusar dient que mai acceptaria aquells rojos que havien lluitat per instaurar un règim soviètic a Espanya. I també com els havien ofert a Stalin, i aquest els havia rebutjat. I ara, aquells sis mil espanyols rojos són a Mauthausen. Acabà el seu discurs exposant a la gent que l'escoltava: "Allà hi són per sempre. Al final no podem començar una colònia espanyola. No podem assentar-los a cap lloc. Què se

Acabada la guerra, mig milió de republicans van passar cap a França

Els refugiats que s'hi van quedar van ser perseguits per les SS

Els duïen a camps nazis. Molts, a Mauthausen. Entre ells, dos veïns de Seva

Un era Joan Roma i Serrat; l'altre, Damià Soler i Musach. Els van matar

Seria hora que Seva rescatés de l'oblit la memòria d'aquests veïns

suposa que hem de fer?"

Ramón Serrano-Suñer, aleshores ministre de governació i cunyat de Franco, va ser qui va signar un acord amb el règim de Hitler pel qual el govern franquista es desentenien d'aquells refugiats, que van passar a ser apàtrides.

Abans, però, que els nazis envaïssin França, les autoritats franceses van oferir als presoners algunes alternatives per sortir dels camps. Alguns d'aquells republicans van decidir allistar-se en alguna unitat militar francesa. Deu mil van fer-ho a la Legió Estrangera. Més de cinquan-

ta mil van formar part de les anomenades Companyies de Treballadors Estrangers que el govern francès havia creat per als seus interessos.

Altres van optar per tornar a la seva terra amb l'esperança que no els passaria res. Molts d'aquests, un cop van retornar a casa, van ser detinguts, interrogats, empresonats i, després d'un judici sumaríssim sense cap garantia, afusellats. Aquells també van ser temps de falses delacions.

Els que tornaven havien de passar per un control de depuració de responsabilitats polítiques, a més de tenir un aval, ja que si no els declaraven addictes al Movimiento no podrien viure tranquils, ni tenir una feina, etc. Els avals havien d'estar degudament signats per persones afiliades a Falange, o bé per la Guàrdia Civil, l'alcalde o el rector del poble. A vegades, per tots ells.

Però sembla que les autoritats franquistes van sospitar que les autoritats locals eren massa laxes a l'hora de donar avals, ja que un ofici del governador militar de Vic advertia a l'Ajuntament de Seva: "El Excmo. Sr. General Jefe de la 4ª Región Militar, en escrito de fecha 13 del corriente me dice: "Como continuación a mi T.P. de 21 de Abril y oficio de 9 de Mayo, tengo el honor de manifestarle que se ha recibido información sobre que por Comandancias Militares, Alcaldías o Jerarquías de F.E.T. y de las J.O.N.S., se extienden salvoconductos a individuos que están internados en Campos de Concentración en Francia y regresan a España por este procedimiento, y como estas Autoridades no tienen atribuciones a estos fines, me honro en comunicárselo para evitar que tales hechos se repitan.

Lo que comunico a Vd. para su conocimiento y cumplimiento.

Vich, 19 de Mayo de 1939. Año de la Victoria. El Comandante Militar".

Els refugiats que es van quedar a França van ser perseguits pels membres de les SS, ajudats pel govern col·laboracionista de Vichy. Alguns, però, van poder

(Continua a la pàgina 19)

(Ve de la pàgina 18)

burlar els seus perseguidors i van viure a França clandestinament, col·laborant amb la resistència que lluitava contra els invasors alemanys.

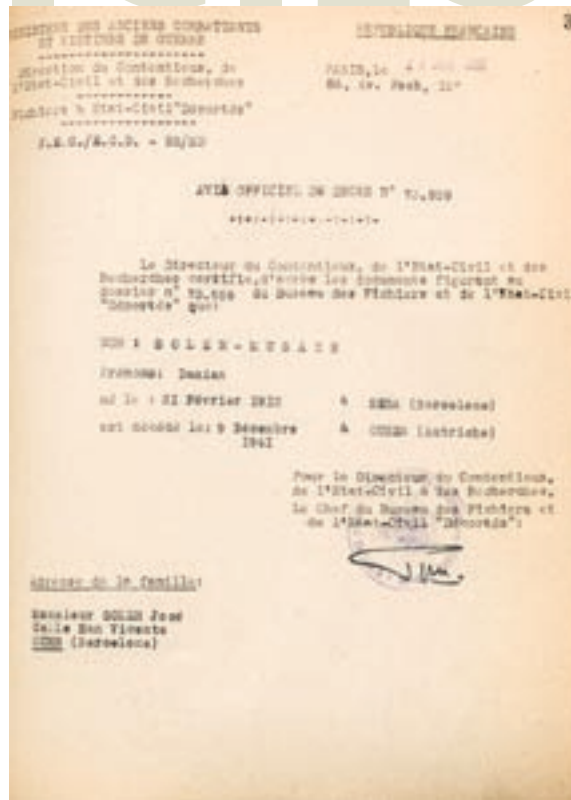
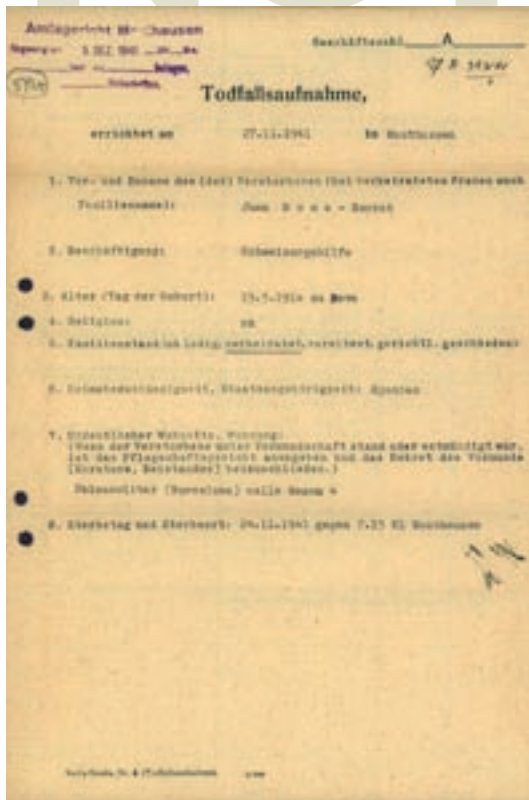
Els que van agafar van ser deportats als camps nazis. Primer van ser portats a alguns dels camps de trànsit, els anomenats *stalags*, escampats per tota Alemanya. Allà hi anaven membres de la Gestapo que feien la tria dels que havien de ser deportats als camps de la mort, com Mauthausen, Buchenwald, Dachau, Auschwitz, Neugamme, etc. La majoria d'espanyols, uns set mil cinc-cents, van anar a parar al camp de Mauthausen. Per aquest camp hi van passar uns dos-cents mil presoners de totes les nacionalitats. Alguns van ser alliberats el 5 de maig de 1945 per l'exèrcit nord-americà, però uns cent-vint mil hi van deixar la vida. Entre aquests, 936 que eren catalans hi van ser assassinats.

Al camp de Mauthausen hi van ser deportats un parell de nois nascuts al poble de Seva.

Un d'ells va ser Joan Roma i Serrat, que havia nascut el 19 de maig de 1910, al carrer de la Rocada, 14, casa coneguda com a can Gambirol. Pertanyia a la quinta de 1931.

Era fill de Joan Roma i Mas (Seva, 1864-1938), que havia treballat de pagès i estava casat amb Josefa Casadevall i Codina, que va morir a Seva el 1898, i amb qui havia tingut quatre fills. En enviudar es va casar amb Carme Serrat i Iglesias (Sant Hilari Sacalm, 1881 - Seva, 1956). D'aquest segon matrimoni van néixer set fills. Abans del casament Carme Serrat s'havia estat al mas Riquer, de Seva.

Durant la retirada, Joan Roma i Serrat va passar la frontera. Segurament, com la majoria dels republicans espanyols que es van exiliar,

A l'esquerra, certificat alemany de la mort de Joan Roma; a la dreta, avís oficial francès sobre la mort de Damià Soler

A Roma el van dur a Mauthausen el gener de 1941. Feia molt fred: -30

devia ser tancat en un camp de concentració de França. Quan els alemanys la van ocupar, va ser detingut i enviat primerament a l'Stallag XI-B Fallingbomel, i el van fitxar amb el número 87447. Al cap d'un temps, el 27 de gener de 1941, el van traslladar al camp de Mauthausen, on el van identificar amb el número 5723. El comboi que va arribar aquell dia al camp va ser el que hi va portar més espanyols: mil cinc-cents sis. Diuen que aquell gener va ser el més fred dels de la guerra. A aquella regió del Danubi el termòmetre arribava a -30°.

Pocs mesos més tard, el 8 d'abril va ser conduït al camp d'extermini de Gusen (Àustria), amb el número de matrícula 11870. Aquí va ser on l'assassinaren el 24 de

novembre de 1941. Cal fer constar que en algunes relacions de catalans morts als camps nazis, hi figura amb el segon cognom equivocac, ja que hi consta com a Montserrat, en comptes de Serrat.

Un germà seu, Josep Roma i Serrat, nascut a Seva el 1908, que també era de la lleva de 1931, també havia treballat de pagès. Va viure amb els pares i germans al carrer de la Serreta, 12. Quan van cridar la seva quinta, va preferir amagar-se. Però va ser denunciat per un veí i va haver d'anar al front, on va morir.

La seva mare després de la guerra va declarar davant un tribunal militar que al seu fill l'havien tancat a la presó de Vic i que el van obligar a anar al front arran de la denúncia d'un veí, de qui dona el nom al jutge.

La mort de Josep Roma figura en el llibre de defuncions del Registre Civil de Seva com a desaparegut en el front de l'Ebre, el 25 de juliol de 1938 -data del començament d'aquella batalla-, on se'l va donar per mort. El

A Soler, mesos després. Van ser assassinats a Gusen a finals d'aquell any

mateix dia havia enviat una carta a la família. Era solter.

L'altre fill de Seva assassinat pels nazis és Damià Soler i Musach, que havia nascut al mas la Rovira el 19 d'abril de 1911. Era de la lleva de 1932.

Fill de Josep Soler i Febrer (Seva, 1870 - Gurb, 1949), que era pagès, i de Concepció Musach i Vila (Sentfores, 1878 - Gurb, 1958), havien tingut sis fills. Aquesta família va marxar de Seva per anar a viure a Gurb. Al començar la Guerra Civil vivien al mas Sant Vicenç, de la parròquia de Sant Cristòfol de Vespella.

Damià Soler, igualment que Joan Roma, va ser detingut pels nazis en territori francès, i enviat en un d'aquells trens de transport de bestiar al camp IX-A Ziegenhain, on el fitxaren amb

el número 34636. Posteriorment, el 13 d'agost de 1940, va ser traslladat al camp de Mauthausen, on li tatuaren el número 3802. Aquest camp estava classificat amb la categoria III, és a dir dels més durs. Al cap de mig any, el 17 de febrer de 1941, també va ser portat al camp de Gusen. Allà el van identificar amb el número 10654. Fins que el 9 de desembre de 1941 va ser assassinat. També era solter.

Es calcula que més de quatre mil espanyols condemnats a treballs forçats a Mauthausen van ser assassinats al camp de Gusen, que era a uns cinc quilòmetres. La majoria havien estat obligats a treballar en la seva pedrera, la Wienergraben, on hi ha aquella tristament famosa escala de 186 esglaons, anomenada Todesstiege, l'escala de la mort, per on els presos havien de pujar sobre l'esquena els blocs de granit de cinquanta quilos.

Des de l'any 1993, s'estan col·locant en pobles i ciutats aquella espècie de llambordes anomenades genèricament com a *stolpersteine* (en alemany: pedra que fa ensopegar) i que són obra de Gunter Demnig. Aquest artista, que no para de viatjar arreu d'Europa, col·locant, a petició dels ajuntaments i/o associacions per a la recuperació de la memòria històrica, aquestes peces fetes a mà, que porten una placa de llautó on consten les dades de cada persona que va passar pels camps nazis. Aquestes pedres d'homenatge i record es posen al terra davant la casa on van néixer aquestes persones, o en un parc o plaça.

Potser seria hora que el poble de Seva se sumés a tots aquells llocs que han rescatat de l'oblit la memòria dels exiliats i han fet el reconeixement i l'homenatge que mereixen totes aquelles persones que van haver de patir l'horror o la mort als camps nazis.

Cuberta Serveis Funeraris, al seu costat.

VIC
Tanatori, crematori i oficines
8 sales de vetlla
Sala Multiconfessional
Jardí del Repòs amb columbaris
Zona vending
C/ Sot dels Pradals, 2 - Vic

MANLLEU
Tanatori
3 sales de vetlla
Servei de cremació
Aparcament propi
Zona de descans
C/ Castellot, 15 - Manlleu

CENTELLES
Tanatori
3 sales de vetlla
Servei de cremació
Aparcament propi
Zona de descans
C/ dels Casals, 5 - Centelles

RODA DE TER
Tanatori
2 sales de vetlla
Sala Multiconfessional
Servei de cremació
Aparcament propi
C/ Orient, S/N - Roda de Ter

Tel. 93 883 23 46

cubertaserveisfuneraris.com

EL 9 NOU

A l'espera d'una vacuna, l'única solució efectiva per frenar la pandèmia de la Covid-19 ha estat el confinament de la població amb la conseqüent aturada de l'economia. Això està tenint un impacte directe en tots els àmbits, també en el comerç urbà. Mentre que grans superfícies i plataformes de venda en línia han mantingut l'activitat, els establiments considerats no essencials no han pogut aixecar la persiana fins aquesta setmana. Amb l'entrada en vigor de la fase 0 del desconfinament, prop d'un 20% dels comerços de les capitals d'Osona i el Ripollès han reprès l'activitat, percentatge

Una reobertura del comerç amb incògnites

encara molt petit en un sector que ha viscut set setmanes de pèrdues irrecuperables.

Des de Vic Comerç, l'associació que agrupa part dels establiments de Vic, alerten del risc que un de cada deu comerços tanqui. La viabilitat a curt i mitjà termini de molts negocis no és clara. Les mesures de seguretat són i han de ser extremes per evitar un rebrot del virus que comportaria conseqüències encara

més greus. Per tant, és l'hora que ajuntaments, Generalitat i govern central ensenyin les cartes i decideixin quin model de pobles i ciutats volen. Alguns ajuntaments ja han aprovat ajudes directes –Sant Quirze i Balenyà van ser els primers a anunciar-ho–; d'altres ho faran en els propers dies un cop certifiquin la compatibilitat amb les d'altres administracions. Entre els casos que s'han con-

cretat els darrers dies hi ha el de Vic, que va aprovar dilluns destinar 597.000 euros a ajudes directes al comerç i als petits autònoms afectats pel decret d'alarma. Calculen que se'n podrien beneficiar entre 800 i 900 negocis. A Manlleu, l'Ajuntament ha posat 375.000 euros a disposició d'empreses i famílies amb l'objectiu d'intentar mitigar l'impacte de la crisi i volen cobrir la meitat de la plaça

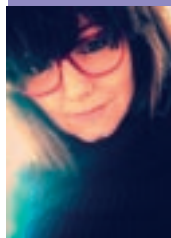
Fra Bernadí amb grans tendals que generin zones d'ombra on instal·lar gratuïtament terrasses dels bars i restaurants perquè establiments d'arreu de la ciutat hi puguin servir begudes i menjar, vendre els seus productes o exposar serveis.

L'única part positiva de la crisi és que ha posat en valor la importància d'un comerç que s'ha hagut de reinventar, portant la compra a domicili o multiplicant les mesures per garantir la seguretat. És l'hora que tant l'administració com el ciutadà, amb un consum conscient, s'aboquin també a mantenir viu el comerç de barri. Per estil de vida, model de ciutat i també per sostenibilitat.

La Pilarín

Hora, lloc i data

Marina Martori
Esriptora

Estem organitzant un sopar amb les amigues a la que puguem tornar a quedar. Les he enyorades de veritat, tot i que hem parlat i rigut per WhatsApp com mai aquests dies.

Estem buscant data, esperançades, amb la mirada posada en la setmana que ve. Som menys de 10, així que podem trobar-nos en una casa i abraçar-nos, això sí, abraçar-nos fort.

Hem decidit, a més, que demanarem que ens hi portin el sopar, a la casa on quedem, perquè estem totes fartíssimes de cuinar.

Un dels reptes del confinament, mentre els nens han anat fent els de les escoles, ha estat, sense cap dubte, organitzar menús i compres per dinar i sopar cada dia i us juro que miro l'estiu i només penso a poder anar a passar uns dies prop del mar i que no m'hagi de preocupar ni pel pa. Ni pel pa!

És cert que el teletreball s'ha convertit en normal i que llegir i veure sèries i jugar a jocs de taula i parlar amb tranquil·litat han estat petits regals d'aquests dies i que, mira, amb mascareta i guants... i anar tirant.

Les amigues i jo anem mirant si amb això de les fases podem o no perquè si pugen els contagis de nou i arriba el rebrot, tot plegat potser ho haurem de continuar posposant. Estic cansada de Twitter, de les infografies, de les notícies, dels calendaris i

dels plans de desconfinament seqüenciat. I tot plegat a tothora amb el temps verbal en condicional. "Podrem fer tal cosa si...", "podrem anar a tal lloc, si no..."

Em sento atabalada últimament. Estic en fase de tancar-me i no anar a mitges tintes. Crec que no dec ser l'única.

Jo només vull saber quan, però quan de debò,

Estem buscant data amb les amigues per fer un sopar. Som menys de 10, així que podem trobar-nos en una casa. Les he enyorades de veritat, tot i que hem parlat i rigut per WhatsApp com mai

podrà la meva mare abraçar i petonejar els nens, –que ara la saluden a distància– i podrem anar a passejar tots set, tranquil·lament.

Ai, mira, de veritat: a mi digueu-me hora, lloc i data de la quedada per tornar a abraçar-nos i que sigui ja.

No em maregeu més amb fases, desescalades, demanar hora i franges, que no estic d'humor, que fa molts dies que estic tancada i tinc ganes de veure nebots i amics i fer sopars i tornar al cinema i al teatre.

PROTAGONISTES

Carles López

Pres. de Creu Roja d'Osona

Com altres entitats, la Creu Roja ha reorientat tota la seva activitat en funció de la crisi del coronavirus. En aquest cas, sobretot per donar suport a la teleassistència, més necessària que mai per als que no poden sortir de casa.

Alba Vergés

Consellera de Salut

L'anunci de les comarques que entraran en la fase 1 del desconfinament no ha caigut bé sobretot al Ripollès. Des del Consell Comarcal es considera que ja reunita les condicions necessàries per entrar-hi.

Jaume Coll

Escriptor

L'escriptor i músic de Muntanyola ha guanyat el Premi Jordi Domènech de Traducció Poètica per la versió al català de *Memorial* d'Alice Oswald. La cultura catalana ha d'aspirar a tenir els grans autors traduïts a la llengua pròpia.

David Fontseca

Realitzador audiovisual

La productora La Kasetta, treballant des del confinament, ha creat el primer canal de YouTube d'Unicef en tot el món amb contingut destinat als infants. Amb documentals com *To Kyma* ja havia demostrat la seva capacitat creativa.

TRIBUNA

Ai! Quina tristor a Venècia

Ramon Casanoves

Davant el lleó de la basílica de Sant Marc a Venècia, ja fa anys, em vaig acomiadar per sempre, i en veu alta, de la ciutat que era un model equilibrat d'art, bellesa i alegria de viure. Envoltat de milers de turistes, com jo, vaig refermar-me en la militància radical de "Salvem Venècia!". Estava convençut que la ciutat m'ho agrairia. Quines pretensions! Mentre esperava els companys que visitaven el Palau Ducal, irreverentment, vaig seure al pedrís de la porta principal de Sant Marc, amb la mirada inquisitiva del porter que ja tenia prou feina a destriar les noies que volien entrar a la basílica i tot depenia d'uns centímetres, més o menys, de roba. Les pedres i els mosaics, joia de l'art bizantí, m'omplien el cor de serenor i m'impulsaven a construir un relat venecià. Imaginava els passos feixucs del patriarca de Venècia, Angelo Roncalli, que sortia diàriament a estirar les cames per la plaça de Sant Marc, saludant a tothom d'una manera senzilla i propera. Quan fou nomenat papa Joan XXIII, molts venecià que l'estimaven dubtaven si resistiria gaire temps la pressió vaticana, però com que era de pagès i molt murri va convocar per sorpresa un Concili Ecumènic sense consultar als dignataris més conservadors instal·lats al poder i somogué els fonaments de l'Església catòlica, apostòlica i romana. Quan estava trist pels entrebancs que li posaven, pensava en la serenor veneciana i la vida tranquil·la que hi feia, com si fos un rector de poble. I si li recordaven la sort de viure en un palau responia: "No s'equivoquin! És molt pesat viure en un museu i sovint haver d'anar vestit com una dama Salpatra".

La claror era de migdia i al fons veia la llacuna i un grup de turistes, disfressats amb màscares venecianes, baixant sorollosos de les gòndoles. No era temps de carnaval i em recordaven els grups de visitants que omplien la Rambla de Barcelona (així va començar la decadència ramblera), persones begudes i guarnides amb barrets mexicans, quin ridícul! L'ambient propiciava evocar la novel·la *La mort a Venècia* de Thomas Mann i la inoblidable pel·lícula que en feu Luchino Visconti, en una ciutat infectada per l'epidèmia del còlera i uns personatges turmentats per desitjos i passions estètiques i tot ben conduït per la suggestiva música de Gustav Mahler. Els turistes de les màscares em recordaven l'obra de teatre de Carlo Goldoni *Un dels últims vespres de carnaval*, representada al Teatre Lliure de Gràcia, i que em va seduir per la seva bellesa escènica. Sobtadament les màscares em van envoltar amb riures esgarrifosos i sons guturals que sortien pels llargs i pronunciats nassos. Ben dinats i animats, era impossible que s'adonessin que el gran nas servia per omplir-lo d'herbes remeieres i impedir la penetració de les terribles infeccions que sovint es produïen a la llacuna veneciana.

Un temporal s'havia desfermat i la inclemència va distreure les meves evocacions i em retornà a la realitat immediata i

trista d'aquí. Érem a la primavera de l'any 2020 i una fantasma viral recorria el món. La pandèmia, poc coneguda, havia confinat la societat com no s'havia vist mai des de la guerra. Aixoplugat, engego la TV que mostra imatges de places i carrers d'Europa buits de gent i trànsit. Les notícies de la tarda encara m'intrigarien més, havia crescut esgarrifosament el nombre de persones infectades i que morien sense remei. A les residències d'ancians ja s'havien trobat cadàvers als llits. Feia feredat!

Ves a saber fins quan no podrem tornar a saludar-nos efusivament, abraçar-nos, fer-nos petons i efusions amicals o assistir al comiat d'algun ésser estimat i ni tocar-nos. Quina soledat! I els que s'hagin curat seran persones, en cas de possibles rebrots i sense cap culpa, marcades electrònicament per l'Estat. Feia anys que Occident s'havia alliberat d'infeccions massives, tot i la preocupació d'alguns científics per l'ús abusiu d'antibiòtics en persones i animals. La gran contaminació i explotació de recursos a nivell planetari continua desbocada, impossibilitant que la naturalesa tingui temps per regenerar-se, com sempre havia fet.

Les pandèmies han estat el flagell de la humanitat, confinant durant llargs períodes pobles sencers dins de cases i muralles i havent d'enterrar els morts com podien o deixar-los abandonats als carrers. Fins i tot el cristianisme considerava que enterrar els morts era una obra de misericòrdia. Jo he pagat la quota *dels morts* des de jove, quan m'hi van apuntar, i m'incomodaven les prèdiques que recordaven l'obligació d'enterrar els morts. Quina paradoxa! Però ara he comprovat que el recordatori era oportú i més quan un dia en obrir els ulls ens vam adonar que als grans magatzems ja no era primavera!

+ vist EL9NOU.CAT

- 1 Les franges horàries només s'aplicaran en vuit municipis d'Osona i el Ripollès
- 2 Osona arriba als 240 morts per Covid-19
- 3 Osona i el Ripollès hauran d'esperar i encara no podran entrar a la fase 1 del desconfinament
- 4 Què és pot fer i què no a partir d'avui?
- 5 Denunciat un veí de Manlleu per un accident amb aldarulls

A correueta

Jordi Vilarrodà

Dilluns, 4. Establir qui guanya les lligues esportives

que han quedat a mitges és tot un dilema que queda ben il·lustrat mirant la secció d'Esports d'EL 9 NOU i EL9NOU.CAT. El Girbau Vic TT no guanya la seva competició malgrat que en el moment de l'aturada anava líder, i en canvi l'equip femení d'hoquei del CP Manlleu sí que la guanya, justament perquè a l'acabar la primera volta encapçalava la classificació. Però dins del mateix club, hi ha descontentament

Lligues inacabades i assessors de lectura

amb la forma com s'ha resolt el final de la lliga masculina, i l'equip manlleuenc no pot aspirar a l'ascens a l'OK Lliga. Tot això pot semblar una discussió estèril en el moment greu en què estem, però com em fa notar un amic, les discussions estèrils no acostumen a fer cap mal. I distreuen. Des de la meva innocència, penso si no fora més just que aquesta temporada no hi hagués guanyadors. Tan important és que quedi registrat per a

la posteritat que hi ha hagut campions en unes competicions que no s'han acabat i, per tant, no són representatives? El tòpic esportiu no diu que les lligues es disputen fins l'últim partit i l'últim minut? Davant d'una causa de força major com la que hem patit, haurien de quedar desertes, i si tot va bé al setembre ens tornarem a veure. **Dimarts, 5.** Fem una volta per les llibreries de Vic, de la qual parlem a la secció de Cultura. No sé si hi ha cap altre sector

—excepte les tan enyorades barberies i perruqueries— en què el retrobament amb els clients hagi estat tan carregat d'emoció i somriures sota la mascareta. Els habituals de les llibreries són una entranyable penya de lectors impenitents que tenen amb el seu llibreter una relació de confiança absoluta. Gairebé fa pensar amb la que abans hi havia amb els directors de la caixes d'estalvis, abans que els 'obliguessin a convertir-se de confessors financers en venedors d'hipoteques. A diferència d'aquest cas, i per sort, molts lectors encara es posen a les mans del llibreter perquè els faci ell mateix la tria d'allò que els pugui agradar. Una gran responsabilitat.

COM HI HA MÓN

Al carrer!

Jaume Espuny

Aquest di-lluns, 4 de maig, vaig sortir al carrer a donar un tomb per Vic. Feia 52 dies que no havia ni posat els peus al replà del pis. Em vaig equipar amb una ampolleta de desinfectant i la mascareta. Era la segona vegada que me'n posava una, de mascareta (la primera va ser quan vaig atracar l'oficina del Banc Popular del carrer Verdguer). Abans em vaig estudiar les normes de la fase 0, cal ser obedient. No sé on vaig llegir que als que arribin a la fase 3 el govern els regalarà una vaixela, però potser era una broma. Un cop vaig

Fer un tomb 52 dies després

travessar la porta de casa, em vaig concentrar per recordar com es camina: ara un pas ara un altre. Vaig arribar fins a la plaça Major, evitant el carrer Estret, perquè allà és impossible guardar una distància de dos metres amb els altres vianants. El passeig va ser un fracàs. Tota la gent amb qui em vaig creuar mirava al terra, desolada. I a sobre, tot ho veia borrós, perquè el baf que sortia per la mascareta m'entelava completament les ulleres. Per cert, mentre caminava a les palpentes vaig pensar en el que havia dit l'escriptor Javier Cercas en una entrevista: que li va afectar més el que va passar la tardor del 2017 que no pas tot això del coronavirus. Té raó, a mi em van fer més por les garrotades dels polis amb instint assassí que no pas aquest virus. Però al final ha quedat demostrat que un animaló tan petit és més letal que aquelles bèsties enormes.

La soledat

Miquel Sitjà

President de la Demarcació de les Comarques Centrals del Col·legi d'Arquitectes

Set setmanes de confinament –pèrdua de la llibertat de moviments– ha donat molt de si per a què passessin o encara passin moltes situacions anecdòtiques en la llarga, i a vegades complicada, convivència. L'altre dia tot escoltant la ràdio em va cridar l'atenció el que explicava una periodista: va sentir el timbre de la porta de l'habitatge, i a l'obrir-la va trobar una carmanyola amb menjar que li havia deixat la veïna del replà del davant, un pis habitat per un grup d'estudiants que s'havien dedicat a cuinar i n'hi havia portat una porció (potser era de pastís) per a ella i la seva família. L'altre cas que vaig escoltar és el d'una senyora major, que vivia sola, que va comunicar a la família veïna del replà la seva angoixa per passar el dia de Pasqua sola. Solució: amb les portes obertes i movent les taules cap a l'entrada de l'habitatge, van convertir el replà en un menjador per a totes dues famílies, una d'unipersonal (la persona gran) i una altra familiar més estàndard de quatre membres, pares i fills.

En tots dos casos l'espai protagonista del confinament va ser el replà, aquest espai mínim per accedir a aquestes unitats habitables que en diem pis, llar o casa. I cada un d'aquests espais habitats estaven confinats individualment, encara que cap dels habitants d'aquest edifici –suposem-ho– estigués contaminat per la Covid o potser hagués donat símptomes de tenir-lo o haver-lo passat (si haguessin fet els testos que mai han arribat).

Què hauria succeït si la unitat de confinament, en el cas que cap dels seus habitants estigués treballant com a sanitari o en altres treballs de risc, en lloc de ser l'habitatge individual hagués estat l'edifici sencer? Probablement, el replà, l'entrada de l'edifici, la terrassa, o sigui tots aquells espais comuns de tots els veïns haurien trobat un protagonisme de relació veïnal encara que la seva dimensió no permetés gaires floritures.

La soledat del confinament, sobretot per a aquelles persones que viuen soles o fins i tot per a les que viuen en unitats convivencials molt petites, hauria pres una altra dimensió si aquests espais dits comunitaris haguessin tingut una altra dimensió o haguessin estat pensats d'una altra manera. Si algun dels espais comunitaris fos una bugaderia per a tot l'edifici, és fàcil imaginar que una part del temps de confinament hauria estat més amè tot fent petar la xerrada mentre veus girar el bombo de la rentadora.

I si aquell pastís que va fer la jove estudiant hagués estat cuinat en aquell espai gran, generós de llum, ben ventilat, que anomenem cuina comunitària, segurament seria més gustós i potser fins i tot aquell pare o mare amb sentiment de culpa que no sap cuinar prou bé per als seus fills hauria pogut assistir a una classe privada de cuina.

Però ni s'han fet tests generalitzats, ni les comunitats de veïns han tingut autonomia d'autoconeixement i autogestió, ni, sobretot, els edificis actuals de les nostres ciutats estan preparats per admetre altres activitats de vida que no siguin les estrictament regularitzades, ja sigui per convencions socials o per normes d'habitabilitat que no sempre ajuden a la vida comunitària.

Però cap dels agents socials que avui en dia tenen la capacitat de crear habitatge, ja siguin públics o privats, no poden dir que desconeixen –si realment tenen ganes de conèixer– que hi ha altres maneres d'habitar.

Segurament molts d'aquests agents, encara que no siguin arquitectes, han sentit a parlar encara que sigui d'oïda de Le Corbusier, i potser fins i tot han visitat algun dels seus edificis com la Unité d'Habitation de Marsella (1945-1952), on es van dissenyar espais comunitaris com una guarderia i espai de jocs per als infants, una petita piscina, un gimnàs, espai per a festes comunitàries, tot això a la part superior de l'edifici, allà on el sol i la ventilació de l'aire era millor.

En un missatge als estudiants d'arquitectura, Le Corbusier deia al respecte: "Sols des del punt de vista d'una nova consciència podem encarar d'ara en endavant els problemes de l'arquitectura i l'urbanisme. Una nova societat crea la seva llar, aquest receptacle de vida". En una carta a la seva mare el 15 d'octubre de 1952 escrivia sobre l'edifici de Marsella: "El parc té una esplendor imperial. I la vida humana en ell és com en un miratge. El silenci és total. Ahir els ascensors van agafar 500 convidats a 56 metres d'alçada en 13 minuts. Els carrers interiors són una invitació a la vida del futur. Els nens ja han rebut el missatge d'aquesta futura vida entregada a la tranquil·litat i a la calidesa".

Podríem anar més enrere en el temps i trobaríem altres propostes cooperativistes que al llarg de la història de l'arquitectura ens han deixat experiències de convivència més o menys reeixides, que avui en dia han agafat noms actualitzats com *co-housing*, *co-living*, cooperativa d'ús, etc.

Rellegint la història correctament, apreciament la qualitat de vida que ens dona el silenci, l'aire net, els espais compartits i els espais exteriors dels edificis podem avançar col·lectivament amb una proposta on la soledat sigui una opció i no una imposició habitacional.

ESTÀ A FAVOR DE LA PRÒRROGA DE L'ESTAT D'ALARMA?

Belén Albareda
(Vic)

"Sí, estic a favor que s'hagi allargat, perquè la gent s'està relaxant i no respecta les mesures. Això em produeix molta impotència, ja que treballo a l'UCI del CHV i crec hem lluitat molt. Si veïssin només durant uns segons la feina que fem i com els pacients s'aferren a la vida s'ho pensarien, a l'hora de sortir sense control."

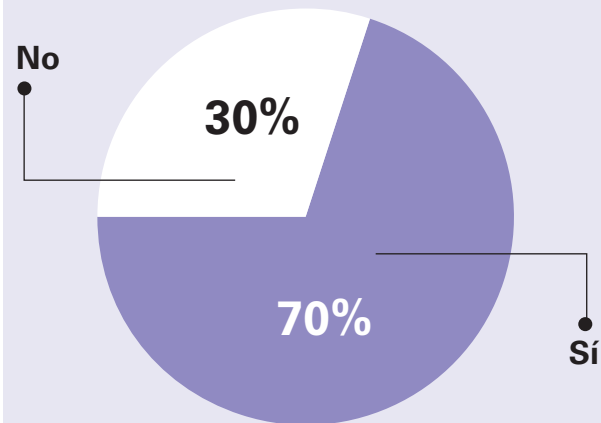
Pol Vilaseca
(Vic)

"Estic a favor de la pròrroga. La gent s'ha relaxat molt i no paren d'advertir que hi haurà un rebrot. Si ens fan quedar a casa després ens queixarem, però és el que ens mereixeríem."

Humaima El Haddaji
(Torelló)

"Pot ser beneficiós a l'hora de combatre la Covid-19 i reduir els contagis i les morts, però també és perjudicial per a la salut mental. Tot i que s'hagi posat en marxa la fase 0, sortir a fer esport algunes hores al dia no reduirà l'estrès i l'ansietat de les persones. Estem en un punt en què no volem trepitjar el carrer, sinó simplement veure familiars i amics. Amb una bona normativa podríem satisfer els desitjos dels ciutadans i complir amb la prevenció i protecció de la Covid-19. Estaria bé que tressin endavant les fases del desconfinament i no anar allargant l'estat d'alarma."

Resultats de l'enquesta a EL9NOU.CAT

Han votat 2.148 persones

Províncies. Quim Torra torna a tenir raó

Enric Castellnou
Polítòleg

A vegades un whatsapp o un tuit o un dibuix còmic ho clava més bé que una classe magistral. Ara que ens trobem en no sé quina fase de desconfinament vaig rebre el següent whatsapp: un home, a prudent distància d'una dona, lamentava que el *gobierno* fos “tan lento tomando decisiones”; i la dona li responia: “Porque primero lo tiene que proponer Torra, luego hay que criticarlo, después darse cuenta de que era buena idea y al final aplicarlo”. Els 15 dies de retard a ordenar el confinament és la diferència entre Extremadura i la veïna regió de l'Alentejo (Portugal): centenars de defuncions a Extremadura, ni una desena a l'Alentejo. Sánchez va tardar 15 dies a seguir el consell de Quim Torra. Segueixo en format còmic: surt Sánchez al faristol amb cara de satisfacció i exclama: “Victoria! En marzo el virus no entendía de fronteras, y un mes después se las hemos enseñado. Ja!”. Vet aquí les províncies. Justament les províncies, no els territoris autònoms amb competències arrabassades. Les províncies de 1833, no les autonomies de 1978. “Ja!”. És l'anhel del *deep state*, de la casta.

La casta sempre ha pretès el *gobierno* absolut des de Madrid, el centralisme i la uniformització que afavoreixen el seu (mal) govern de corrupteles i interessos creats, començant pels dels Borbons. Les províncies establertes per Reial Decret de 1833 amb els seus *jefe político y militar* (després governador civil i militar) i els delegats del *gobierno* (en especial el d'Hisenda) i l'administració judicial (amb els partits judicials dins de cada província), buscaven

uniformar el *gobierno* i afavorir el caciquisme dels incipients partits per la via del governador civil i els seus tentacles territorials. Madrid copià París, però malament, com sol passar en les còpies, i en circumstàncies ben diferents: França al segle XIX era un estat en expansió econòmica, cultural i colonial; Espanya, en canvi, en decadència en tots els aspectes i pèrdua de les colònies una rere l'altra; París s'obria fins a convertir-se en la ciutat de referència, i Madrid es tancava més. Al segle XIX l'Espanya de les províncies, a part de les derrotes colonials, va viure tres guerres civils i una infinitat de cops d'estat, *alzamientos* i *cuartelazos*. Fins i tot es va vendre les mines de Río Tinto als anglesos l'any 1873.

Les províncies van ser dissenyades des d'un despatx de Madrid sota, diguem-ne, dues consideracions: que abastessin una àrea fins a 400.000 habitants, com si el nombre d'habitants fos immutable,

i que des de qualsevol població fins a la capital s'hi pogués arribar en un sol dia a peu, ja que no hi havia ni carreteres ni trens. Res més, sense conèixer bé el territori, i així trobem que Vidrà va ser adscrit a Girona i al Partit Judicial de Puigcerdà, i el veí Santa Maria de Besora, a Barcelona i Vic; o que la Cerdanya va ser partida en dues: Puigcerdà a Girona i Bellver a Lleida; etcètera. Es pot anar a peu en un dia de Bellver a Lleida? Com a servei als ciutadans van ser un fracàs i d'aquí la creació de la Mancomunitat de Catalunya a principis del segle XX, que el dictador Primo de Rivera s'afanyà a suprimir.

Ara Sánchez, des del mateix despatx de Madrid, proposa desconfinar per províncies: Vidrà abans o després que els pobles del Bisaura? Manresa al mateix temps que Igualada i la Conca d'Òdena? El virus que no entenia de fronteres, ara sí? “Ja!”. El president Torra tenia raó de proposar una gestió per territoris, i té raó de reclamar que sigui la Generalitat qui decideixi el desconfinament per regions o zones sanitàries, i quan. Però Sánchez va arrabassar les competències i no les torna. Per què?

Quan Raymond Carr va publicar *España, de la dictadura a la democracia* li van preguntar si Adolfo Suárez era un bon polític o un gran manipulador. A Suárez li va durar un cert temps, i a Pedro Sánchez se li està acabant, llevat que es consideri que els substituïts són pitjors o que l'objectiu de la casta, un cop més, no és governar bé sinó salvar el règim, salvar-se. Suárez va ser forçat a dimitir, moment en què alguns amics vàrem convenir que encara el trobaríem a faltar, i així va ser, però aquesta és una altra història. Mark Twin va escriure que els governants són com els bolquers: convé canviar-los sovint.

El meu més sentit agraïment a tot el personal sanitari i de serveis als ciutadans.

Serveis Metal·lúrgics

mafesa

Tall làser

Oxital

Tall de perfils a biaix

Granallat

Tall plasma HD

Tall de perfils a mida

Tall de xapes a mida

Imprimat

Foradar

Bisellat

SUKI.WS

mafesa.com
t — 93 846 31 76

Servei a
les Persones

**El
CP Manlleu
Magic
Studio,
campió
de
l'OK
Lliga
2019-20**

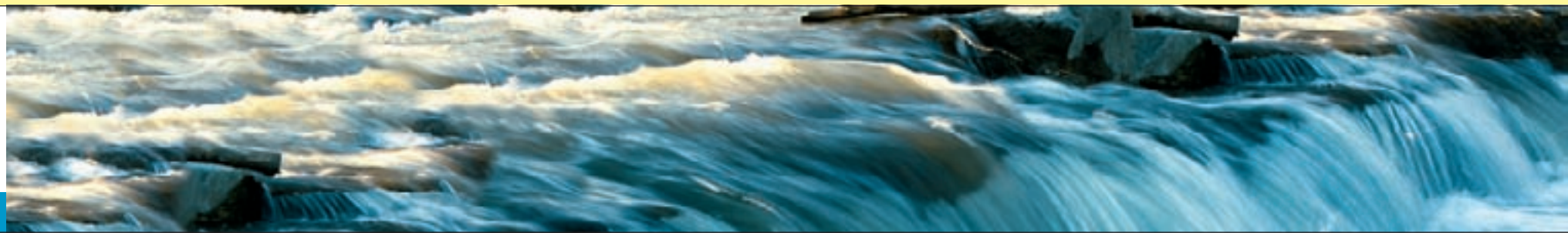
Som el que fem repetidament.
L'excel·lència, per tant, no és un acte, sinó un hàbit.

Enhorabona campiones!

FE
CA

Tel.
www.ill

**FEIXAS
AULET**

**GASOIL
A DOMICILI**

93 850 01 21

www.feixasaulet.cat

**FELICITATS
CAMPIONES!**

També ens
podeu trobar a

**MAGIC
STUDIO**
powerful cosmetics

**ENHORABONA
CAMPIONES,
SOU LES
MILLORS!**

**FELICITATS
CAMPIONES!**

93 131 00 01
piccolobiondo.cat

**àrids
manlleu s.a.**

Felicitats, campiones!

Ctra. C-17, km 68,280 - Les Masies de Voltregà - Tel. 93 850 25 10

Sorres
Graves
Excavacions
Rebaixos
Transports

Josep Perarnau
instal·lacions

C. Tarafa, 14 - Manlleu - **677 45 88 21**

ENHORABONA CAMPIONES!

Endavant, sempre endavant

Marçal Ortuño
Alcalde de Torelló

Aquest mes fa un any de les eleccions municipals que van acabar constituint els nostres ajuntaments. En aquestes dates de l'any passat, els que participàvem a les llistes ens movíem per explicar a tothom els eixos i continguts dels nostres projectes polítics. Lluny, molt lluny, d'imaginar que una pandèmia com la que estem vivint els trastocaria pocs mesos després.

Avui és necessari adaptar aquests programes a polítiques específiques de protecció de les persones i de reactivació de l'activitat d'empreses, comerços i autònoms. Per fer que, al més aviat possible, recuperem el que s'ha perdut en aquest episodi, vetllant, sobretot, perquè la crisi social i econòmica que es deriva de la sanitària no deixi ningú enrere.

L'objectiu dels programes de mandat que s'elaboren un cop es constitueixen els consistoris, sigui en un ajuntament gran o en un de petit, i sigui del color polític que sigui, és avançar. Empènyer endavant els nostres pobles i ciutats cap a horitzons de progrés social i econòmic. Ara, però, toca reformular-los, refer-los amb una altra mirada.

Tots som conscients que, ja abans de la Covid-19, la societat actual es definia pel canvi constant en què es troba immersa i que no només ens toca ser resilients sinó també molt conscients que els escenaris estables i fixos ja pertanyen a uns altres temps. La crisi actual ens ha portat a aprendre a conviure amb un grau encara més alt d'incertesa. A mirar el demà sense saber ben bé com serà.

Amb tot, em nego a pensar que cal renunciar als objectius dels programes amb què ens presentàvem a les eleccions. Hem de fer canvis, sí, però precisament la situació que vivim ha de servir per prioritzar, encara més, una idea bàsica dels programes d'esquerra: posar les persones al centre de la política, i amb elles, la sanitat, l'educació, la cultura, el lleure...

D'aquesta manera avançarem; potser no tant com havíem previst, però ho farem, i molt. Avançarem si aconseguim que el teixit econòmic es recuperi i, sobretot, que les persones esdevinguin el subjecte principal del nou escenari. Si qualsevol de nosaltres sap que a més d'un sistema sanitari i educatiu

És necessari adaptar les polítiques al nou escenari per protegir a les persones i reactivar l'economia

sense retallades pot comptar amb un entorn que vetlla per la cohesió social i el creixement individual de cadascú, si tothom sap que en l'àmbit polític es treballa en aquest sentit i que socialment hi ha un teixit potent, reforçat per les iniciatives solidàries d'aquests dies, haurem avançat i molt.

No serà fàcil. Primer hem d'aconseguir que ningú quedi fora d'aquest teixit. Amb mesures socials que requeriran de recursos extraordinaris –a Torelló hem mobilitzat més de 200.000 euros de romanent– i d'equips de professionals que les puguin desplegar. Caldrà també ajudar a totes les empreses, activitats i comerços locals, pels llocs de treball que representen, per l'activitat i el dinamisme que aporten al territori i per la prosperitat necessària en la nostra societat.

En el cas de Torelló és imprescindible, també, fer el possible perquè les nombroses entitats culturals

i esportives es vegin mínimament perjudicades. Pel que això suposaria de perjudici en el Torelló viu i dinàmic que defensàvem al nostre programa electoral i, fins i tot, per la pèrdua que suposaria d'identitat local.

En aquest punt, però, els ajuntaments estem molt limitats. No només per la capacitat financera sinó principalment per les lleis estatals que ens limiten enormement l'autonomia. És evident que cal una reivindicació enèrgica d'una modificació legal o, directament, la derogació d'aquestes limitacions que fan que ajuntaments sanejats no puguem mobilitzar els recursos necessaris per fer front a les conseqüències socials i econòmiques de la crisi sanitària. En qualsevol economia, sigui financera, empresarial o domèstica, les reserves són per fer front a les necessitats imprevistes. Ara els ajuntaments en tenim una de necessitat, és imprevista i, tot i tenir reserves, no les podem mobilitzar en aquest sentit. Per mi, nou en aquest mandat en la política municipal, aquest ha estat un dels fets més difícils d'acceptar de la immersió en el món de l'administració.

Per altra banda, però, en el mateix moment que aquesta limitació esdevé una dificultat en la recuperació de tot plegat, cosa que fins i tot ens podria desanimar, vivim experiències personals de gent que s'ha bolcat en l'ajuda als altres. Personal sanitari de CAP i de residències al capdavant, personal de serveis essencials, de seguretat i de la mateixa administració municipal, i també molts ciutadans anònims que s'han posat a cosir mascaretes, a fabricar-ne en 3D, a anar a comprar per als que no poden fer-ho o a engegar iniciatives, fins i tot divertides, per fer-nos més fàcil el confinament i, al mateix temps, recollir fons per a la investigació del virus. Aquesta resposta ha estat el més emocionant d'aquest primer any com a alcalde.

Anima moltíssim pensar que aquesta actitud es quedarà i que els efectes de la crisi passaran. Els haurem de combatre durant un temps però farem per superar-los i, si ho fem bé, haurem avançat, perquè l'economia funcionarà i els nostres pobles i ciutats seran espais on el teixit social estarà reforçat i el sentit de comunitat serà més fort, més ampli i més inclusiu que mai. Des dels ajuntaments hem de treballar perquè així sigui i, d'aquesta manera, avançar cap a una societat millor. Estic segur que entre tots ho aconseguirem.

Bústia

La realitat de les residències

Aquests dies he estat llegint o sentint moltes opinions sobre les residències. Sempre em dol molt que s'opini de coses de les quals realment no saben res, com si fossin experts en tot. Però aquests dies estic molt indignada, ja que fins ara ningú s'ha interessat a saber realment com es viu el dia a dia en una residència i ara es veu que tothom en té certesa. Hi ha gent que opina que només som un lloc on es deixen abandonades les persones grans o on aquestes van literalment a morir. Això significaria que tots els professionals que treballem en aquests centres, com infermeria, treball social, terapeutes ocupacionals, fisioterapeutes, psicòlegs, educació social, gerocultors, cuiners, netejadores, personal de manteniment i d'altres, no som res més que una mena de gestors de la decadència i del final dels nostres residents i que totes les famílies que ens han confiat els seus éssers estimats són unes *males persones* per abandonar-los. Res d'això és veritat, ni som un lloc per anar a morir, ni les persones que viuen en una residència estan abandonades, ni les famílies les abandonen i no volen saber res més d'elles. Nosaltres el que som és gestors de la vida dels residents, duri més o duri menys. Com es va dir en un moment determinat, "donem vida als anys". Les residències, avui en dia, estem molt controlades. Hem de tenir uns objectius

i dur-los a terme, tenim vigilància mèdica, protocols de tota mena, inspeccions de diferents estaments i si no compleixes aquestes indicacions no ens renovent la concessió. Segur que hi ha residències que no ho fan tot correctament, i a vegades fins i tot molt malament, no s'han adaptat als nous requeriments ni maneres de funcionar. Però, de debò, són una immensa minoria. En les residències fem reunions amb cada família per explicar-los com estem treballant, tant a nivell general com específicament amb el seu familiar. Es fan programes d'actuació amb objectius basats en l'ACP (atenció centrada en la persona), és a dir, es parla amb la persona i la seva família sobre la seva trajectòria de vida, qui és, qui ha sigut, què ha fet, què li ha agradat... Es treballa conjuntament sobre la seva història de vida, i que és el que espera tothom per a aquesta nova etapa. Això us sembla que simplement és abandonar-los a l'espera de la seva mort? També vull dir que em sembla molt frívol opinar que les famílies ens deixen el seu familiar i l'abandonen. Com es veu que qui diu o pensa això no ha estat en les reunions prèvies a un ingrés, o el mateix dia de l'ingrés o durant els dos o tres primers mesos, on els hem d'acompanyar en la seva adaptació. A vegades aquest procés és més difícil per als familiars que per als mateixos residents. Un cop ha passat aquesta adaptació, moltes famílies ens agraïen la feina que fem, tot i que a vegades

hi ha reclamacions i propostes que agraïm, perquè el que fan és ajudar-nos a fer la nostra feina millor. Clar que hi ha famílies que ens deixen el resident i se n'obliden, negar-ho seria una bajanada, però són molt poques i per raons diverses (males relacions familiars, problemes de diners...). En aquests casos, som tots els treballadors de les residències els que ens encarreguem de suplir les mancances físiques, emocionals, socials i de tot tipus que es presenten. En una residència hi ha alegries i tristeses, hi ha plors i rialles, hi ha somriures i llàgrimes, hi ha enveja i amistats fortes, hi ha gràcies i retrets, hi ha felicitacions i menyspreus... en poques paraules, hi ha vida!, com a qualsevol casa. No substituïm mai la família, però formen una comunitat molt estreta on s'estableixen relacions molt fortes, i encara que hi ha dies difícils la majoria acaben amb una sensació satisfactòria perquè has aconseguit aquell somriure, aquella carícia, aquell petó de qui menys t'esperaves i per tant un bri d'esperança i satisfacció del treball ben fet. I la certesa que, veritablement, la vida continua per a tots ells, amb tot el que comporta. No sé si això que estic escrivint canviarà res de les percepcions que tan sovint hi ha de les residències, però espero que faci reflexionar a molta gent d'aquesta que sense dades ni coneixement opina i desprestigia sense parar-se a pensar el mal que fa amb això a la gent que treballa en aquest sector, als residents i

a les seves famílies. Estic tipa de veure que només es parla de les residències quan hi ha alguna cosa negativa i que no se'n parli quan hi ha coses positives, que les residències només surtin en els mitjans de comunicació per desprestigiar-les, quan estem fent una feina socialment molt important, molt sacrificada en molts aspectes, i tan poc reconeguda. (Condicions de treball, remuneracions o models de residències és un tema a part i ho deixo si de cas per a un altre dia, perquè malgrat tot la nostra professionalitat sempre està per sobre de qualsevol cosa.) Deixeu-nos fer la nostra feina i preneu-vos la molèstia de conèixer-la... probablement us sorprendrà.

Lourdes Ponsa Fernández, treballadora d'una residència de gent gran Vic

Homenatge a la nostra mascota

Fa uns quinze anys que es va morir la nostra gate, la Negreta. Tots vam quedar destrossats. Vaig dir al meu marit que no volia tenir mai més cap mascota a casa, perquè pateixo massa quan estan malalts i quan s'acaben morint. Després d'una setmana, però, vaig comentar a en Joan, la meua parella: "Necessito un animal a casa". Ell em va contestar que com que teníem jardí podríem anar a buscar un gos. De seguida vam trucar a la Beatriu de la Protectora d'Animals de Gurb, per demanar-li si tenia un gos petit i que no fes mal als nens (el nostre net tenia aleshores 1 any). Em va respondre que en tenia dos que li havien arribat feia poc i que estaven acostumats a estar amb les criatures. Tota la família vam anar a la protectora. Hi vam donar una ullada i de sobte vaig sentir plorar un gos. "Jo vull el que plora", vaig dir, ja que segurament era el que més patia... Doncs bé, va resultar ser un dels dos gossos que feia poc que havien arribat i feia vuit mesos que havia nascut en una casa que tenien infants petits. Des del primer moment es va mostrar molt afectuós amb tota la família i nosaltres ja el vam començar a estimar. Ha format part de la nostra vida durant molts anys. Va veure augmentar la nostra família, primer la Irina, la nostra neta, i 4 anys després en Jan, el nostre net. I juntament amb en Biel, la Irina i en Jan, va arribar també el Rovelló, el gat que ha estat el company d'en Carot fins als seus últims moments. Ara fa dos anys que el nostre gos va començar a tenir el cor un mica malament, però amb una pastilla cada dia podia fer vida normal. L'any passat va tenir problemes de salut i també se'n va sortir, fins arribar al mes de febrer d'aquest any, que va emmalaltir més i després d'un llarg tractament no es va poder fer res per curar-lo. El passat 20 d'abril vam decidir, amb molta pena i tristesa, fer-li l'eutanàsia. Tots vam quedar molt afectats, sense tenir ànims per aixecar el cap, però des d'ahir estem més tranquils i resignats perquè el tornem a tenir a casa. Tenim les seves cendres dins d'una capsula molt maca que guardarem tota la nostra vida. Carot, sempre estaràs a dins dels nostres cors, t'estimem. Des d'aquí també voldríem donar les gràcies a la Clínica Veterinària Argos per la seva amabilitat i bon tracte vers la nostra mascota.

Irene Cornet Puig Vic

Felicitat ocellaire

Ara que vivim tancats com alguns ocells de companyia a dins d'una gàbia, encara que nosaltres tenim la sort de tenir la finestra oberta tot i que hem de respectar uns horaris per traspasar-la, miro com les petites aus lliures estan molt relaxades. Canten, volen, però mai ho fan espantats. No hi ha gairebé ningú al carrer, per tant, per què haurien d'estar esvalotats? Ara sí que ells viuen la seva vida. No els espanten els pocs sorolls de cotxes, ni de motos. Fins i tot s'acosten al balcó. Miren com mai ho havien fet, refilen i observen el seu entorn d'una manera diferent. M'imagino que aviat faran els seus nius i, és clar, escolliran els millors llocs. No pensen que un dia els humans tornaran a la vida normal, o sigui a fer soroll, alguns deixaran deixalles allà on no toquen, per no parlar d'aquells que

Més enllà de l'escola

El dijous 12 de març el govern anunciava el tancament de les escoles, els instituts i les universitats de Catalunya per frenar la transmissió del coronavirus Covid-19. En primer moment era per 14 dies. Ja en portem 50 i encara no tenim clar quan podrem tornar a obrir. El fet de tancar les escoles en ple segle XXI no és només connectar l'alarma i posar la clau fent mitja volta. És molt més complex del que ens hauríem pogut imaginar. A part de tota la logística i la coordinació entre el professorat i les famílies per poder continuar el curs i els aprenentatges dels i les alumnes de manera virtual, hi ha la part emocional, afectiva i social de tots aquests infants. Per una part, hi ha la bretxa digital de què tant s'ha parlat. Una bretxa digital molt evident i que el Departament d'Educació ha solucionat facilitant aparells digitals i connectivitat als alumnes que més ho necessiten; sobretot, de cicle superior. Per altra banda, però, no s'ha parlat d'aquells infants que estan a casa, confinats, amb pocs recursos econòmics i situacions complexes. D'aquests infants que potser no tenen ni un sol conte per mirar, una joguina per distreure's, un joc per compartir amb germans, una llibreta per treballar, colors per pintar o fins i tot un llapis i una goma per escriure. Per aquest motiu, les sis escoles públiques de Primària de Vic (Andersen, Guillem de Montrodon, Salarich, Sentfores, La Sínia i Vic Centre) ens hem unit per donar resposta a aquesta demanda i idear una acció conjunta. Fem un especial agraïment a Juguines sense Fronteres, que ha fet una gran aportació de material lúdic i recreatiu, i a les AFA (Associació de Famílies i Alumnes) de totes i cadascuna de les escoles, que han fet una donació de material escolar per poder repartir entre aquests alumnes amb més necessitats. Amb aquesta acció estem convençudes que no solucionarem

el problema, però sí que col·laborarem que tots i cadascun dels alumnes puguin continuar llegint, escrivint, dibuixant, jugant... En definitiva, tenint l'oportunitat d'aprendre com la resta d'infants i passar millor aquest confinament sense escola.

Marta Vilà Bou, Marta Muñoz Escribano, Anna Soler Muxach, Elisa Minchillo Jiménez, Rosa Maria Montañez Urgell i Jordina Codinachs Vila, directores de les escoles Andersen, Escola la Centre, Dr. Joaquim Salarich, Guillem de Montrodon, Senfores i La Sínia Vic

els tiraran alguna pedra per passar el temps! Com sempre, aquests petits animalons s'adaptaran com fa anys amb nosaltres, i malgrat els nous inconvenients seguiran el seu destí. M'agradaria escoltar dels humans el mateix. De moment tots són laments... però cal recordar que la vida continua i alguna cosa haurem après d'aquesta situació.

Albert Altés Segura Vic

Coses d'avui

Ens trobem a primers de maig. Temps de flors, de sol i de passeig. Tres coses que no hauríem de deixar passar en la nostra vida. Les flors, signe de bellesa, d'olor i de pau, pel sentit d'amor i tendresa que donen. Aquests dies també es fa necessari donar el sol de l'amor a les nostres famílies, al veïnat, i també donar-lo a nosaltres mateixos. Busquem doncs aquest sol que juntament amb la caritat i el perdó donen el bon conviure a la fraternitat. No som germans tots els homes? Beneeix, senyor, a totes les nostres persones i famílies. Pensem-hi. Suposem també que aviat vindrà el goig de poder passejar-nos i contemplar la bellesa dels nostres camps. D'anar a saludar les nostres famílies, els nostres malalts. La vida de l'home és una incògnita total, però mai l'hem de desarrelar del món que ens envolta. Déu ens ha posat en aquest món i aquí hi hem de florir pel nostre bon fer de persona. Posem doncs en la nostra vida l'amor tendre per un bon conviure. Vull agrair avui d'una manera especial a tota la família de mitjans de comunicació d'EL 9 NOU que puguem participar visualment de la celebració eucarística amb tanta senzillesa i amor. Gràcies, heu fet un gran bé a moltes persones.

Montserrat Garriga i Sardà Vic

Agraïments

Voldríem donar les gràcies a tot el personal del CAP de Prats de Lluçanès, tant metges com infer-

meres, assistenta social, personal administratiu, els que es cuiden d'agafar les trucades, a tots en general. També als metges i infermeres que hem hagut de necessitar quan estaven de guàrdia els caps de setmana o entre setmana. I en especial, al nostre metge, el doctor Miquel Casadevall, i la infermera, la Lourdes, ja que ens han donat tot el suport i han vingut a casa tantes vegades com ha calgut per ajudar el meu pare en la seva malaltia. Ells dos han estat sempre amb nosaltres fins a l'últim moment. I sempre tenim en compte el moment que hem estat i estem passat amb la Covid-19.

*Família Roca-Prat
Sant Bartomeu del Grau*

Els familiars de Lluís Puig Mas, en Lluís del Murucuc, volem agrair a tot el personal de la residència Els Saits de Vic la professionalitat, la dedicació, l'estima i l'amor que han demostrat al nostre pare i avi en tot aquest temps d'estada al centre. Especialment, volem agrair l'acompanyament que li heu donat en els darrers moments, tot i les circumstàncies de distanciament social que han sobrevingut i que no ens han permès estar al seu costat tant com hauríem volgut. També agraiem totes les mostres de condol rebudes per amics i veïns amb motiu de la seva pèrdua. Més endavant, quan les circumstàncies ho permetin, li retrem el comiat que es mereix amb una cerimònia amb tothom.

*Família Puig Rovira
Gurb*

Estic molt agraïda pel servei dels sanitaris del CAP Remei i del CAP Vic Nord en aquests moments tan complicats i difícils. Van venir tantes vegades com vaig sol·licitar la seva presència. Fins i tot trucaven per saber com ens trobàvem i si necessitàvem la seva presència. Una doctora ens va trucar tres vegades des del seu domicili particular. Una vegada més haig de dir que n'estic molt agraïda.

*Conxita Molist
Vic*

Aquest mes d'abril hi ha 1.545 aturats més a Osona que l'abril de l'any passat. És un 22,2% més. Al Ripollès, l'augment és de 292 persones més, que

representen un 26,08% més que fa un any. La pandèmia ha accelerat unes xifres que havien millorat els darrers anys, tot i que la baixada no és tan im-

portant com la que hi va haver entre els anys 2008 i 2009. Mentrestant, hi ha queixes perquè molta gent no ha cobrat l'atur ni del març ni de l'abril.

Osona registra 1.545 aturats més aquest abril que fa un any mentre que el Ripollès en té 292 més

Després de dos anys, Osona torna a superar els 8.000 aturats i el Ripollès, el miler

Augment menor al que hi va haver entre els anys 2008 i 2009

Vic/Ripoll L'augment d'aturats entre l'abril de 2019 i el de 2020 a Osona és d'un 22,2%. Aquesta xifra, tot i ser alta, és molt menor a la pujada de l'atur que hi va haver entre els anys 2008 i 2009, quan va esclatar la crisi financera. Aleshores d'un abril a l'altre l'atur va augmentar en 4.904 persones, un 77,3% més. En el cas del Ripollès, l'augment entre aquells dos anys va ser de 730 aturats més, el que representava un 79,3% més. La diferència entre l'abril de 2019 i el de 2020 al Ripollès és de 292 persones, un 26,08%. Entre les dues crisis canvia la rapidesa amb què augmenta l'atur ara –en un mes i mig–, mentre que en l'altra crisi ho va fer mes a mes, a part que bona part dels llocs de treball es mantenen de forma temporal a través de l'ERTO.

Vic/Ripoll

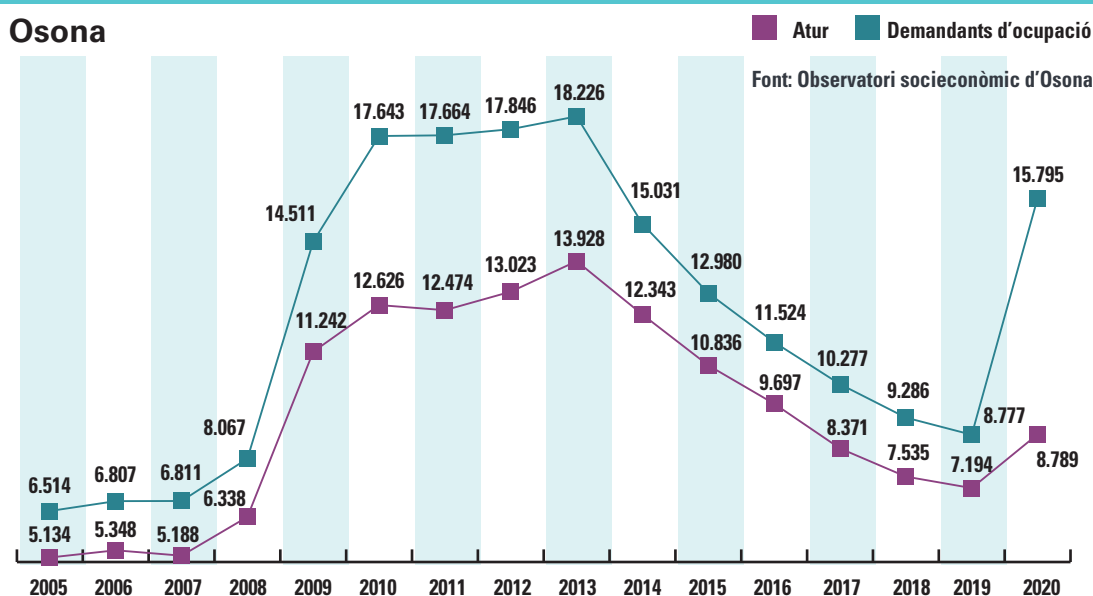
Dolors Altarriba

Osona ha sumat aquest mes d'abril 706 persones més a les llistes de l'atur. Sumades a les 426 que va augmentar al mes de març, quan amb l'estat d'alarma per la Covid-19 i el tancament d'empreses es van extingir contractes, són 1.132 persones més, que fan enfilar la xifra d'aturats als 8.789, quan feia dos anys que la xifra de mitjana era de poc més de 7.000. En aquesta llista no hi ha cap afectat per un ERTO (expedient de regulació d'ocupació temporal), ja que es considera que aquests treballadors mantenen el lloc de treball. Ara bé, la xifra que més s'ha enfilat és la dels demandants d'ocupació. Aquí s'hi compten les persones que estan a l'atur, els afectats per un ERTO ja tramitat, els que treballen però busquen una altra feina i els que busquen feina per primer cop. A Osona aquesta xifra, com es pot veure al gràfic superior i amb dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona de Creació, és de 15.795.

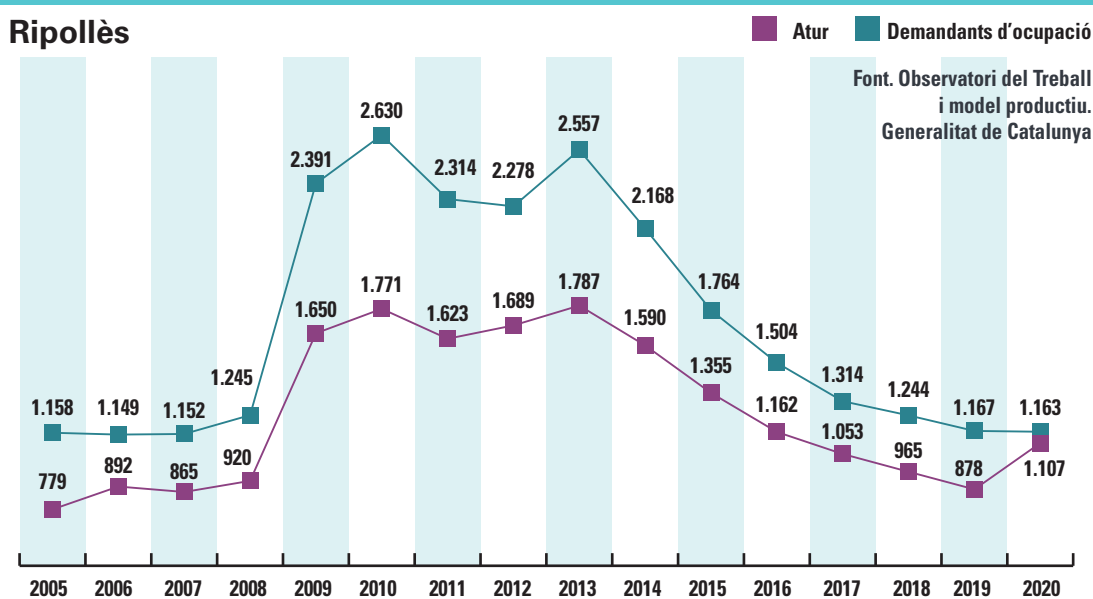
Pel que fa al Ripollès, mentre que l'agost de l'any passat registrava la dada més baixa en nombre d'aturats dels darrers set anys, aquest abril es torna a situar per sobre dels mil aturats (1.107). En total, entre els mesos de març i abril ha augmentat en 238 persones a les llistes de l'atur. Per trobar la xifra més semblant cal anar a l'any 2016, que va registrar 1.162 aturats. Els demandants d'ocupació al Ripollès són ara 1.163 (no s'hi compten els demandants no ocupats ni els afectats per ERTO, a diferència d'Osona).

Al mateix temps que puja l'atur baixa, també a l'abril, el nombre de contractes. En el cas d'Osona hi ha una diferència de 1.241 menys respecte al mes anterior. En concret, se n'han fet 2.006, mentre que al març se'n van comptar 3.247. Al Ripollès n'hi ha hagut 100, 141 menys que els del mes anterior.

Nombre d'aturats i demandants d'ocupació. Abril 2005-2020

Nombre d'aturats i demandants d'ocupació. Abril 2005-2020

El Moianès té el nombre més alt d'aturats un mes d'abril des que és comarca

Moia

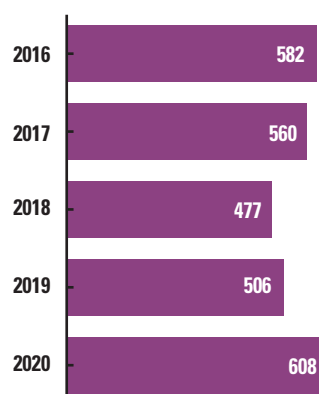
D.A.

Des que és comarca, l'any 2015, aquest ha estat el mes d'abril que el Moianès ha registrat un nombre d'aturats més alt. Ha tancat el mes amb 608 persones a les llistes de l'atur, mentre que en anys anteriors mai havia superat

els 600 i el 2018 havia baixat per sota dels 500.

L'atur més elevat i també on ha crescut més és a Moia i Castellterçol, que són les poblacions més grans. Hi ha 298 i 99 aturats, respectivament. Pel que fa a la contractació, al Moianès s'han fet 73 contractes, 125 menys que al març.

Atur Moianès. Abril del 2016-2020*

*La comarca es va crear l'any 2015

Aquesta setmana, el Departament de Treball de la Generalitat ha aprovat destinar una partida de 59 milions d'euros per tirar endavant un pla de xoc per a l'ocupació que espera beneficiar unes 1.500 empreses i 4.300 persones. D'aquest bloc, 6,75 milions seran ajuts directes a ajuntaments i consells comarcals per planificar la reactivació econòmica; 15 milions més serviran per contractar 1.120 persones al programa "Treball i formació" del SOC; 12 milions més seran per al programa de Garantia Juvenil; 1,04, per a suport a persones treballadores autònomes; 5 milions, per al manteniment de llocs de treball a 1.100 microempreses; 5,5 més, per donar suport a projectes de cooperativa social en diferents línies, i 14 milions més, per ajudar al finançament. Aquesta partida s'habilita sense saber encara què arribarà dels 16.000 milions d'euros oferts per l'Estat.

Per la seva banda, la Diputació de Barcelona, a través de l'Organisme de Gestió Tributària, transferirà 60 milions d'euros als ajuntaments –en aquest cas afecta Osona i el Moianès– i ja haurà destinat 110 milions d'euros a ajudar els consistoris.

Queixes dels usuaris pel no pagament o pagaments desiguals entre els mateixos ERTO

Entre un 50% i un 60% d'afectats per un ERTO no han cobrat l'atur

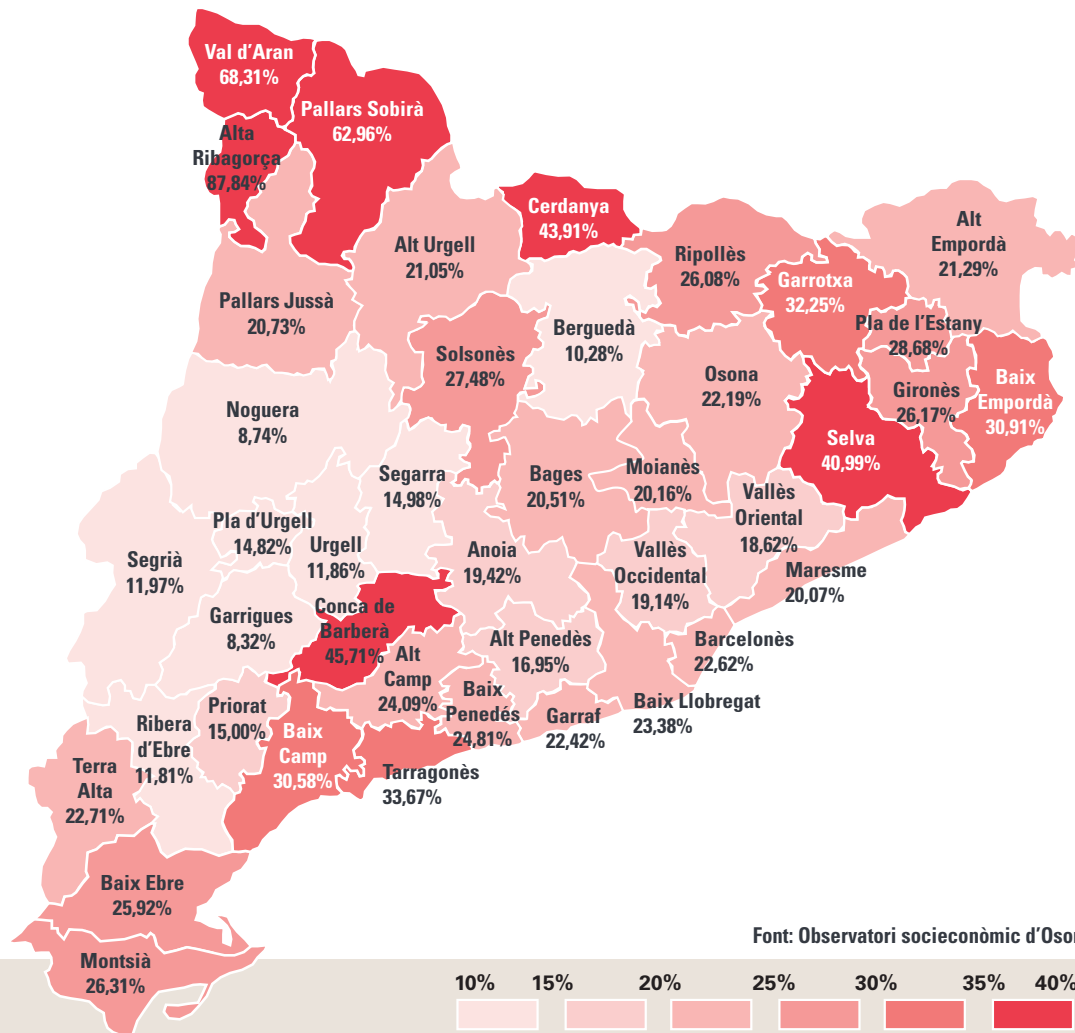
Vic/Ripoll

Variació dels aturats abril 2019-2020 per comarques

D.A.

Entre un 50% i un 60% dels treballadors afectats per ERTO no han cobrat la prestació d'atur, tot i que el SEPE (Servicio Público de Empleo Estatal) va anunciar que n'avançava una setmana el pagament (el dia habitual és el 10 de cada mes). Ho expliquen els sindicats, mentre que el Departament de Treball de la Generalitat ha calculat que hi ha al voltant de 300.000 persones que no han rebut la prestació de l'atur corresponent al març i a l'abril a tot Catalunya. "D'aquestes, 244.000 són persones afectades per ERTO i la resta són treballadors fixos discontinus no inclosos en ERTO, temporals que s'han quedat en atur i les persones del treball domèstic", ha explicat el secretari general de Treball, Josep Ginesta. Segons el SEPE, haurien quedat sense cobrar entre 70.000 i 126.000 persones, respectivament.

D'entre aquests afectats hi ha persones com Núria Estrada, de l'empresa Esbarjo a Sac, que gestionen discoteques a Osona i que van haver de tancar per força major. Estrada explica que dels 84 expedients que s'han fet -hi ha treballadors a jornada completa i d'altres de caps de setmana- només han cobrat 10 persones la primera quinzena de març. "I cap dels que treballem la jornada completa", diu. El recull que ha fet el sindicat CCOO també s'ha trobat en aquesta tessitura, sobretot entre els treballadors de feines lligades a l'esbarjo, oci o menjadors

Font: Observatori socioeconòmic d'Osona

Osona, el Ripollès i el Moianès, en la franja mitjana-baixa dels augments de l'atur a Catalunya

Vic/Ripoll/Moià Osona, el Ripollès i el Moianès se situen en la franja mitjana-baixa de les comarques catalanes que han patit més augment d'atur entre l'abril de l'any 2019 i aquest mes d'abril. El Ripollès és qui en té el percentatge més alt, amb un 26,08%, seguit d'Osona, amb un 22,19%, i el Moianès, amb un 20,16%. Entre les comarques amb més d'un 40% d'augment d'atur se situen l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà i la Vall d'Aran (amb més del 60%), seguits de la Cerdanya, la Selva i la Conca de Barberà. A la part baixa, per sota del 10%, només s'hi situen la Noguera i les Garrigues, i entre aquest i el 20% hi ha comarques com el Segrià, la Ribera d'Ebre, l'Urgell, el Pla d'Urgell, la Segarra, l'Anoia, l'Alt Penedès i el Berguedà.

en el sector de l'educació, i afegeix que en alguns casos les xifres "són tan ridícules

com 60 euros de prestació". Un exemple semblant és el dels treballadors de Gustum

Area, SL, on "d'11,9 han cobrat i 2 no, tot i formar part del mateix expedient",

segons explica la responsable d'UGT, Mari Moyano. També hi ha hagut errors diversos en l'ERTO presentat a l'inici de l'estat d'alarma de l'empresa de restauració Viena.

Altres situacions són les de treballadors que encara no tenen les dades introduïdes al SEPE tot i haver-se presentat l'ERTO a finals de març o que hi són amb les dades equivocades. Igualment, s'han detectat errors en la base reguladora -cobrant el 50% i no el 70% com toca-. El més problemàtic, com explica Estrada, és que "no hi ha resposta. He trucat durant quinze dies al SEPE cada dia i el màxim que m'ha passat és que em diguin que m'espero, que tots els ope-

"Jo només vull que em donin cita prèvia perquè ara no agafen el telèfon"

radors estan ocupats". Per la via telemàtica tampoc és fàcil "perquè en alguns casos no consta l'expedient o les dades". Estrada afegeix que hi ha companys, amb famílies, que no cobren res des de fa un mes i mig i "demanem, almenys, que ofereixin una cita prèvia d'un dia i una hora i que estiguin per a cada cas". El que ningú sap és d'on surten els errors: si de les empreses quan presenten l'ERTO, de la recollida de dades o la manca de temps, ja que el SEPE s'ha trobat amb una allau de peticions mai vista.

Des del SEPE i segons han comunicat als sindicats s'explica que s'anirà pagant, ja que fins al dia 10, que és el dia habitualment de pagament, hi ha temps. En tot cas, els afectats pel no pagament han de comunicar-ho a l'empresa i fer una reclamació administrativa al SEPE si hi ha qualsevol error.

PREUS AGRARIS

Llotja de Bellpuig (4-5-20)

CONILL: 1,74 (-0,09)
 POLLASTRE VIU: 0,79 (=) - 1,15 (=)
 POLLASTRE SACRIFICAT: 1,38 (=) - 1,87 (=)
 OUS: xl: 1,35 - l: 0,93 - m: 0,85 - s: 0,68
 GALLINA LLEUGERA: 0,08 (=)
 GALLINA SEMIPESADA: 0,25 / 0,26 / 0,27 (=)
 GALLINA PESADA: 0,07 (=)
 GALL: 0,05 (=)
 ESTRUC: S.C.

Llotja de Vic (30-4-20)

PORC: 1,791 / 1,803 (-0,060)
 GARRINS RAÇA: recollida: 18/20 (=)
 PARTIDA GRAN: 67,50/69 (-6)
 ANOLLS (des de 351 kg): 3,84 / 3,69 / 3,42 / 3,27 (=)
 VEDELLS (fins a 350 kg): 3,89 / 3,70 / 3,50 / 3,36 (=)
 FRISONS (+ de 211 kg): 3,36 / 3,28 / 2,02 (=)

FRISONS (fins a 210 kg): 3,16 / 3,08 / 1,64 (=)
 VEDELLA(261/300 kg): 3,78/3,64 / 3,53 / 3,17 / 2,48(=)
 VEDELLA(221/260 kg): 3,84 / 3,68/3,57/3,26 / 2,47 (=)
 VEDELLA(180/220 kg): 3,86/ 3,66/ 3,55/ 3,26/ 2,46(=)
 VACA: 2,60/2,40/2,15/1,85/1,40/1,20 (=)
 FRISÓ: 25 / 85 (=/=)
 ENCREUAT: 90 / 215 (=/=)
 TÒFONA NEGRA: 180-300 (preu des del 6 de març)

Mercolleida (30-4-20)

PORC VIU selecte: 1,355 (-0,045)
 LLETÓ 20 kg: 47 (-6)
 XAI (23 a 25 kg): 2,50 (=)
 XAI (25 a 28 kg): 2,45 (=)
 OVELLA DE VIDA: 75 /u (=)
 BLAT PINSO: 209 (=)
 BLAT PA: 214 (=)
 MORESC: 183 (=)

ORDI LLEIDA: 175 (=)
 COLZA: 345 (=)

Llotja de Barcelona (5-5-20)

GARROFA: 210/t (=)
 GARROFA FARINA: 200/t (=)
 SOJA PAÍS: 335 (-3)
 MORESC UE: 182/t (-1)
 BLAT: 204/t (-4)
 ORDI PAÍS: 174/t (-3)
 FARINA DE PEIX: 1.030 (=)
 GIRA-SOL: 232 (-2)
 MILL: 475 (+55)
 COLZA: S.C.
 SORGO: S.C.

Grans del Lluçanès (30-4-20)

GRA DE COLZA: 336,50 (-2,25)

Cada setmana n'hi ha menys, però en són 2.235 a Osona, el Ripollès i el Moianès

S'estabilitza el creixement d'ERTO amb 15.585 afectats

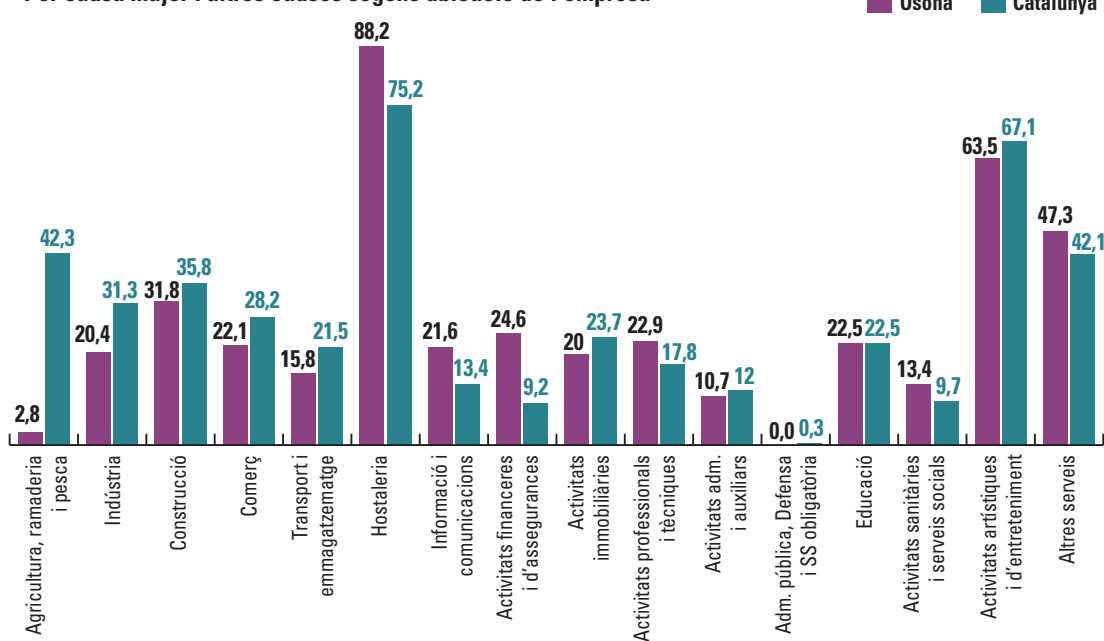
Vic/Ripoll/Moià

Dolors Altarriba

Fa un mes que el Departament de Treball de la Generalitat va començar a publicar els ERTO presentats per comarques. El 8 d'abril passat és quan se'n van comptabilitzar la majoria: 1.586 a Osona, 103 al Moianès i 309 al Ripollès. Un mes després aquestes xifres s'han mogut però a un ritme cada vegada més descendent. Així, a Osona fins dimecres se n'havien presentat 1.780, que afecten 13.140 treballadors. D'aquests, 1.623 són de causa de força major i la resta, no. Ja són un 23,7% de treballadors afectats. Al Moianès, el nombre d'ERTO ha pujat fins a 115 i afecten 744 persones, el que representa un 27,1% dels treballadors. 99 són de força major i 16 per altres causes. Al Ripollès n'hi ha 340 de presentats, que afecten 1.701 persones. 325 són de causa major i 15 de la resta. De fet, des del passat 22 d'abril no se n'ha presentat cap més que no fos per causa major. En aquest cas, afecta un 21,2% dels treballadors. Totes tres comarques estan en la franja mitjana-baixa en comparació amb altres comarques de Catalunya pel que fa al percentatge d'afectació.

% d'assalariats afectats per un ERTO per sectors Font: Observatori socioeconòmic d'Osona

Per causa major i altres causes segons ubicació de l'empresa

ERTO concentrats al sector de l'hostaleria, entreteniment i serveis, a Osona

Vic Segons les dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, on hi ha més treballadors afectats per ERTO és al sector de l'hostaleria (88,2%), seguit del d'activitats artístiques i d'entreteniment (63,5%) i d'altres serveis (47,3%). Al gràfic adjunt es pot veure la comparativa amb Catalunya i en aquest sentit a Osona els efectes en la indústria, el comerç, el transport, la construcció i, sobretot, l'agricultura i ramaderia estan per sota de la mitjana.

Aquesta setmana, la Generalitat ha començat a donar dades d'ERTO per municipi. En el cas de les tres comarques que ens ocupen no s'ha presentat cap ERTO i per tant no hi ha cap afectat a Santa Cecília de

Voltregà i Sobremunt. A 26 pobles més d'Osona, 13 del Ripollès i 5 del Moianès no se n'ha presentat cap que no sigui per causa major. A Pardines n'hi ha un amb un sol treballador afectat i a Sant Martí d'Albars no n'hi

ha cap per causa major però sí un per altres causes que afecta 27 treballadors. No se n'han presentat més és a Vic, Manlleu, Torelló, a Osona, i Ripoll, Camprodon i Sant Joan, al Ripollès. Moià n'encapçala el gruix al Moianès.

El Consell Empresarial d'Osona demana més claredat en les normatives

Vic

EL 9 NOU

El Consell Empresarial d'Osona (CED'O) ha fet un comunicat on demana claredat en les noves normatives aprovades a causa de la Covid-19. D'una banda, es queixen de les dificultats per trobar material per garantir la seguretat en la seva activitat i demana "que no es traslladi de manera automàtica la responsabilitat a les empreses ni se les criminalitzi". Consideren que no es pot entendre com a accident laboral una malaltia tan contagiosa que "és complicat saber on s'ha contret i deriva la responsabilitat a l'empresa de forma injusta".

El CED'O reclama a les administracions ajudes per assumir els costos de digitalització així com inversió en polítiques d'innovació i saber com evolucionaran els ERTO o com queda la política de registre horari a les empreses. En l'àmbit econòmic demanen polítiques de condonació i no d'endeutament, préstecs amb baix tipus d'interès i ajornaments, aplicació de plans *renove* en alguns sectors, exonerar les empreses de càrregues fiscals o permetre que les vacances del 2020 es puguin fer el primer semestre del 2021.

Contingut elaborat per Creacció

Creacció activa un pla de xoc per a empreses i autònoms

Vic

Creacció ha posat en funcionament un nou servei d'assessorament i atenció per a empreses i autònoms amb l'objectiu que puguin implantar un pla de xoc per fer front a l'impacte que han patit arran de la COVID-19. El pla de xoc recull les conclusions de la taula d'experts promoguda per Creacció per analitzar l'impacte de la pandèmia. De la taula van sorgir diverses mesures per reactivar l'economia i la competitivitat al territori, així com mesures laborals i de seguretat i salut que caldrà aplicar quan es reprengui l'activitat econòmica.

Els experts van concloure que els punts crítics per a empreses i autònoms són: la tresoreria, la detecció de noves oportunitats i la transformació digital.

Així, el pla de xoc de Creacció preveu, per una banda, l'estudi de la tresoreria amb una anàlisi econòmica i financera i del pressupost de tresoreria, l'estratègia negociadora amb els bancs i les recomanacions per a la sostenibilitat financera del negoci.

Per l'altra, la detecció de noves oportunitats amb l'anàlisi dels mercats actuals (com han canviat i mesures per adaptar-se als canvis), la detecció de noves propos-

tes de valor i la identificació de noves maneres de generar ingressos.

I finalment, l'àmbit de transformació digital per a les temàtiques del teletreball i

adaptació de serveis a l'entorn digital, la gestió de la informació, la utilització dels canals digitals per a la relació amb els clients, la visibilitat i la pu-

blicitat i l'automatització de petits processos.

El servei, que ja està operatiu, compta amb l'equip de professionals de Creacció i també amb una borsa de voluntaris experts en les diferents àrees. L'assessorament s'inicia amb una reunió virtual de situació del projecte per identificar les necessitats de l'empresa o autònom. A partir d'aquí, Creacció acompanya el projecte i el connecta amb els experts de cada matèria.

Les empreses i autònoms que s'hi vulguin acollir poden contactar amb Creacció a través del seu web, www.creaccio.cat, o bé del correu electrònic empresa@creaccio.cat

Les dues empreses socials han creat un nou servei per mantenir i generar llocs de treball

Areté i Adfocet impulsen junts un servei de missatgeria regular

Vic

D.A.

Les empreses socials Areté i Adfocet han impulsat un nou servei de missatgeria regular que veuen necessari en un moment de confinament però que volen mantenir més enllà dels efectes de la Covid-19. Totes dues empreses tenen recursos materials, vehicles i bicicletes a més de personal amb experiència en logística i repartiment i volen mantenir els llocs de treball que tenen a més de generar-ne de nous. Són llocs de treball que ocupen persones amb problemes de salut mental o discapacitat física.

El servei està dissenyat per adaptar-se a empreses de diferents sectors, tant de restauració i comerç com industrial, ja que cada una podrà reservar les franges horàries que necessiti per fer qualsevol repartiment i es pot facilitar la planificació de la feina amb 24 hores d'antelació. La facturació es farà per franges d'hores reservades i nombre de serveis realitzats.

Tots dos són centres de treball creats per a la inserció laboral. En el cas d'Areté, sorgida d'Osonament, de persones amb problemes de salut mental i en el cas d'Adfocet, amb persones

Les dues empreses poden repartir en cotxe o bicicleta. A la foto, vehicles que ja té Areté

amb disminució física. Areté, nascuda el 2006, fa feines de fusteria (com taules de cultiu, mobiliari urbà o elements a mida) i ja té una secció de repartiment i bustiades per a empreses. Adfocet, de l'associació ADFO, va néixer el 2008 i ofereix serveis de manipulats, telemàrqueting i secretariat, gestió de serveis delegats i regals corporatius. Les dues entitats ja han col·laborat sovint però és el primer cop que enguany un servei de forma conjunta. De moment ja han ofert el servei a les empreses amb les quals treballen.

Amplien les accions de caça per evitar els danys de fauna als cultius

Vic/Ripoll Des de fa unes setmanes es poden tornar a fer actuacions contra els senglars i altra fauna per evitar que facin danys als cultius. Aquesta activitat va quedar aturada amb l'estat d'alarma, tot i que Unió de Pagesos va demanar que no fos així. Finalment, després de la insistència i sobretot per evitar la propagació de malalties com la pesta porcina africana (PPA) a través dels senglars, s'ha permès que cada pagès o ramader afectat que sigui caçador pugui protegir les seves finques i que altres caçadors o agents rurals ho puguin fer en altres indrets. A Osona i el Ripollès, els animals que més actuen sobre els cultius són els senglars, però també els conills. Al Ripollès també pateixen danys de daines i cabirols.

PIMEC vol que els ajuntaments puguin fer servir el superàvit

Vic/Ripoll La patronal de la petita i mitjana empresa, PIMEC, ha demanat a l'administració central que permeti als ajuntaments fer ús de tot el superàvit o romanent de l'any 2019 per a la reactivació econòmica. En aquests moments només poden fer-ne ús d'un 20%. Calculen que poden ser 2.700 milions d'euros.

El Partit Comunista d'Osona vol la fi de la precarització

Vic El Partit Comunista d'Osona ha fet un comunicat on demana que s'acabi la precarització laboral i en aquest sentit entén que "tornar a la normalitat és tornar a la precarització", en referència als treballs temporals amb "sous ridículs" per als joves o a una "sanitat externalitzada".

Sodeca ja fabrica com un producte més la màquina de desinfecció

Sant Quirze de Besora La màquina de desinfecció d'espais públics Desinfect-500, ideada i desenvolupada per Sodeca, Pideca i Asmitec, s'ha convertit ja en un producte més del catàleg de Sodeca. La primera es va cedir als pobles del Ripollès per fer la desinfecció i altres com Vic ja l'han provat. Ara, però, segons expliquen des de l'empresa, ja se'n fabriquen per vendre "perquè ja hem anat tenint comandes. Curiosament, les primeres ens han arribat més de països africans i no tant de l'Estat espanyol". Tot i així, tenen molta demanda d'informació d'una màquina que desinfecta per nebulització i que es va idear en 10 dies. L'acció solidària és ara "una oportunitat de negoci".

*Com et relaxis a casa,
és cosa teva.
Del teu benestar,
ens n'ocupem nosaltres.*

Fes-te amb el Pla que millor s'adapta al teu estil de vida.
Sostenibilitat. Confort. Estalvi.

estabanell energia
estabanellenergia.cat/endollat

Truca'ns al
900 250 260

Contacta'ns
atc@estabanell.cat

Les llibreries d'Osona han aixecat la persiana. Des de dilluns, primer dia en què els era permesa l'obertura, van començar a rebre clients d'un en

un. Alguns recollien els llibres que havien encarregat per Sant Jordi i altres fins i tot en compraven de nous. Un inici de normalitat en un sector

que també mira el futur amb moltes incògnites però que aquests dies ha pogut comprovar que la fidelitat dels lectors ha superat el coronavirus.

Amb ganes de llegir

Totes les llibreries d'Osona han aixecat la persiana i comencen a atendre els lectors d'un en un

Vic

Jordi Vilarrodà

És dimarts al migdia, i a la llibreria Foster & Wallace del carrer de la Riera, a Vic, els clients van entrant d'un en un. En surt Xavier Castellana: "Feia dies que esperava poder venir", explica. A dins acaba d'entrar Joan Carles Martori, que a més de client és un dels responsables del club de lectura de la llibreria i parla amb Toni Ferron, el seu responsable, sobre la possibilitat de fer-lo per videoconferència. "Solien venir una vintena de persones, haurem de veure si es troben còmodes en aquest format", diu Ferron. Tot s'ha de replantejar.

Un panorama semblant és el que hi havia aquest dia en les llibreries de Vic. Totes havien obert ja dilluns, malgrat que acostuma a ser dia de festa. Al Ripollès, el cas és diferent perquè totes les llibreries són punts de venda de premsa diària i han pogut tenir obert durant el confinament. En les que han tingut la persiana abaixada, en canvi, hi ha moltes comandes de llibres per recollir. Algunes llibreries van fer serveis a domicili per Sant Jordi, però tots els encàrrecs que van arribar a través de Llibreries Obertes, la campanya de compra anticipada impulsada per Òmnium Cultural, s'estan recollint ara. "Aquí tenim la llista dels que van arribar per Llibreries Obertes i que hem d'anar entregant", ensenya Eva Domper, del Cafè de les Lletres, que comença el matí atenent alguns clients que van, sobretot, a buscar algun cafè per emportar. A Muntanya de Llibres, hi ha també una muntanya d'encàrrecs en caixes que Marta Simon, treballadora de l'establiment, va entregant als clients que venen a recollir-los. Ells són dels que han optat per posar una taula al pas de la porta que barra l'accés cap a l'interior. Altres, com a la històrica llibreria Anglada, opten per deixar entrar els clients d'un en un. Ja sigui amb una opció o amb l'altra, es perd una de les essències de les llibreries, que és la d'entrar, vagarejar, remenar i, fins i tot, obrir llibres per

ALBERT LLIMÓS

"A veure si podem obrir la terrassa"

Vic El Cafè de les Lletres combina dues activitats que van a ritmes diferents. Mentre prepara els encàrrecs de llibres, Eva Domper també pensa en la terrassa. "A veure si la podem obrir aviat, si podem posar les taules separades amb cada persona a tres metres confiem que la gent vindrà". Va tancar quan encara no li havia arribat el gruix de llibres que havien de ser èxit de vendes per Sant Jordi: "Ens van demanar llibres que encara no teníem". El repartiment a domicili que es va fer amb suport de l'Ajuntament "va anar bé", diu.

ALBERT LLIMÓS

"Tinc una llibreria per fer-hi activitats"

Vic "Jo vaig muntar una llibreria per fer-hi activitats, a més de vendre llibres", diu Germán Machado, que gaudeix molt amb les presentacions i clubs de lectura amb els infants. Més que el present immediat, li fa por el futur, saber si podrà tornar a emprendre iniciatives de foment de la lectura. També té propostes per als ajuntaments: si hi ha partides econòmiques de Cultura que no s'han gastat en altres esdeveniments, "no es podrien destinar a comprar llibres per a les biblioteques o escoles, per exemple?".

ALBERT LLIMÓS

"He vingut a comprar un llibre de regal"

Vic Maria Isabel Caralt és clienta habitual de la llibreria Anglada, i ja va fer-hi encàrrecs per Sant Jordi. Però aquest dimarts hi va entrar per comprar un llibre nou, "perquè és l'aniversari de la meva filla, i per ella i el meu home els llibres són el millor regal". Els llibres han estat de gran ajut aquests dies del confinament: "És la millor manera de passar l'estona, et fa estar feliç i et fa viure experiències". Refugi ideal per a unes setmanes en què tot el que arribava del món exterior eren notícies negatives.

fullejar-los abans de decidir-se. "Si algú va perdut i no sap ben bé què vol, li demano que passi i l'acompanyo, de moment preferim tenir-ho molt controlat", diu Germán Machado, de la llibreria infantil El Petit Tresor. El comprador assenjala el llibre i és el llibreter el que l'agafa del prestatge.

L'expectativa és d'anar recuperant el ritme molt

a poc a poc, també perquè els que van per davant dels llibreters en la cadena estan arrencant a marxa lenta. Hi ha llibres dels quals s'estan exhaurint els exemplars que s'havien imprès abans del confinament –com *Boulder*, d'Eva Baltasar, un dels èxits d'aquests dies–, però les editorials s'ho pensen dues vegades abans de llançar-ne una nova edició en la situació

ALBERT LLIMÓS

"Les presentacions, fins a la tardor"

Vic Toni Ferron, a la Foster & Wallace, va obrir paquets entre visita i visita dels clients fidels que li han deixat "força plena" l'agenda de visites. Els veu a tots molt responsables, "conscients que no poden tocar els llibres... no remenen com abans", malgrat que aquest sol ser un dels grans plaers del lector. Confia a anar recuperant l'activitat, tot i que un dels senyals d'identitat de la seva llibreria, les presentacions de novetats, és per ara impossible. "Fins a la tardor no crec que en puguem fer."

actual. I les grans distribuïdores, que també estan en reducció de personal, tot just aquesta setmana han començat a repartir les comandes a les llibreries a un ritme lent i amb retards. "La recuperació serà lenta, aquest semestre serà dur", diu Machado. El Dia del Llibre previst per al 23 de juliol és encara una incògnita perquè no se sap en quines condicions es

podrà celebrar. Algun dels llibreters consultats reconeix que la campanya de Sant Jordi representa entre una tercera i una quarta part de la seva facturació de tot l'any. La part més positiva en què tots coincideixen és en la fidelitat d'uns clients que aquests dies "passen a saludar i diuen que estan contents de veure que tenim obert", afirma Ferron.

L'escriptor de Muntanyola ha traduït al català el llibre 'Memorial', de l'anglesa Alice Oswald

Jaume Coll guanya el premi Jordi Domènech de traducció en poesia

Muntanyola

Jordi Vilarrodà

L'obra d'Alice Oswald, una de les veus poètiques més rellevants de la literatura anglesa contemporània, no havia estat mai traduïda al català. Qui ha obert aquesta finestra per primera vegada és Jaume Coll, guanyador del 16è Premi Jordi Domènech de Traducció de Poesia per la seva versió de *Memorial*, un dels llibres fonamentals d'aquesta autora. El premi, que concedeix l'editorial Cafè Central, es va fer públic aquest dimarts, tot i que l'entrega ha quedat ajornada fins a la tardor, quan s'espera fer l'acte i presentar el llibre traduït. El premi arribava a la setena edició i està dotat amb 6.000 euros gràcies al suport de la Fundació Banc Sabadell.

Lector habitual de poesia anglesa, l'escriptor de Muntanyola va entrar en contacte amb l'obra d'Alice Oswald a partir del seu interès per autors que la van precedir com Seamus Heaney o Ted Hughes. "Sempre m'ha interessat la poesia anglesa, i vaig veure que Oswald estava en la línia d'aquests poetes que m'agradaven", diu Coll. D'entre la producció d'Oswald, li va cridar l'atenció aquest llibre escrit l'any

Jaume Coll, en la presentació a Barcelona del seu darrer llibre 'Un arbre molt alt'

JORDI VILARRODÀ

literatura universal. L'autora diu que va voler reproduir "l'energia de la *Iliada*, és a dir, la seva força motriu", diu Coll. I va optar per fer-ho a partir de la memòria de tots aquells personatges del poema que hi surten esmentats i moren. "Segurament tenia al cap la idea d'un poema amb sentit unitari, pensat per llegir d'una tirada". En tot cas, aquesta evocació és reeixida i "funciona molt bé", retornant la *Iliada* al seu origen en la poesia oral. Tot això va fer que, de la lectura, Coll passés a la traducció, la primera que publicarà però no la primera que fa. "He traduït moltíssim per a mi, sobretot de Ted Hughes". Ara que està investigant per a la seva tesi doctoral sobre Segimon Serrallonga també s'ha interessat pels aspectes teòrics de la traducció, que el poeta torellonenc també va practicar.

Jaume Coll és autor de dos llibres de poemes propis, *Quanta aigua clara als ulls de la veïna* (2014) i *Un arbre molt alt* (2018), publicat després de guanyar el Premi Ausiàs March a Gandia. El llibre *Memorial* d'Alice Oswald traduït per Jaume Coll apareixerà, si és possible, coincidint amb la Setmana del Llibre en Català, a principis de setembre.

Una poeta premiada

Vic Alice Oswald (Reading, Berkshire, 1966) és una autora de llarga trajectòria amb 10 poemaris publicats, cap dels quals no està actualment traduït al català. El que la va consagrar va ser *Dart* (2002), que va guanyar el prestigiós premi T.S. Eliot. El seu darrer llibre és *Nobody* (2019).

2011 i que duia per subtítol *An excavation of the Iliad* (*Una excavació en la Iliada*)

perquè parteix del gran poema èpic grec del segle VIII aC, un dels fonaments de la

Òmnium publica a Perpinyà poemes de Roser Reixach

Prats de Lluçanès La delegació d'Òmnium a la Catalunya Nord, amb seu a Perpinyà, ha publicat les obres premiades en la 30a edició de la Nit Literària de Sant Jordi de 2019. Entre aquestes obres, recollides en un sol volum, hi ha el recull de poemes *Esgrafiats d'un enyor*, de la pradenca Roser Reixach, premi Francesc Català de poesia.

Finalistes osonencs al premi AMIC-Ficcions

Vic Alumnes de set centres escolars osonencs de Vic, Torelló i Centelles s'han classificat com a finalistes del concurs de relats curts AMIC-Ficcions, que convoca l'Associació de Mitjans d'Informació i Comunicació. El veredictes coneixerà al mes de juny.

ALBERT LLIMÓS

L'ofrena floral, únic acte que es mantindrà de la Festa Verdaguer

Folgueroles L'ofrena floral al monument a Verdaguer, popularment conegut com el Pedró, és l'únic acte que es mantindrà dels que tenen lloc habitualment en la Festa Verdaguer, que tindrà lloc el diumenge 17 de maig i que enguany coincideix amb el 175è aniversari del naixement del poeta. L'acció

commemorativa –sota el lema "Cobriu-me de flors", tret d'un vers de Verdaguer– s'adaptarà a les circumstàncies: els veïns que vulguin podran dipositar el ram al monument mentre fan un dels desplaçaments diaris permesos, o bé avisar a la Fundació Verdaguer, que els el recollirà a casa. A la fotografia, l'ofrena *presencial* en la Festa Verdaguer de l'any passat.

"Ha desvetllat l'interès per autors d'altres literatures"

Vic/Sabadell

J.V.

El Premi Jordi Domènech, que recorda la figura d'aquest traductor i poeta sabadellenc, el convoca Cafè Central, segell editorial de poesia que enguany compleix el 30è aniversari (EL 9 NOU, 24 de febrer de 2020). Al llarg de la seva trajectòria, Cafè Central ha dedicat una especial atenció a traduir al català la poesia contemporània escrita en altres llengües.

"Volíem potenciar la traducció de poesia al català, abans hi havia menys interès pels autors de fora... ara és a la inversa, es venen gairebé més que els autors en català", explica Antoni Clapés, promotor de Cafè Central juntament amb Víctor Sunyol. Tots dos estan convençuts que el premi "ha de servir per desvetllar l'interès per poetes europeus i nord-americans però també japonesos". En l'edició de l'any passat, la guanyadora va ser Núria Busquet amb la traducció al català d'*El colós*, de la nord-americana Sylvia Plath. Autors traduïts anteriorment han estat Wislawa Szymborska, Alda Merini o Charles Simic.

El Patronat d'Estudis Osonencs convoca els premis Plana de Vic i Plana de Vic Jove

Vic El Patronat d'Estudis Osonencs ha fet pública la convocatòria del Premi Plana de Vic de 2020, dotat amb 3.000 euros, per al millor treball de recerca sobre temes relacionats amb la comarca. El premi es convoca amb el suport de la Fundació Antiga Caixa de Manlleu, i s'atorga des de l'any 1987. Els treballs que s'hi presentin han de tenir una extensió màxima de 200 pàgines i s'han de fer arribar a l'Arxiu Episcopal de Vic abans del dia 15 de setembre. Al mateix temps s'ha convocat també el Premi Plana de Vic Jove, amb el suport de la Fundació Puig-Porret. S'adreça a treballs de recerca de Batxillerat i està dotat amb 1.000 euros, la meitat per a l'autor i l'altra meitat per al centre d'ensenyament on estudiï.

Està programat entre el 8 i el 10 de juliol, però admet la possibilitat d'ajornament o suspensió

El festival electrònic Lost Ranxx es trasllada a Gurb i manté dates

Gurb

Laia Miralpeix

El festival Lost Ranxx es transformarà aquest estiu en el SunRanxx - Rural Artistic Experience. I en aquesta nova adaptació després de les experiències de Centelles (2018) i Taradell (2019) el festival arribarà, si la crisi sanitària ho permet, amb diversos canvis. Entre ells, les dates, ja que s'avança al juliol, s'allargarà durant tres dies (8, 9 i 10 de juliol) i ho farà a la Masia de Cal Gitanet, a Gurb, "una casa amb uns espais molt diferents que ens ha permès muntar un projecte molt més gran", explica Didier Xavier, de l'organització.

Es tracta d'un festival que comptarà amb la participació de 110 artistes que englobarà els diversos vessants d'arts escèniques amb la intenció de "donar visibilitat al talent emergent d'Osona i les comarques del voltant". Hi haurà tres escenaris: "Un de gran destinat a la música en grup, un per a DJ i un de petit format". Un altre es reservarà per a les arts escèniques: teatre, màgia, circ, balls de competició, curtmetratges i projeccions de realitat virtual. El certamen també comptarà amb demostracions en viu d'arts

Una imatge de l'edició de l'any passat del Lost Ranxx, que va tenir lloc a Taradell

plàstiques, sales per exposar escultures i finalment una zona de mercat amb tallers i activitats infantils, així com 24 expositors de creació pròpia i 6 food trucks, novetats també d'enguany: "Hi ha implicada molta gent", assegura Xavier.

L'organització, però, està pendent de l'evolució del coronavirus i les mesures decretades pels governs i no descarten ajornar-lo a finals d'agost o fins i tot haver-lo de cancel·lar: "Estem a l'expectativa, però fins que no

ens diguin el contrari continuem treballant pensant en el juliol", i afegeixen que "tot el que està passant és molt preocupant també per al sector artístic, tots en sortim perjudicats, i és per això que volem enfortir el lligam amb els nostres artistes".

MASCARETES SOLIDÀRIES

Per esperar el festival, des del SunRanxx - Rural Artistic Experience han impulsat una iniciativa solidària per lluitar contra la Covid-

19. Diversos dissenyadors i il·lustradors que participaran a l'esdeveniment estan creant mascaretes d'estils molt diferents amb l'objectiu de destinar la meitat dels beneficis al Consorci Hospitalari de Vic i, en concret, a la lluita contra el coronavirus. Des de l'organització expliquen que es tracta d'una iniciativa "totalment altruista per aportar un granet de sorra al camí fins a superar la pandèmia, donar suport als artistes locals i promocionar el seu talent".

L'Ajuntament diu que encara no disposa de documentació

Gurb

J.V.

Els organitzadors del festival han informat l'Ajuntament de les seves intencions, però en aquests moments aquest encara no disposa formalment de cap documentació, segons assegura l'alcalde, Josep Casassas: "No tenim sol·licitud ni pla d'auto-protecció". Des de l'Ajuntament no volen avaluar la proposta sense conèixer abans tots aquests detalls. D'altra banda, hi ha la incertesa sobre les dates, que són tot just d'aquí a dos mesos. "Trobem que potser és una mica agosarat en aquest moment mantenir les dates", explica l'alcalde. "Prudència" és en aquest moment l'actitud municipal, i més tenint en compte que la Catalunya Central es manté encara en la fase 0 del desconfinament.

La resta de festivals d'estiu encara no han anunciat quins són els seus plans, que van des de l'ajornament fins a la suspensió. Per dates, el primer que ha de tenir lloc és el Clownia a Sant Joan de les Abadesses, sobre el qual els promotors, Txarango i Exits Management, mantenen encara silenci.

LesTrèsfou, nova iniciativa de vídeos d'humor 'confinat'

Torelló LesTrèsfou és el nom amb què ha sorgit des del confinament una altra iniciativa que té perspectiva de continuïtat. Xavier Capdevila, David Ceballos i Eduard Pujol (a la fotografia), tots tres torellonencs, són els creadors d'aquest projecte que, per ara, s'ha concretat en dos vídeos penjats a YouTube amb el títol de *Saberuts*. Planjats com una paròdia dels tutorials, en aquest cas es dona "una informació totalment inútil", explica Capdevila. Els dos primers tracten sobre la nutrició i sobre el sexe. "La intenció és penjar-ne un cada dimarts". També es podran veure a través d'EL 9 TV, cada dissabte quan faltin cinc minuts per a les 11 de la nit. Cada un dels tres integrants de LesTrèsfou, que es podria traduir del fran-

cès, aproximadament com *els molt bojos*, intervén des de casa seva. Tot i que de moment és una iniciativa lligada a la situació actual, no descarten que "aquestes històries es puguin anar reconduint quan acabi el confi-

nament", explica Capdevila. Els integrants de LesTrèsfou participen en l'espectacle *Festa major*, que l'any passat van estrenar Lluïsos Coblà i la Cia. Loropardos, basat en les cançons del popular disc de La Trinca. Després

se'n va fer una versió més reduïda pel que fa a la part musical, que l'any passat va voltar pels escenaris de Catalunya i que enguany veu aturades les representacions, de moment, per la crisi del coronavirus.

Recorregut des de casa per la geologia d'Osona, dissabte

Vic Osona serà aquest dissabte el centre de la celebració del Geolòdia, una jornada divulgativa sobre geologia que té lloc a tot l'Estat. A cada província s'organitza un recorregut per un indret, i en el cas de Barcelona aquest havia de ser a Osona, a l'entorn de Sant Martí Xic, a les Masies de Voltregà, sota el títol d'"El mar Eocè, un recorregut des del fons marí fins a les platges d'Osona". Davant de la impossibilitat de realitzar-lo físicament, els organitzadors, l'empresa Geoleg.cat, l'explicarà en un vídeo a YouTube que es podrà veure en la seva pàgina web i també en el canal de la Sociedad Geológica de España. "Esperàvem més d'un centenar de persones a la sortida, que confiem poder fer l'any que ve", explica Jordi Vilà, de Geoleg.cat.

Mentre que a l'Estat espanyol genera controvèrsia la possible represa de la Lliga de futbol pels testos que es fan als futbolistes, països com Holanda i

França ja van donar per acabades les competicions i aquest dimecres s'hi va sumar la lliga belga. Allà hi fa de segon entrenador del KAS Eupen des

de fa cinc temporades el vigatà Manel Expósito. Tot i la finalització, el seu equip preveu tornar als entrenaments individuals en els propers dies.

“Aquí estem en llista d'espera per fer la prova i tornar a entrenar”

Manel Expósito és entrenador assistent a la lliga de futbol belga, que s'ha donat per acabada

Eupen (Bèlgica)

Esther Rovira

El futbol professional aca- para aquests dies l'atenció informativa. Mentre que la majoria d'esports han abaixat la persiana fins a la propera temporada per evitar la propagació de la Covid-19, els interessos econòmics de l'esport rei fan que a les grans lligues la prioritat sigui poder acabar de disputar els partits pendents de les diverses competicions. Per això el primer pas és el retorn a les rutines d'entrenament, i això és justament el que han fet aquesta setmana els futbolistes dels principals equips de l'Estat espanyol després de fer-se testos autoritzats pel Ministeri de Sanitat; una mesura que ha generat controvèrsia per la manca de proves públiques que hi ha. Altres lligues com la francesa i l'holandesa, en canvi, van decidir abaixar el teló fa uns dies i aquest dimecres s'hi va sumar també la belga, la primera a anunciar la voluntat de donar per acabada la competició malgrat que davant l'amenaça de la UEFA que la decisió podia tenir afectacions en la participació a les properes competicions europees havia endarrerit la confirmació del seu futur. Per

Expósito, donant indicacions als jugadors, en un partit abans de la suspensió de la lliga per la crisi del coronavirus

a la setmana que ve hi ha prevista una reunió per decidir ascensos i descensos i com serà la següent temporada. Tot i així, els equips belgues treballen per tornar igualment als entrenaments. Alguns ja ho han fet i d'altres preveuen incorporar-s'hi en els propers dies. Entre els que encara no ho han fet hi ha el KAS Eupen, on es va retirar el futbolista vigatà Manel Expósito i on des de llavors fa de segon

entrenador. “No podem tenir els jugadors parats quatre mesos, necessitem especificitat de futbol i ja tenim tot el protocol sanitari per poder tornar de forma individual i més endavant col·lectivament”, detalla. Malgrat l'alta mortalitat al país –té la taxa més alta de tot el món perquè en el recompte hi consten totes les morts sospitoses a banda de les confirmades–, el confinament mai ha estat tan estric-

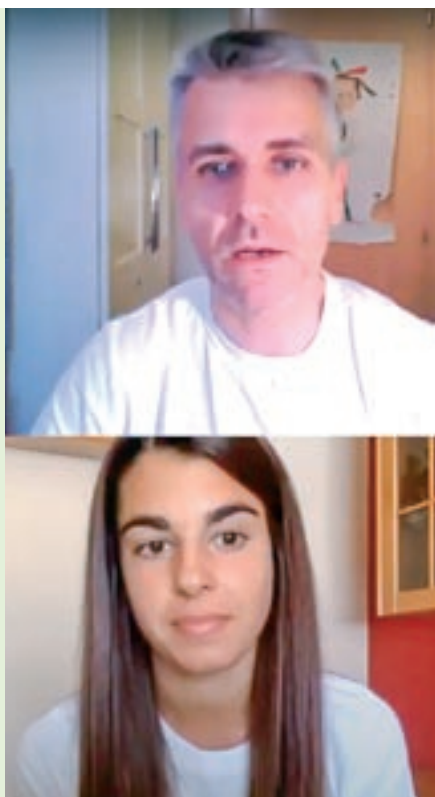
te com el de l'Estat espanyol. “Aquí hem pogut sortir a fer esport a l'aire lliure sempre i el nostre jugador no ha perdut tant com l'espanyol. Tot i així, cal que tornin a fer exercicis de futbol abans de marxar de vacances”, afirma. El KAS Eupen va fer una donació d'un 10% del sou dels jugadors i l'entrenador per tal que l'hospital de la ciutat adquirís un aparell per fer proves de detecció de la Covid-19, i un cop el

centre l'hagi utilitzat amb el personal sanitari i pacients el farà servir també entre els jugadors del club de futbol del municipi. “Estem en llista d'espera per fer la prova i tornar a entrenar. Quan ells hagin fet servir la màquina ens miraran a nosaltres”, diu Expósito, que assegura que la situació en aquest estat del nord d'Europa mai ha estat “propera al col·lapse i al nostre hospital ja només queda un pacient ingressat”.

Quan faltava encara una jornada per acabar la lliga regular i disputar després un play-off, l'equip del tècnic vigatà ha acabat tretzè a la classificació. “Estem contents de com ha anat. Som l'equip més petit i portem cinc temporades consecutives a Primera. Quan jo vaig arribar l'equip era a Segona i només havia estat un any a la màxima categoria en tota la seva història”, explica. “El projecte és ambiciós i estic molt bé. Ara estem renegociant el contracte perquè se m'acabava i ja estem arribant a acords”, afegeix. Per això ja planifica també la pretemporada de després de les vacances, “que haurà de ser més llarga i progressiva que les habituals per minimitzar l'impacte”. I entre la tornada als entrenaments dels propers dies i l'inici de la pretemporada, Expósito espera que la situació hagi millorat i pugui venir a passar uns dies a casa i estar amb la seva família, que no veu des de Nadal. Tenia prevista una visita a mitjan mes de març, però amb l'inici de l'estat d'alarma li van cancel·lar el bitllet.

La UVic debat sobre les repercussions del confinament en l'esport de competició

Vic El Centre d'Estudis en Esport i Activitat Física de la UVic-UCC ha impulsat una sèrie de tres taules rodones virtuals sobre les “Repercussions del confinament per Covid-19 en l'esport de competició” a càrrec d'exalumnes, a les quals s'hi pot tenir accés a través d'un formulari al seu compte de Twitter. La primera va a càrrec d'Agustín Lleida i Ramon Carrascal, tots dos directors esportius en el món del futbol, que detallen com s'han hagut d'adaptar a una situació sense precedents i anticipar-se per poder planificar la propera temporada. En la segona, Gerard Piniés, Jordi Merino i Clàudia Alba detallen des de l'òptica de la preparació física que la principal afectació del confinament és la manca de treball específic, la qual cosa està provocant desadaptacions. També preocupa no saber quan es tornarà a competir perquè això dificulta preveure quina és la preparació que caldrà. En la tercera taula Ernest Esteve i Toni Solà donen consells des de la fisioteràpia i la nutrició esportiva i adverteixen, entre d'altres, que les lligues que es repleguin tindran més lesions perquè es jugarà més.

Suport de la cultura i l'esport al repte solidari de la UVic

Vic

EL 9 NOU

L'actor Marc Clotet, el Mag Lari, el periodista Ernest Codina, els músics Guillem Roma i Matthew Mc Daid, i els esportistes Elisabet Martínez, Eloi Palau, Anna Casarramona, Anna Comet o Clàudia Galicia han donat suport al Repte Solidari UVic que se celebrarà aquest diumenge. La iniciativa, organitzada per la UVic i UAlumni, busca recollir fons per a la recerca contra la Covid-19 i fomentar l'esperit esportiu.

Tots els diners recaptats aniran a parar a la campanya #JoEmCorono, que impulsen

els investigadors Bonaventura Clotet i Oriol Mitjà, membres de la Càtedra de Malalties Infeccioses i Immunitat de la UVic-UCC, i en el projecte també participen Roger Paredes i Julià Blanco, investigadors del mateix grup.

Per participar al repte cal fer una inscripció en forma de donació a <www.reptesolidariuvic.cat> i durant el matí de diumenge, entre les 11 i la 1, s'animarà tothom a fer una activitat esportiva, a gravar-se i a compartir les imatges a les xarxes socials. Hi haurà un programa en directe dirigit per Jordi de Planell amb entrevistes i actuacions musicals.

Consideren que tant en el cas del femení com en el del masculí s'havia d'acabar de jugar

El CP Manlleu demana replantejar com han acabat les lligues

Manlleu

E.R.

La Federació Espanyola de Patinatge va comunicar dissabte que donava per acabades les lligues proclamant campions els primers classificats el dia que es va declarar l'estat d'alarma –en el cas del femení, al final de la primera volta– i anunciant que no hi hauria descensos i que pujarien a OK Lliga els dos primers classificats de cada grup de l'OK Lliga Plata. El CP Manlleu es va assabentar en aquell moment de la decisió, que premiava la bona temporada del seu primer equip femení però, en canvi, penalitzava la que també estava fent el masculí, que lluitava per pujar a l'OK Lliga Plata i que quan es va suspendre la lliga per la crisi del coronavirus era segon del grup Nord, empatat a 30 punts amb el Mataró, que és qui ha pujat per *average* general ja que el particular estava empatat. L'opinió de la junta directiva del Club Patí Manlleu era que calia acabar de jugar les lligues estatals en marxa, encara que això fos a l'estiu, i lamenten que ningú els hagi consultat

La plantilla del CP Manlleu d'OK Lliga Plata d'aquesta temporada 2019-2020

ni tingut en compte. Per això aquesta setmana van fer un comunicat on demanen un replantejament de la decisió.

“En el cas del femení sí que se'ns va consultar però en el cas del masculí, no. La nostra posició és la mateixa en tots dos casos, s'han d'acabar les lligues, i creiem que se n'ha de poder parlar”, diu el secretari del CP Manlleu, Albert Costa. Des del club groc-i-vermell consideren que la interpretació del reglament que s'ha fet beneficia els quatre implicats en el descens d'OK Lliga, però dels quatre implicats en l'ascens a la màxima competició només se'n premien dos.

“L'OK Lliga Plata és molt cara, hem pagat uns diners i no s'ha acabat i l'any que ve ens obliguen a tornar-hi a jugar. No trobem just que es parli de jugar la Copa del Rei i de la Reina i els campionats d'Espanya al setembre quan podríem acabar les lligues o fer un play-off per pujar”, detalla Costa, i en cas de no ser possible creuen que l'OK Lliga es podria ampliar a 18 equips i regularitzar-la en dos anys. “No volem perjudicar ni fer baixar ningú, però sí que es mostri empatia amb nosaltres com s'ha fet amb els altres. La millora esportiva i econòmica és important a l'OK Lliga”, conclou.

El futbol comença a moure fitxa

Vic/Ripoll

Laia Miralpeix

Pendents de la Federació Catalana de Futbol per saber la resolució de les competicions no professionals del futbol català, alguns equips osonencs i del Ripollès ja comencen a moure fitxa. El Camprodon, que es mantindrà a Segona Catalana, va anunciar que Jordi Pla no

continuarà com a entrenador. La decisió s'ha pres de mutu acord i el club agraeix “el seu treball, dedicació i compromís per aconseguir mantenir la categoria”. Pla vol mantenir-se actiu com a jugador una temporada més. Per la seva banda, el Sant Julià ha anunciat que després de quatre temporades, amb ascensos històrics, Cesc Pla i Jordi Llopart no continuaran

a la banqueta.

A Tercera Catalana, Toni García continuarà una temporada més a la banqueta de l'Abadessenc amb l'objectiu d'aconseguir l'ascens a Segona. També hi ha moviments al Sant Quirze, amb canvi a la presidència. Miquel Bonastre, que ha estat en el càrrec en el darrer any, ha dimitit “per motius personals i laborals ja que m'haig de dedicar exclusivament a la meua empresa”. Alfons Huescar serà el nou president del club

Setmana de moviments

Vic Un cop la Federació Espanyola de Patinatge va donar per acabades les lligues, els clubs van començar a fer públics moviments per configurar els equips de cara a la propera temporada. El Voltregà, que va ser dels primers a anunciar que no comptava amb Mia Ordeig, Pol Gallifa i Petxi Armengol, ha recuperat Gerard Teixidó però tampoc disposarà d'Adrià Ballart, que ha fitxat pel Noia. Un destí que tot apunta que és també el del jove Roc Pujadas, que s'ha acomiadat del Manlleu, d'on també marxa Aleix Prims per entrenar l'HP Tona. També ha retocat peces el Patí Vic, que va comunicar a Jordi Urbano que no compta amb ell, mentre que Roger Font marxa per decisió pròpia, tot apunta que al Voltregà. Arnau Font tindrà lloc fix al primer equip vigatà. Aina Vilalta i Maria Anglada deixen el Voltregà femení.

d'una junta que incorpora un nou membre i que continuarà treballant “amb un projecte esportiu engrescador i preparant la nova temporada”. El primer equip ocupava la segona posició en el moment de l'aturada i està pendent d'un possible ascens.

Per últim, en el capítol d'altres i baixes, Jordi Aumatell no continuarà al Castelldefels (Tercera Divisió) després de quatre temporades. El jugador espera ofertes per decidir el seu futur.

Els Matxos, el 2021

Torelló El Centre Excursionista Torelló ha decidit ajornar l'edició dels Matxos d'aquest 2020 fins al 18 d'abril de 2021. En un primer moment es va posposar al 21 de juny, però les previsions no són bones i l'organització seguint les recomanacions sanitàries s'ha vist obligada a suspendre la prova per aquest any. No s'ha volgut tampoc atapeir encara més el calendari de la tardor i d'aquesta manera la cursa saltarà a l'any vinent.

Ascens del Gimnàstic Osona

Vic Faltava disputar la tercera fase de la Lliga Iberdrola de gimnàstica artística i el Gimnàstic Osona, com a líder de la Segona Divisió, ha assolit l'ascens a Primera. “S'ha treballat de valent amb un equip molt jove. Tant la directora tècnica, Cristina Saus, com Thaïs Escobar, que ha liderat l'equip amb la seva veterania, i la resta de gimnastes s'ho mereixen. Ens hauria agradat viure-ho en directe, però estem contentes perquè no ens ho han regalat”, afirma la presidenta, Anna Vegara. Per a la propera temporada han incorporat el tècnic romanès Andrei Ursache.

GIMNÀSTIC OSONA

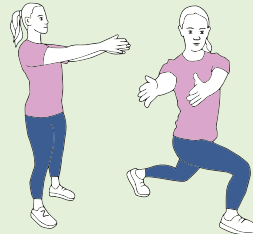
Propostes d'exercici del CEEAF de la UVic-UCC

MATINS ACTIUS

EXERCICI I

10 tisores amb rotació de tronc amb cada cama

EXERCICI II

Estirament de quàdriceps 20 segons cama dreta i 20 segons cama esquerra

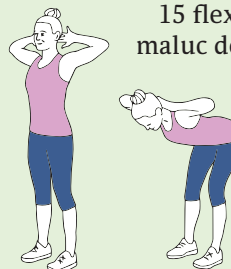
EXERCICI III

10 aixecaments de genolls amb cada cama

EXERCICI IV

15 flexions de maluc dempeus

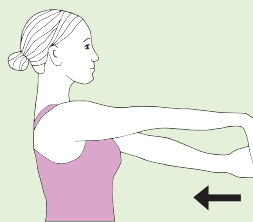
EXERCICI V

15 flexions de tríceps en posició de planxa d'esquena

EXERCICI VI

Estirament d'avantbraç 20 segons braç dret i 20 segons braç esquerre

COM FER LA RUTINA?

Poseu un compte enrere o utilitzeu un cronòmetre per establir un temps de treball de 10 minuts. Realitzeu totes les repeticions possibles de cada exercici seguint l'ordre indicat i utilitzant un ritme moderat. Que tingueu un bon dia!

ESPECIAL OSONA NORD

Una volta al món en quarantena

Els manlleuencs Sandra Parés i Jona Molina estaven a punt d'iniciar un viatge de dos anys per una vintena de països que els ha coincidit amb l'inici de la crisi del coronavirus

Manlleu

A. Millán / G. Rico

Havien de començar una aventura que havia de durar un parell d'anys i que en feia un i mig que estaven preparant, però "ens van quedar les maletes a mig fer". Els manlleuencs Sandra Parés i Jona Molina feia temps que s'ho plantejaven fins que van fer el cop de cap: fer la volta al món, un viatge que havien de començar a inicis d'abril però que la crisi del coronavirus l'ha deixat, de moment, en quarantena. La parella explica que és "un projecte conjunt, ningú va haver de convèncer l'altre", perquè de sempre els agrada viatjar i en aquest moment "ens va encaixar fer-ho per la situació personal i familiar i també per la feina".

Els s'havien plantejat visitar una vintena de països en dos anys i fer estades a cadascun que rondessin un mes. "Ara hauríem de ser a Florència i vam tenir tanta punteria que precisament el dia que havíem de marxar l'únic lloc on podíem ser era a dins de casa nostra", asseguren, a banda que a Itàlia va ser on les coses van empitjorar primer. La seva idea inicial era "viatjar a poc a poc perquè havíem de continuar treballant a distància". Parés és escriptora i també emprenedora i ajuda i assessora empreses "a aprendre a aplicar tècniques de narrativa i *storytelling* al seu negoci per crear contingut digital a les pàgines web i a les xarxes socials". Molina treballa en

Parés i Molina, al balcó de casa seva, a Manlleu

una empresa metal·lúrgica del sector de l'automoció. És tècnic de qualitat i pot fer part de la feina a distància i per tant diu que "ho podria

"Havíem de començar a l'abril. Les maletes van quedar a mig fer"

fer des de qualsevol lloc". Molina assegura que l'empresa on treballa li havia posat moltes facilitats per poder compaginar la feina a distància. Així, havien de conèixer món i treballar

primer des de Florència, després des de Pula, a Croàcia, i anar avançant per Europa el primer any, i fer el mateix per alguns països d'Amèrica i Àsia el 2021.

Tot estava lligat, però en veure com anava avançant la pandèmia de Covid-19 van haver de fer el "canvi de xip", que els va costar alguns dies d'assimilar. "Portes molt temps desenvolupant-ho i quan ho tens a tocar se't trastoca", lamenten. "No en treus res, d'anar pensant que podríem fer i que no, fins que vam decidir viure-ho dia a dia, setmana a setmana, fins que vam veure que s'endarreraria de veritat". Així, han

anat cancel·lant tot el que tenien lligat. Pel que fa als allotjaments, havien optat per Airbnb per llogar apartaments ja que en ser un mes o fins i tot més dies "ens oferien millors condicions". Per a les reserves, per sort, diuen, no han tingut massa problemes per recuperar els diners que ja havien pagat, tot i que algunes les han d'anar fent mes a mes a mesura que s'apropen les dates. Pel que fa als vols, els solen fer una bossa en què "no ens tornen l'import perquè el puguem gastar en un altre moment" i en cas que no ho facin en el termini d'un any, els els retornaran.

El viatge per als manlleuencs "ara està en *stand-by*". Parés i Molina diuen que "de moment no podem prendre cap decisió perquè estem a l'espera que com a mínim arribem a un punt d'equilibri i es torni a posar tot a lloc". La parella afegeix que "segurament serà per un temps llarg". Llavors valoraran si comencen el recorregut pel principi o el reprenen al punt on els tocava ser. El que tenen clar és que un dia o altre faran la volta al món.

Teulades i estructures de fusta, porxos, pèrgoles, casetes...

Obra nova i rehabilitacions.

Serveis de fusteria, portes, cuines, parquets, mobiliari.

**Segorb, 130 - Manlleu
Tel. i fax 93 851 01 85
www.vilarfusters.cat
www.fuscober.cat**

**AGRAÏM A LA CIUTADANIA DE MANLLEU
L'ESFORÇ D'AQUESTES ÚLTIMES SETMANES
I ELS DEMANEM EXTREMAR I MANTENIR
LES MESURES PREVENTIVES
PER EVITAR REBROTS DE LA COVID-19**

Entre totes i tots ens en sortirem!

Ajuntament de Manlleu

FOTOS PERE PUNTI

Pintades realitzades entre l'estiu de 1989 i la tardor de 1990 a la carretera d'Olot. La protesta, iniciada per Els Joglars, va tenir continuïtat en col·lectius veïnals de Sant Martí, l'Esquirol, Cantoni i Rupit

La reivindicació de la brotxa

Una campanya de veïns del Collsacabra per denunciar el mal estat de la carretera d'Olot amb pintades va aixecar ara fa 30 anys una viva polèmica recollida durant mesos a les pàgines d'EL 9 NOU

L'Esquirol

A.D.

Que en tres dècades el món ha canviat és una obvietat. Internet ha imposat un nou paradigma en tots els ordres de la vida. També en les reivindicacions, que han trobat un altaveu en les xarxes socials. Aquesta realitat contrasta amb la viscuda fa 30 anys, quan el malestar de veïns del Collsacabra pel pèssim estat de la carretera es va expressar d'una forma més prosaica:

amb una campanya de pintades a la calçada que durant mesos va originar una viva polèmica. Aquesta és la història, recuperada a través de les pàgines d'EL 9 NOU, del que avui es podria batejar com la reivindicació de la brotxa.

A finals dels anys 80, fer la carretera que enllaça Manlleu, Sant Martí Sescorts, l'Esquirol, Cantonigròs, Rupit i Pruit i que mena cap a Olot per la Salut era un martiri. Estava plena de sots. El malestar va esclatar a les

portes de l'estiu de 1989: com per art de màgia van aparèixer desenes de pintades crítiques amb els dirigents polítics i la simulació de setze nínxols amb els noms del president de la Generalitat, Jordi Pujol, consellers i exconsellers de Política Territorial, càrrecs públics i un de reservat per si hi havia víctimes a la carretera. L'acció, inicialment anònima, va ser molt comentada. Va ser poc dies, d'anònima. La companyia d'Els Joglars, que

assajava al Llorà de Pruit, va reivindicar-la amb humor. En una carta a EL 9 NOU reconeixien que havien actuat de nit. "No per eludir l'autoria, sinó per evitar la calda de l'estiu i poder pintar amb més comoditat". Carreteres es va afanyar a desfigurar les pintades, que primer van convertir-se en franges blanques i després es van tapar amb quitrà i grava. Però el malestar era evident.

Les accions de protesta van continuar, els alcaldes del

Collsacabra, enfadats, van censurar-ho, s'hi van afegir veïns que patien cada dia la carretera. Un xou que va anar a més quan, a principis de 1990, mig centenar de veïns de Cantoni, Rupit i Pruit i l'Esquirol van agafar el testimoni de les protestes amb les pintades com a arma. En una nit van tnyir la carretera de missatges: "Via romana", "Camí de carro" o "Ni con Franco". Era la seva resposta a un problema que s'allargava. La setmana abans, asseguraven, hi havia hagut tres accidents.

La protesta va anar ampliant el radi d'acció i va saltar a les institucions. Un regidor a l'Esquirol, Francesc Domènech, va adreçar una carta al director general de Carreteres, Jaume Amat, a través d'EL 9 NOU. La situació que hi descrivia era dantesca: "Trencadissa de vidres per la grava, el quitrà s'està arrencant; els pneumàtics duren la meitat, es trenquen les suspensions i direccions...". Amat, lluny de fer-se l'orni, va donar la cara. Va contestar la carta explicant que el calendari de les obres, que ja s'havia exposat l'any 1989 quan havia saltat la polèmica, preveia començar immediatament al tram l'Esquirol-Cantonigròs i que els altres, Manlleu-l'Esquirol i Cantoni-Rupit, estaven previstos per a més endavant. L'argument, amb els ulls d'avui, resulta curiós perquè continua essent vigent: per

Ajuntament de l'Esquirol

L'Esquirol
Cantonigròs
Sant Martí Sescorts
Sant Julià de Cabrera

Carrer Nou, 1
08511 L'Esquirol
T. 93 856 80 00
lesquirol.cat

L'11 de maig de 2020 s'iniciarà l'obra amb el carrer de la Placeta i nova cruïlla elevada al carrer de Can Xalofa de l'Esquirol

Es farà una reordenació de la cruïlla del carrer de la Placeta amb el carrer Major amb la construcció d'un illot per evitar que els vehicles que baixen del carrer Major continuïn contra direcció en el punt on el carrer passa a sentit únic i trenquin a la dreta tal com marcarà la senyalització vertical i marques vàries.

També es farà una cruïlla elevada amb passos de vianants a la cruïlla amb el carrer Call de Xalofa. Aquesta mesura implica l'ampliació de la vorera actual al marge esquerre. D'aquesta manera, els veïns i veïnes no hauran de travessar la carretera per caminar pel marge dret, on sí que hi ha voreres. Pel que fa al drenatge, s'instal·la un interceptor al punt baix de la carretera i nous embornals a les rampes d'accés.

Característiques:

Adjudicatari: PASQUINA.
Termini execució: 3 setmanes.

L'obra consisteix en:

Cruïlla amb el carrer de la Placeta (PK 0+430).
Construcció d'un illot deflector, reforç amb senyal vertical i marques viàries.
Cruïlla amb el carrer de Can Xalofa (PK 0+570).
Cruïlla elevada amb passos de vianants. Aquesta mesura implica l'ampliació de la vorera actual al marge esquerre. Pel que fa al drenatge, s'instal·la un interceptor al punt baix de la carretera i nous embornals a les rampes d'accés.

Durant l'obra, es regularà el trànsit (pas alternatiu) mitjançant personal d'obra.

Cantonigròs
HOTEL + RESIDÈNCIA

RESIDÈNCIA CANTONIGRÒS, SL
Centre acreditat per la Generalitat de Catalunya

- ▶ Professionalitat i eficàcia en un entorn familiar.
- ▶ Contacte directe amb l'esplèndid paratge natural del Collsacabra.
- ▶ Curtes i llargues estades.

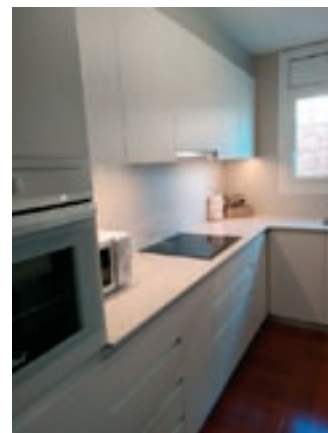
- INFERMERIA
- METGE
- PSICÒLEG
- FISIOTERAPEUTA
- TERAPEUTA OCUPACIONAL
- TREBALLADORA SOCIAL
- EDUCADORA SOCIAL

Consulta les nostres
ESTADES TEMPORALS

Ctra. de Vic a Olot km 25 · CANTONIGRÒS · Tel. 93 852 50 35

info@residenciacantonigros.com

www.residenciacantonigros.com

ADAPTA
INTERIORS

Classifiquem i ordenem
necessitats

SOFIA CANADELL
Av. de Roma, 90 | 08560 Manlleu
tel. 932 49 81 331 | tel. 688 75 08 21
info@adaptainteriors.cat
www.adaptainteriors.cat

licitar els treballs calia que hi hagués aprovat el pressupost que, aleshores, estava prorrogat. La coartada del pressupost, tot i que certa, no feia amainar la polseguera, i a més d'alcaldes, regidors i veïns, també va prendre-hi cartes el diputat convergent Enric Castellnou, que va concertar una cimera a Barcelona entre totes les parts. Va servir per obrir una treva. "Creiem que els hem de donar un vot de confiança", deia Josep Montmany, representant dels veïns, després de la reunió. Amat s'havia compromès que aquell abril s'arranjaria el tram l'Esquirol-Cantonigròs i, després, quan hi hagués el pressupost, es licitarien les obres de Cantonigròs fins al límit amb la província de Girona i les de Manlleu a l'Esquirol.

Les obres, efectivament, van començar a l'abril, però com si fos una pel·lícula d'intriga, quan semblava que arribava el desenllaç el guió encara va fer un gir dramàtic amb un nou protagonista: el fred. El canvi de temps va obligar a aturar les obres perquè el quitrà no quedava ben fixat i la carretera feia ondulacions. Aquesta circumstància ho va endarrerir, però, al final, a mig agost es va pintar la senyalització i es van donar els treballs per acabats en el tram més crític. Semblava que tothom respirava. Però, no: faltaven els altres trams. I els veïns de Sant Martí, tips d'esperar, també van passar a l'acció. Entre les pintades de denúncia, una d'antològica al sostre d'un cotxe enfilat en un marge: "Aquí hi vaig deixar la carcanada". L'humor, al final, és una mena de pomada que ajuda a amorosir-ho tot. Les obres, i actuacions posteriors després de més protestes amb pintades, es van acabar fent. Els veïns sempre van creure que la pressió hi havia ajudat; l'administració, que tot tenia uns terminis. Però que la reivindicació de la brotxa va accelerar-ho és clar. Ja en fa 30 anys. És història.

Mig segle de la Coral Esplai de Roda

Jaume Salés

Corria l'últim dia de febrer de 1970 quan a Roda de Ter, en concret al Teatre-Cine Eliseo, hi va haver un esdeveniment cultural dels de primer ordre: s'oferia un concert de la popularíssima Coral Sant Jordi. L'èxit de públic estava assegurat. I així va ser. Les cròniques del periòdic local *Roda de Ter* en donen fe. Però a banda d'això, el teatre aquell dia es va omplir, encara més si cal, perquè per als rodencs i rodencues s'olorava la flaire d'un fet històric: la prestigiosa Coral Sant Jordi apadrinava la Coral Esplai, la coral de Roda, i li donava el copet a l'esquena suficient perquè emprengués la seva trajectòria, també brillant, en el món del cant. Podríem dir que aquest dia va ser el seu bateig oficial, la seva posada de llarg. A partir d'aquí s'escriu la seva història arreu de Catalunya, Andorra i part de l'estranger.

Però, com passa en molts espectacles teatrals en els quals, abans de l'estrena, sempre hi ha una preestrena o un assaig general amb públic per començar a prendre el pols a com serà el dia del debut oficial, la Coral Esplai ja havia ofert un concert en públic, tot i que encara no es presentava sota cap nom. Fou el dia 7 de desembre de 1969. Aquest dia es va estrenar l'obra teatral de Jaume Salés i Sanjaume (el meu pare) titulada *The President*. (Ningú no toca la guitarra), dirigida per Josep Puigdollers i Casacuberta i interpretada pel quadre escènic Sant Jordi, del Centre Excursionista de Roda de Ter. Aquesta peça teatral (volum V de la seva obra completa) era de les que a ell li agradava fer: humorística, sarcàstica i vorejant la línia del doble sentit; i tot i que havia estat censurada, en part, per la Direcció d'Informació i Turisme, es va representar tal com va ser escrita. Acabada la representació teatral i com a fi de festa, els cantaires que pocs mesos després serien la Coral Esplai van oferir la seva primera actuació, al davant de la qual hi hagué, segons el cronista local Jaume Vilar i Blanch: "Mn. Enric Bonada i el jove director Xavier Baurier (el qual també ens obsequiava amb una interpretació molt ben cantada, acompanyant-se amb la guitarra)". Fou tal l'èxit que es va repetir la representació de la mateixa obra i el concert de la Coral Esplai, ara ja amb aquest nom, el dia 31 de març de 1970 a la sala d'actes Joan Llagostera Puntí que la Caixa d'Estalvis Comarcal de Manlleu tenia al poble. Aquesta *entente cordiale* es comprèn millor si se sap que sempre hi va haver bona relació i col·laboració entre Jaume Salés i la Coral Esplai i perquè gairebé la totalitat dels actors i actrius que sortien a l'obra de

teatre també formaven part de la coral.

La Coral Esplai no apareix, però, de forma sobtada sinó que té un antecedent immediat: l'aleshores vicari Pere Soldevila ja dirigia un grup de nois i noies que es reunien als locals parroquials per cantar. També hi participava el rector de la parròquia mossèn Enric Bonada. Era una coral, però, feta per trobar-se i passar-s'ho bé cantant. No hi ha cap tall històric entre aquesta coral i la Coral Esplai, podríem dir que són el mateix. En el moment en què la coral decideix passar a fer actuacions de manera pública (febrer de 1970) és quan es consensua el nom de Coral Esplai i mossèn Bonada demana al jove Baurier, que inicialment s'havia incorporat com a cantaire, que en sigui

Les noces de plata a l'Eliseu

Roda de Ter La Coral Esplai va celebrar les noces de plata l'any 1995 amb un concert (a la foto) en un Teatre Eliseu ple. També van actuar-hi la Coral Vila i Formosa i la Cobla Genisenca. Sota la batuta

de Xavier Baurier, la Coral Esplai va encetar el concert amb tres peces de Dowland, Mendelssohn i Brahms. Al final de l'actuació, les tres formacions van interpretar quatre peces de forma conjunta. Una d'aquestes va ser la sardana de Baurier *Temps d'estimar*.

el director. Va ser el primer i únic director que ha tingut la coral, que, segons diu ell mateix, "està vivint una llarga excepció".

Totes les cròniques dels concerts efectuats per la Coral Esplai coincideixen a destacar-ne la qualitat de les interpretacions i la seva bona connexió amb el públic assistent, ja sigui de casa o internacional. Estaven tant *à la page* que fins i tot l'any 1974 van participar en els actes de celebració del 75è aniversari del naixement del Futbol Club Barcelona, interpretant l'himne del Barça, juntament amb altres corals capitanejades per la Coral Sant Jordi (una altra coincidència) sobre la mateixa gespa del Camp Nou. Era la presentació en societat de l'actual himne escrit per Josep Maria Espinàs i Jaume Picas, amb música del compositor Manel Valls.

La Coral Esplai ocupa ja un lloc destacat en la història del cant coral a Catalunya, en general, i a Roda de Ter i a Osona, en particular. Fora bo que, aprofitant aquesta efemèride, el poble de Roda els rendís un merescut homenatge durant aquest any 2020.

Amics del Ball de Sant Hipòlit de Voltregà

Informen que estarà tancat fins a nou avis per Covid-19.

Junts ens en sortirem!

FABRICACIÓ I COL·LOCACIÓ DE TOT TIPUS DE REIXATS I PORTES

eles Metàliques Roda, SL

Camí de Fontserè, 8 - Tel. 93 854 03 24 - Les Masies de Roda - info@telesroda.com

DESCOMPTES PER LIQUIDACIÓ

OIKIA

economia social i solidària

comerç just d'arreu i dels nostres tallers

C. de la Ramada, 14 - VIC

608 17 19 28

Associació TAPIS

Claret

BOBINATGES PERE VILALTA VERDAGUER

C. Raimon Mas, 5 - 08560 Manlleu
Tel.: 93 851 30 50 - Fax: 93 850 70 92
e-mail: bobinatges@gmail.com
www.bobinatges.cat

Reparació i manteniment
Motors corrent altern. Motors corrent continu.
Embragatges.
Frens. Transformadors monofàsics i trifàsics.

Lloguer de motors ac/dc i transformadors

Venda de motors i recanvis
Condensadors, ventiladors, carbons, escombretes, etc.

Aquest cap de setmana era un dels marcats en vermell dins del calendari firal de Vic. S'ha via de celebrar l'onzena edició del Lactium, la gran mostra de formatges artesanals. EL

9 NOU aprofita per parlar del sector amb el director del certamen, Isaac Gelabert, i amb dues de les formatgeries d'Osona i el Ripollès que hi havien de ser presents.

“L'encert va ser replantejar i revisar el Lactium fa quatre anys de bracet amb ACREFA”

Entrevista a Isaac Gelabert, director de la fira Lactium de Vic, que aquest cap de setmana havia de celebrar la seva onzena edició però s'ha hagut de suspendre arran de la Covid-19

Vic

Miquel Erra
S'ha hagut de suspendre el Lactium 2020, quan la mostra estava vivint una clara línia ascendent. Pot afectar la seva progressió aquesta aturada d'un any?

No ho crec, la suspensió ha estat per una raó de força major i en el marc d'una crisi sanitària i social global. L'edició de 2020 estava ja molt avançada, amb el compromís tant de les institucions com dels patrocinadors privats i més de 60 formatgeries havent sol·licitat de participar-hi. Una altra cosa és quines conseqüències pot tenir aquesta crisi en clau econòmica, social, d'ocupació d'espais públics, etc., però això crec que és aviat per valorar-ho en clau Lactium.

Amb 11 edicions al darrere, la sensació és que ja s'ha trobat el format ideal?

El format funciona, hem trobat una fórmula on conviuen molt bé la part professional i la lúdica, divulgativa i de consum per a aficionats al formatge. L'any passat vam tornar a créixer en visitants i vam detectar una important presència de professionals catalans i de l'Estat espanyol que venen a Lactium a conèixer formatgers i formatgeries.

L'entorn del parc Balmes, on s'ha fet els últims tres anys, i les dates són ideals?

El parc Jaume Balmes és un gran espai per fer una mostra com Lactium, les mides i característiques d'ambdues coses avui s'adaptaven perfectament. El parc ens aporta una localització exterior, orgànica, amable i que convidava a estar-s'hi. Les dates són bones, el mes de maig ens situa en una part del calendari, la primavera, on el sector està molt actiu i no hi ha grans esdeveniments especialitzats en formatge.

Un dels èxits ha estat la capacitat de convocar un

gran nombre de formatgeries catalanes, oi?

L'èxit crec que ve donat per diversos factors: l'encert de l'Ajuntament de Vic de revisar i replantejar Lactium fa quatre anys, i fer-ho de bracet amb ACREFA, l'associació que reuneix i representa més del 80% de les formatgeries artesanals de Catalunya. Haver reunit un equip de persones que treba-

“La projecció exterior és la següent etapa; hi estem treballant”

“El sector ha reaccionat bé, de manera solidària i responsable”

lla amb rigor, professionalitat i molta il·lusió. El suport institucional i de l'empresa privada, que ens permet fer el Lactium que ens imaginem i volem compartir a cada edició, i... la llista és llarga.

Que darrere cada parada hi hagi el formatger és clau?

Absolutament, i entenem que no pot ser d'una altra manera. La presència dels formatgers és un fet diferencial i clau per nosaltres. Aquesta presència assegura als visitants gaudir del testimoni dels que més saben i coneixen el formatge. L'any passat, de la mà de Creació, vam preparar una guia per a les formatgeries expositores, on els acompanyàvem entorn a com preparar la posada en escena i a construir el seu relat per estar a Lactium. Per nosaltres és clau que l'experiència del visitant sigui valuosa, diferenciada i autèntica.

L'any passat gairebé una quarta part de les formatgeries eren d'Osona i el Ripol-

lès. És important aquest pes específic del territori immediat per donar credibilitat a la fira?

Osona i el Ripollès són comarques formatgeres, com ho posen de manifest les més de 25 formatgeries artesanals que actualment reuneixen. Dit això, Lactium s'expressa a través de 40 formatgeries d'arreu de Catalunya, la presència del sector al territori

“La presència dels formatgers és un fet clau i diferencial”

“Hem col·laborat en el projecte Formatgers en Confinament”

és important, però no capital.

Creu que realment la fira ja és de referència dins del país?

Després de la notícia de la suspensió de l'edició 2020, vam rebre moltíssims missatges d'arreu del país animant-nos i donant-nos suport. Això ens pot fer pensar que Lactium és referència i genera empatia entre professionals i aficionats.

Però li cal més projecció exterior?

És la següent etapa. Els primers tres anys han servit per crear i consolidar el model i guanyar-nos la confiança de patrocinadors, formatgers i visitants. Per a l'edició de 2020 ja estàvem treballant en aquesta direcció i en propostes que projectin Lactium com un esdeveniment sensible i responsable amb els grans temes globals que amb més o menys urgència cal abordar.

El sector del formatge és encara molt jove a Catalunya, tot just fa 30 o

40 anys que van sortir els primers pioners...

Com a sector organitzat, és cert, és molt jove. Altra cosa és el formatge, un producte que neix de la necessitat de conservar la llet. A Catalunya sempre s'ha consumit formatge, mitjançant l'autoconsum, l'intercanvi en mercats, etc., però era un producte sense glamur i definició. Tanmateix, tot i aquesta joventut, avui Catalunya gaudeix d'una xarxa de formatgeries artesanals molt potent, on s'elaboren bons i diferenciats formatges, amb el relleu generacional assegurat i amb persones molt preparades i amb una visió àmplia i actual del formatge.

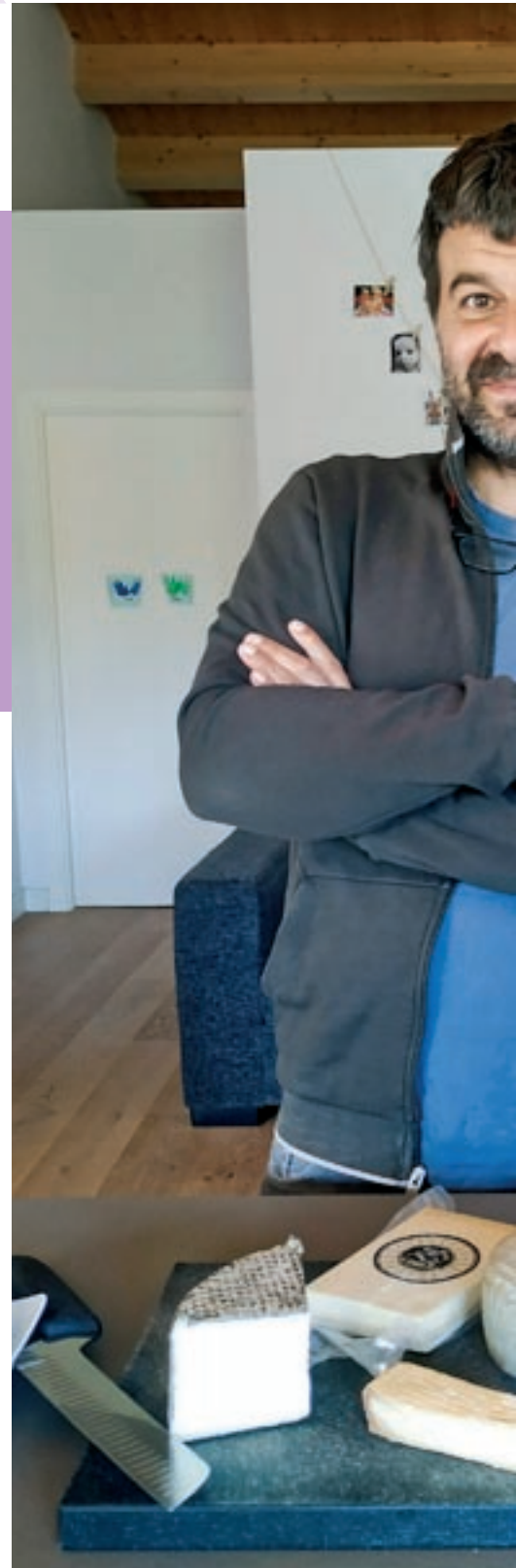
Hi ha prou cultura formatgera?

Cada vegada més, és molt important la feina que es fa des d'esdeveniments com Lactium o la Fira de la Seu, on connecten consumidors i formatgeries. Cal reconèixer també el treball del petit comerç, de les botigues especialitzades, de campionats i concursos, els mitjans de comunicació, etcètera. En aquest sentit, el formatge és un producte notable i agraït, que reuneix cultura i gastronomia, paisatge i biodiversitat i un catàleg de varietats molt divers i ric a l'hora de degustar-lo i gaudir-lo.

Els últims anys s'hi ha incorporat molta gent jove amb una gran creativitat. Què els aconsellaria?

Observar i crear sinergies amb el seu entorn més pròxim. Planificació d'empresa, amb objectius i terminis. Formació contínua, tastar formatges i visitar altres formatgeries. Crear canals de comunicació amb la seva comunitat de clients. Ser sensibles i actius en valors com la responsabilitat i la sostenibilitat.

Fer molta varietat de formatges no vol dir sempre qualitat... Perseguir l'excel·lència ha de ser el repte de

Isaac Gelabert, aquests dies a casa

les petites formatgeries?

El primer objectiu ha de ser fer formatges de qualitat. Per aconseguir-ho cal tenir llet d'alta qualitat, bona formació professional i les instal·lacions adequades. La creació d'un formatge és un procés llarg que està sotmès a moltes variables: la llet, la climatologia i les condicions microbiològiques i el factor humà. Possiblement elaborar molta varietat de formatges si el procés és artesà i es treballa amb llets vives pot afectar a vegades la regularitat.

S'estan fent bé les coses a Osona en aquest sector?

Osona és una de les capitals gastronòmiques i agroalimentàries de Catalunya. En clau formatge, crec que el sector progressa adequadament en quantitat i qualitat. De fet, a les tres edicions celebrades del Premi Millor Formatge Català Lactium, han resultat guanyadors formatges fets a la comarca. Aquesta dada no em sembla

D'UNS QUE HAVIEN DE DEBUTAR A LA FIRA...

“Vull continuar sent petit”

Roger Riudavets, que va obrir l'obrador a l'Esquirol el juny passat, aposta per la venda de proximitat

L'Esquirol

M.E.

Havia estat en alguna de les anteriors edicions del Lactium fent tallers de mató, però enguany hi havia de presentar els seus propis formatges. Roger Riudavets, de l'Esquirol, tot just va obrir l'obrador de Formatges Riudavets el mes de juny passat –després d'uns anys treballant a la històrica formatgeria d'El Molí de l'Alzina, de Cantoni, on ja n'elaborava alguns pel seu compte.

“Els principis costen, però ara que començàvem a anar bé...”, deixa anar en referència a la situació excepcional provocada pel coronavirus. Riudavets reconeix que la primera setmana de decretar-se el confinament “ens vam desesperar”. Lluny de rendir-se, però, “ens hem hagut de reinventar” per poder vendre. Primer, fent una crida a l'Esquirol mateix –“la gent del poble ha

Roger Riudavets, a l'obrador del número 10 del carrer Major de l'Esquirol

respost molt bé” – i després, estenent-ho a través dels contactes de WhatsApp, que va tenir una resposta immediata. “La primera setmana

vam morir d'èxit; no vam poder atendre ni una tercera part de les demandes que vam rebre”, apunta. De mica en mica ja li estan agafant

el ritme, conscients que la venda en línia és una via que continuaran explorant, possiblement a través de plataformes com la de Formatgers en Confinament.

Ara mateix estan elaborant mitja dotzena de formatges, tant a partir de llet d'ovella com de cabra i de vaca, sempre crua, una de les seves “apostes” irrenunciables. Amb tot, no vol centrar-se en uns formatges determinats de forma sistemàtica. “La idea és fer varietat i no sempre el mateix, una mica com fan també els forners”. És precisament la infinitat de matisos que ofereix aquest món el que el va “enamorar”. Al capdavant, el seu objectiu no és créixer per créixer. “Soc petit i vull continuar sent petit”. Per això només es planteja “la venda de proximitat”, també *on line*, convençut que “si ho fem bé, el mercat té lloc per a moltes petites formatgeries. La gent busca aquesta especificitat”.

... A UNS QUE HAVIEN DE REPETIR

50 anys de producció lletera

Mas El Lladré, de les Llosses, formatgeria des de 1992, adopta la venda en línia per contrarestar la crisi

Les Llosses

Jordi Remolins

Arrencaven els anys setanta quan Joan Puigcorbé, de Mas El Lladré, va fer una inversió en vedelles frisones. En aquella època la indústria lletera comprava directament a cases de pagès, i era imprescindible tenir un bon ramat per vendre com més litres millor. A mitjans de la dècada dels vuitanta el preu de la llet va patir un retrocés, i Puigcorbé es va començar a plantejar l'elaboració de productes làctics. Va ser a partir de 1992 que va diversificar el negoci, produint iogurt, mató i formatges per a la venda directa al client.

La seva filla Marina explica que “aleshores li van dir que estava sonat” perquè no estàvem acostumats a aquesta mena d'accions, molt més habituals de països com França. Els inicis no van ser fàcils,

Imma, Joan i Marina Puigcorbé, aquest dimecres davant de la formatgeria

però el tracte amb petites botigues i restaurants que en compraven els productes va ser fructífer. Un dels canvis

que van haver d'introduir va ser en l'alimentació de les vaques. Per compensar la baixada de preus de la indústria

s'havien canviat les rutines d'alimentació bovina a fi d'incrementar la producció, però a El Lladré van constatar que malgrat complir amb les mesures sanitàries el mató perdia propietats més ràpidament.

Per això van tornar al pasturatge natural amb farratge sec. També van eliminar conservants o productes químics, reduint la caducitat però augmentant la qualitat.

La Marina va estudiar Magisteri i va exercir de mestra durant set anys, però es va incorporar al negoci l'any 2013. Recentment s'hi ha afegit la seva germana Imma, veterinària.

Amb el confinament s'han reinventat, incorporant la venda en línia. Ara s'envasa tot al buit i a l'agrobotiga que tenen al mateix mas que ja havia sigut dels seus avis han instaurat les mesures d'higiene i distància requerides.

una casualitat, coneixent l'alta professionalitat del concurs i del jurat, i la transparència amb què han estat escollits aquests formatges.

Com està afectant la crisi de la Covid-19 al sector del formatge artesà?

El 50% dels canals de comercialització del formatge artesà estan concentrats a la restauració i als mercats i fires. Aquest mercat amb l'estat de confinament ha quedat totalment aturat. Dit això, opino que el sector ha reaccionat bé, de manera solidària i responsable, assegurant la transformació de la llet dels ramaders i adaptant-se ràpidament a la situació. En aquest sentit, des de Lactium hem col·laborat activament en un projecte anomenat Formatgers en Confinament. Un portal en línia especialitzat en la venda de formatges artesans i catalans, que ha estat un èxit i que s'ha convertit en un canal comercial molt útil i actiu per a les formatgeries.

Ripoll inicia dissabte la festa major 'confinada'

Ripoll La Comissió de Festes de Ripoll ha programat un Sant Eudald *Home Edition* des de dissabte i fins dilluns. Amb un cartell protagonitzat per un sant Eudald amb mascareta, han anunciat per dissabte al vespre el pregó del consistori infantil, un concert de la Capella Santa Maria i els Follets de Ripoll, i activitats fotogràfiques i musicals. Diumenge hi haurà contes, sardanes als balcons i vermut musical, al matí; i gegants, Dansa dels Clavells, flamenc, diables i més concerts, a la tarda, com a prèvia del dia del patró, dilluns. Per seguir les activitats cal subscriure's al canal "lacomideripoll" de YouTube. J.R.

Tavèrnoles anul·la els actes de la festivitat de Sant Isidre

Tavèrnoles També s'han hagut de suspendre els previstos per Sant Isidre a Tavèrnoles, que arrencaven diumenge amb la XX Caminada de Primavera o les ja tradicionals audicions musicals de l'Aula de Música de Folgueroles –malgrat que els professors estan treballant per enregistrar-les i oferir-les via xarxes socials–. Tampoc hi haurà la foguera de Sant Isidre del dia 14, ni la missa en honor al sant, el mateix dia 15. També s'ha anul·lat la Festa de la Vellesa que se celebrava el dia del sant, tot i que en aquest cas s'estudiarà la possibilitat de traslladar-la a la tardor.

Pell solidària

L'artesana del cuir Sandra Quílez, del taller Nquart de Vic, ha creat unes mascaretes de pell rentable; els beneficis els destina al #JoEmCorono

Vic

Miquel Erra

El sector de l'artesanía també preveu una represa complicada de l'activitat. Ho sap prou bé la mestra artesana en marroquineria Sandra Quílez, que juntament amb Anna Pradell regenten el taller Nquart, al carrer de la Riera de Vic. A l'espera de saber com i quan podran reobrir al públic, continuen treballant entre a casa i al taller, amb la persiana abaixada. Aquests dies, a més, Quílez ha aprofitat per impulsar el seu propi gest solidari: la confecció de mascaretes de pell, els beneficis de les quals destina a la campanya #JoEmCorono, per finançar l'assaig pioner que lideren els doctors Bonaventura Clotet i Oriol Mitjà.

De fet, la idea de fer mascaretes de pell ja l'havia tingut uns dies abans de decretar-se l'estat d'alarma. El dissabte anterior al tancament ja n'havien col·locat dues de prova als maniquins que té a l'aparador i havia fet la comanda, a la Xina, d'una ganiveta específica d'encunyar mascaretes. Tot plegat les va enxampar en ple confinament, però quan li va arribar l'encuny va posar fil a l'agulla. Abans de confeccionar-les va estar assajant amb un tipus de pell de vaca rentable –"la que es fa servir per a les etiquetes

Sandra Quílez, treballant a porta tancada, amb les mascaretes que ha creat

dels texans i que nosaltres ja utilitzem per a les butxaques dels davantals", per comprovar si resistia bé un rentat fins a 60 graus. Les mascaretes ja han començat a tenir sortida via *on line*. "Fins i tot n'hem venut sis a França", exclama emocionada.

Des del primer moment van tenir clar que amb aquestes mascaretes "no hi volíem fer negoci". Per això, a banda de vendre-les a un cost mínim, han volgut lliurar tots els beneficis a la cam-

panya #JoEmCorono. El seu gest també ha trobat, ara, la complicitat de dues empreses pel·leteres, Comipiel, de Vic, i Tecnopiel, de Banyoles, que li han regalat alguns metres de pell. "És el nostre granet de sorra davant d'una situació tan excepcional com la que estem vivint", assegura, conscient que per al sector de l'artesanía serà difícil la represa. "No ho tindrem fàcil però ens en sortirem, si cal ens reinventarem". Pell solidària, esperit optimista.

Les Festes de Sant Joan de Prats canviaran el format

Prats de Lluçanès

EL 9 NOU

Els efectes de la pandèmia del coronavirus impedirà que Prats pugui celebrar les Festes de Sant Joan i els Elois, previstes del 23 al 25 de juny, de la forma habitual. Les entitats i associacions implicades treballen per donar-li un nou format, a fi d'evitar les aglomeracions. "No ha estat una decisió fàcil pel simbolisme i repercussió de les festes", ha expressat el regidor de Festes, Isaac Romero, en una nota de premsa. Tot i això es continua treballant "participativament amb totes les entitats vinculades a les festes" per mantenir una part de la celebració "encara que sigui des de casa". Des de l'Ajuntament destinaran el pressupost previst per aquestes festes a ajuts econòmics als veïns per mitigar els efectes de la pandèmia.

Paral·lelament, però, des de l'oposició s'han mostrat crítics per considerar que se'ls ha exclòs del procés. L'exalcalde i actual regidor de Prats, Isaac Peraire, ha expressat a les xarxes socials el seu descontentament. "Les Festes de Sant Joan i els Elois són de totes i tots, malgrat que el govern de l'Ajuntament exclouï els grups polítics de les decisions", ha tuitat.

Estrena frustrada

L'Associació d'Intercanvi Xina-Catalunya s'havia de presentar a la Mostra d'Entitats

Vic

M.E.

En condicions normals, les rambles del Passeig i del Carme es convertirien, aquest dissabte, en tota una estesa d'una part important del teixit associatiu de la ciutat de Vic. Prop d'un centenar d'entitats –una cinquantena ja s'havien inscrit abans que es decretés el confinament– tenien cita amb una nova edició, la 17a, de la Mostra d'Entitats i Músiques de Vic, que s'ha suspès fins l'any que ve. Entre les entitats que hi havien de ser, n'hi havia una que s'hi estrenava. Es tracta de l'Associació d'Intercanvi Xina-Catalunya Siwei, que va obrir delegació a Vic la tardor passada.

"És una llàstima perquè ens venia molt de gust", apunta Yanping Huo, presidenta d'aquesta entitat que es dedica a la promoció de la llengua xinesa a Catalunya i a l'intercanvi cultural entre els dos països. L'associació va néixer a Girona fa quatre anys, i també compta amb seus a Figueres i Olot, a més de la de Vic, l'última d'obrir.

"Mirem d'ajudar les persones procedents de la Xina a adaptar-se a la vida d'aquí", apunta Yanping. A més de català i castellà, també ensenyen xinès als fills de la primera generació d'immigrants arribats a Catalunya. En el cas de la delegació de Vic, els dissabtes al matí feien classes a les aules del Centre Cívic Can Pau Raba, on at-

Una de les classes a Can Pau Raba, a principis d'any, abans de la suspensió del curs

nien una quarantena d'alumnes, bàsicament canalla d'origen xinès. Entre setmana també oferien algunes classes puntuals per a adults. Tot plegat es va estroncar, però, a mitjans de febrer, un mes abans que a l'Estat espanyol es decretés l'estat d'alarma, quan els responsables de l'entitat ja van decidir sus-

pendre les classes de tots els seus centres. Ara confien a reprendre l'activitat "de cara al mes de setembre", decidits a consolidar i enfortir "l'intercanvi de cultures".

La Mostra d'Entitats té per objectiu que les associacions de la ciutat presentin a la ciutadania els projectes que desenvolupen durant

tot l'any. "Després de 16 edicions és un esdeveniment consolidat que s'ha convertit en un espai de diversitat, convivència, i intercanvi d'idees i iniciatives", destaca el regidor de Ciutadania, Josep Ramon Soldevila. La ciutat haurà d'esperar un any a tornar a desplegar el seu gran aparador associatiu.

Naixements

Leo Rodríguez Zapata. Vic
 Paulina Bosch Cardellach. Viladrau
 Adama-Ramadan Diamanka. Vic
 Júlia Serra Surinyach. Santa Eugènia de Berga
 Nesrin Dahane. Sant Joan de les Abadesses
 Salma Ahachami. Ripoll
 Ivette Munell Alcalde. Campdevàrol

Si voleu publicar el nom dels vostres fills en aquest apartat truqueu al tel. 93 889 49 49 o bé envieu un correu a: agenda@vic.el9nou.com

Santoral

Divendres, 8

Santa Maria

Sol: ↑ 06.40 ↓ 20.58

Dissabte, 9

Sant Gregori

Sol: ↑ 06.38 ↓ 20.59

Diumenge, 10

Santa Beatriu

Sol: ↑ 06.37 ↓ 21.00

Dilluns, 11

Sant Ponç

Sol: ↑ 06.36 ↓ 21.01

Dimarts, 12

Sants Nereu i Aquileu

Sol: ↑ 06.35 ↓ 21.02

Dimecres, 13

Mare de Déu de Fàtima

Sol: ↑ 06.34 ↓ 21.03

Dijous, 14

Sant Maties

Sol: ↑ 06.33 ↓ 21.04

Quirzet l'homenet

Farmàcies

Vic

+EURAS

C. Tagamanent, 1 | dia 8

+ATLÀNTIDA

C. Montserrat, 11 | dia 9

+AUSA

C. Pare Huix, 15 | dia 10

Roda de Ter

+DEL TER

Pl. Verdager, 1 | dies 8 i 9

St. Quirze de Besora

+BESORA, SCP

C. del Pont, 45 | dies 8 i 9

Tona

+JAIME

C. Antoni Figueras, 11 | dies 8, 9 i 10

Torelló

+NOFRE

C. Manlleu, 31 | dia 8

+PRAT

C. del Pont, 17 | dies 9 i 10

Manlleu

+FERRER CHAMBÓ

Pl. Fra Bernadí, 19 | dia 8

+ASSUMPTA AUTET

C. Font, 15 | dies 9 i 10

Olost

+LÓPEZ

Pg. Dr. Lleopart, 4 | dia 8

Prats de Lluçanès

+VIVER

C. Major, 35 | dia 10 matí

Sant Bartomeu del Grau

+CASACUBERTA

C. Vell, 35 | dies 9 i 10 tarda

Ripoll

+PRUJÀ

Pl. Sant Eudald, 2 | dia 8

+RIERA

C. Tarragona, 12 | dies 9 i 10

Sant Joan de les Abadesses

+CAMPRUBÍ

C. Ramon d'Urg, 56 | dies 8, 9 i 10

Defuncions

Mariano Tió Vila. 88 anys. Vic/Gurb

Assumpció Baucells Pujol. 95 anys. Espinelves

Victoria Villar Romero. 94 anys. Torelló/Manlleu

Ramon Vila Ors. 89 anys. Vic

Feliu Serra Casalí. 87 anys. Manlleu/Vic

Agustí Sallent Garriga. 83 anys. Manlleu

Marina Bau Gubieras. 89 anys. Roda de Ter

Pepita Carre Jolis. 91 anys. Vic

Evaristo Piedrabuena Pozo. 81 anys. Roda de Ter/Vic

Lluís Noguera Camprubí. 85 anys. Vic/Sant Martí d'Albars

Irene Homs Rovira. 81 anys. Vic/Folgueroles

Carme Uzal Vázquez. 70 anys. Vic

Sergi Pérez Conill. 39 anys. Centelles

Maria Oliver Isern. 96 anys. Manlleu

Dolores Rubio Hernández. 89 anys. Vic

Josefa Conde Quintela. 94 anys. Vic

Enric Noguer Bagues. 89 anys. Vic

Eugenio Ferrer Mara. 71 anys. Barcelona/Vic

Carme Tarrés Pijoan. 85 anys. L'Esquirol

Marcelino Garcia del Monte. 92 anys. Manlleu/Navalmoral de la Mata

Rafael Montes Almiron. 89 anys. Manlleu/Vic

Antonia López Molero. 89 anys. Vic

Xavier Bartlett Carceller. 56 anys. Centelles/Vic

Ramon Perarnau Guitart. 92 anys. Vic/Cercs

Ramon Isern Oliver. 88 anys. Tavèrnoles

Lluís Puig Mas. 92 anys. Vic/Gurb

Andrés Saez Morales. 56 anys. Centelles/Vic

Mateu Basagaña Roca. 78 anys. Vic

Rafael Chirveches Culebras. 66 anys. Taradell/Vic

Núria Costa Teixidó. 95 anys. Tona/Vic

José Ayala Martínez. 99 anys. Tona/Montcada i Reixac

Teresita Ganisans Arnaus. 88 anys. Taradell

Francesc Mirambell Codina. 91 anys. Tona

Dolors Pujol Riubau. 95 anys. Tona

Ramon Orriols Vilalta. 86 anys. Santa Eulàlia de Riuprimer

Maria Rovira Boixeda. 93 anys. Taradell

Trinitat Farrés Espuña. 94 anys. Sant Vicenç de Torelló

Joan Rifà Camps. 88 anys. Les Masies de Voltregà

Paquita Vaello Fabrè. 102 anys. Torelló

Ramon Gallifa Armengol. 92 anys. Torelló

Josefa Bargay Berengueras. 50 anys. Sant Pere de Torelló

Angela Oferil Munteis. 85 anys. Sant Vicenç de Torelló

Pilar Sala Soldevila. 81 anys. Sant Quirze de Besora

Josep Oliver Sastre. 87 anys. Sant Joan de les Abadesses

Teresa Palou Marcer. 91 anys. Camprodon

Rosa Font Mallarach. 89 anys. Ripoll

Ramona Cosp Delgar. 87 anys. Nevà

Cosme Font Turrats. 69 anys. Campdevàrol

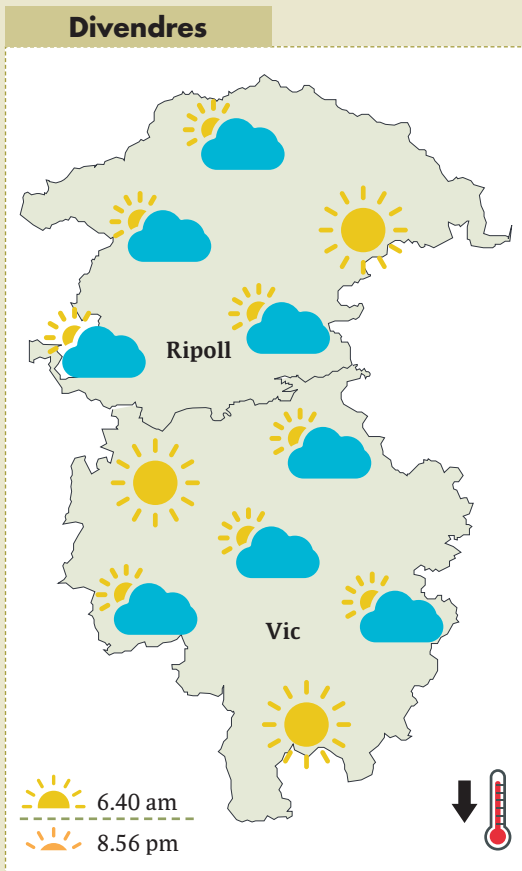
Sebastià Sau Xambo. 87 anys. Sant Pau de Segúries

EL TEMPS

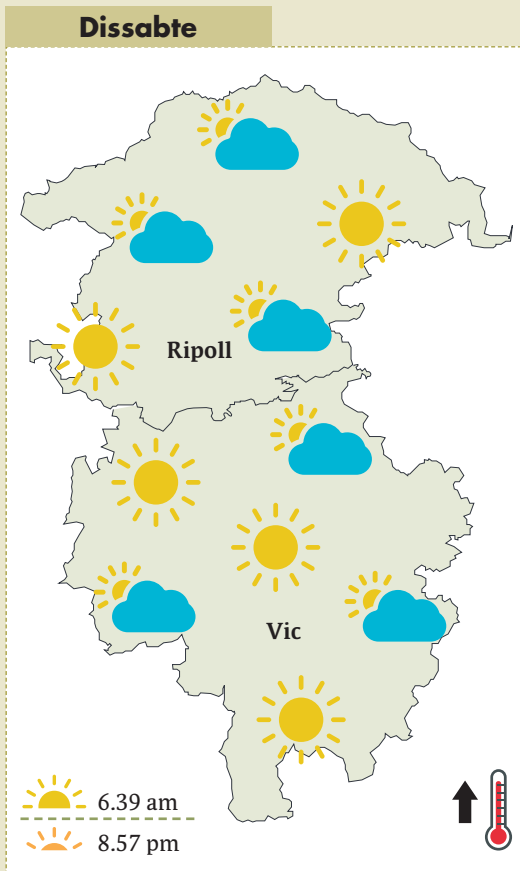
Informació facilitada per: meteosona.com i acom.cat

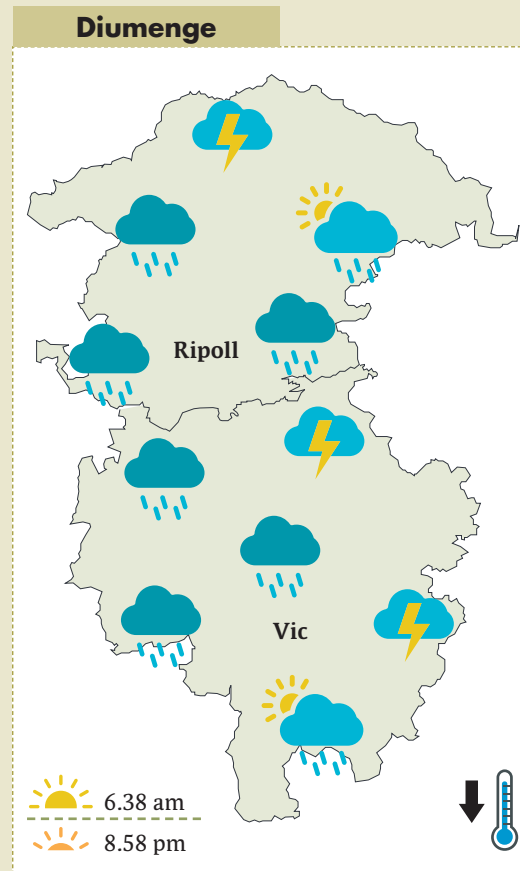
- Assolellat
- Parcialment cobert
- Ennuvolat
- Pluja
- Ruixats
- Plugims
- Tempesta elèctrica
- Boira
- Neu
- Vent

Previsió divendres
Després d'uns dies amb una bombolla d'aire càlid procedent de l'Àfrica sobre nostre, que ens ha deixat màximes de 26 a 29°C, aquest divendres temps més estable, amb domini del sol però amb el cel enteranyinat per núvols alts i mitgens. La visibilitat serà bona en general. Les temperatures màximes, amb tendència a baixar.

Previsió dissabte
Pocs canvis aquest dissabte. Continuarà l'anticicló sobre nostre, amb sol i calor a les hores centrals del dia. Les temperatures màximes pujaran un parell de graus mentre que les mínimes baixaran lleugerament. Matí amb domini del sol; a la tarda creixeran nuvolades que deixaran el cel mig ennuvolat.

Previsió diumenge
Canvi destacat aquest diumenge. Es retira l'anticicló cap al centre d'Europa i aquesta situació farà baixar de latitud les perturbacions i deixarà un ambient fresc, amb cel ennuvolat i amb una clara entrada d'aire fred en alçada que provocarà ruixats i tempestes generals. Les temperatures màximes se situaran entre 16 i 19°C.

... aquesta setmana

Població	Temperatures				Pluja
	Dia	Mín.	Dia	Màx.	
Centelles Sud	29-Abr.	6,8	06-Maig	27,6	0
Espelves	29-Abr.	3,9	04-Maig	26,8	0,4
Montseny - El Brull	29-Abr.	7,4	04-Maig	25,8	0
Planoles	29-Abr.	2,2	04-Maig	25,0	1
Prats de Lluçanès	29-Abr.	3,9	04-Maig	26,4	0
St.Boi de Lluçanès	29-Abr.	6,0	04-Maig	25,7	0
St.Pau de Segúries	29-Abr.	2,2	04-Maig	25,4	8,5
St.Vicenç de Torelló	29-Abr.	5,6	04-Maig	29,2	0
Sta.Maria de Besora	29-Abr.	5,9	06-Maig	26,1	0
Seva "Els Roures"	29-Abr.	6,4	04-Maig	25,8	0
Sora	29-Abr.	3,1	04-Maig	25,9	0
Tona	29-Abr.	6,1	06-Maig	25,5	0,6
Vic	29-Abr.	4,7	04-Maig	27,9	0,4

Les imatges dels lectors

eltemps@vic.el9nou.com

PEP PUTGDONÉNECH

EMILI VILAMALA

CARME MOLLIST

JOSEP M. COSTA

EL 9 FM 92.8
La ràdio d'Osona

MAL D'ESQUENA

NENS I ADOLESCENTS: MALALTIA O MAL HÀBIT?

El mal d'esquena és freqüent a la infància, l'adolescència, en èpoques de creixement, sobretot en nenes i pot derivar en el mal d'esquena de l'adult. Hem de diferenciar dos tipus de mal d'esquena: mecànic i no mecànic. El primer és el més freqüent i clarament influenciable amb les activitats dels nens i adolescents. El dolor mecànic d'esquena apareix sobretot a partir dels 10 anys, en adolescents entre 13 i 15 anys, i la localització més freqüent és la zona lumbar.

Causes i factors de risc

- Desequilibri de la musculatura que ajuda al suport de la columna.
- Sobrepès/Obesitat.
- Sedentarisme.
- Factors psicològics que poden desencadenar símptomes per imitació.
- Períodes d'estrès.

Com prevenir el mal d'esquena

- Cal evitar sobrepès.
- Higiene postural (postura ergonòmica), tenir l'esquena ben alineada.
- Exercici físic adequat, no massa intens per provocar lesions.
- Motxilla adequada.

Els factors de risc que poden desencadenar o empitjorar el mal d'esquena i sobre els quals hauríem d'actuar a nivell de prevenció serien:

- Els hàbits posturals en caminar.
- La postura en treballar davant de l'ordinador, cadira i taula de treball adequades, etc.
- Motxilla amb excessiu pes i mal col·locada.
- Esports amb molta flexo-extensió i de molt impacte.

Recomanacions posturals correctes davant l'ordinador:

- Distància del nen a l'ordinador d'uns 40 centímetres.
- Vora superior de l'ordinador al nivell dels ulls.
- Cal descansar entre hores.
- Bona il·luminació.
- Cal adequar el nivell de la cadira.
- Les espatlles no han d'estar molt altes.
- Bon recolzament dels braços.
- Cadira amb suport lumbar.

Conseqüències

La repercussió d'aquest mal d'esquena pot ser important i afectar a:

- Absentisme escolar.
- Limitació de l'activitat física, imprescindible pel desenvolupament.
- Repercussió en la qualitat de vida.
- Sedentarisme i major risc de sobrepès i obesitat.
- Deteriorament de la relació pares-fills.
- Fer-se crònic i augmentar durant l'edat adulta.

Recomanacions per a una motxilla adequada:

- Dos compartiments com a mínim amb cinta de subjecció.
- Tirants amples, encoixinats i regulables.
- Corretges per a cintura i pit.
- Base rígida inclinada.
- Esquena encoixinada.
- Màxim 10-15% del pes del nen.
- Mida que recolzi a la zona lumbar.

Tractament

El tractament passarà en primer lloc per identificar el possible desencadenant del mal d'esquena i d'aquesta manera evitar la causa si és possible. Es poden fer servir analgèsics si cal amb indicació del pediatre o metge de referència i s'ha vist que és contraproduent fer repòs, de manera que cal recomanar que es mantingui l'activitat física moderada.

ANÀLISIS CLÍNICS
LABORATORI Dr. FARGAS

- Anàlisis Bioquímiques, Hematològiques, Microbiològiques-Parasitològiques.
- Citogenètica, al·lèrgia, hormones, fertilitat.
- Anàlisis d'aigua de consum humà ISO 9001:2015.

Concertat amb les principals Mútues i Companyies d'Assegurances e-mail: laboratorio.fargas@synlab.es

Horari: Diari de 8 a 15 i de 16 a 18 h. Dissabtes de 9 a 13 h.

Tel. 93 885 08 08 - C. Morgades, 23, baixos - Vic

Dr. Ramon Vilaró Portet
Col. 15379

ESPECIALISTA EN CIRURGIA ORTOPÈDICA I TRAUMATOLOGIA

- Cirurgia pròtesi genoll i maluc · Artroscòpia genoll, espatlla i turmell · Ortopèdia infantil ·

Tractament de patologies esportives amb factors de creixement

Clínica Sant Josep - Vic - Tel. 93 886 17 00

Laboratoris Eurás
Laboratori d'Anàlisis Clínics

ANÀLISIS CLÍNICS
Microbiològiques, hematològiques, hormonals, bioquímiques, toxicològiques, immunològiques.

Fem analítiques per mútues i privats.

Horari de 8 a 20h
C. Gallissà, 19 - Tel. 93 883 23 04
www.synlab.es

DERMATOLOGIA

Dr. Josep M. Arimany
Dra. M. A. González-Enseñat

- DERMATOLOGIA
- I DERMATOLOGIA PEDIÀTRICA
- Teràpia fotodinàmica - Làser

Rambal Hospital, 4, pral. 1a
Tel. 93 885 24 36 - 08500 VIC

DR. J. FOLCH
METGE EDUCADOR I PSIQUIATRE

osonament
serveis integrats de salut mental

C. Josep M. Selva, 2 - Vic
Tel. 93 889 50 59 - osonament.cat

Dr. Oriol Parés
ANGIOLOGIA I CIRURGIA VASCULAR

MALALTIES CIRCULATORIES
Varius (CHIVA, estètica...)
edema limfàtic, úlceres...

CONCERT AMB MÚTUES

Vic - Bayés Consultori Tel. 93 889 22 29
Vic - Clínica de Vic - Bayés Clínica Tel. 93 881 65 00
Manlleu - Centre Mèdic Manlleu Tel. 93 851 41 11

OTORINOLARINGOLOGIA

Dr. JOSEP MOLERA BLANCH

GOLA - NAS - OÏDA
HORES CONVINGUDES

Pl. Estació, 8, entresòl - VIC
Tel. 93 885 26 21

comas
Optica i Ortopèdia
Des de 1954

Pl. Sta. Clara, 6
93 886 10 55

Pg. Generalitat, 26
93 885 46 52

Rbla. Davallades, 5
93 885 47 22

C. Nou, 43
93 886 10 55

PODOLOGIA:

Silvia Nieto Pl. Santa Clara, 6 93 886 10 55
Marta Serra Bisbe Strauch, 16 93 889 46 02 Mútues i Privats (CEMAV)
Ivonne Alonso Pg. Generalitat, 26 93 885 46 52
Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22
Bisbe Strauch, 16 93 889 46 02 Mútues i Privats (CEMAV)

TERÀPIA VISUAL

Martina Sans Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22
Roger Verdagué Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22

UROLOGIA

J. Dinarès i Prat
Metge-Uròleg

UROLOGIA GENERAL I INFANTIL
HORES CONVINGUDES
dinaresvic@hotmail.com

Rda. Camprodon, 26 • Escala D. baixos
VIC - 93 885 27 56

C. Macià Bonaplata, 4 • Escala B2, 2n 1a
Ripoll - 972 71 43 54 (edifici Casino)

Especialistes en fertilitat i reproducció assistida

FecunMed

Consultori Bayés
Plaça de la Catedral, 9 - Vic

OFTALMOLOGIA

Dr. RAFART ARUMÍ

- OFTALMOLOGIA GENERAL
- CIRURGIA OCULAR

Clínica de Vic
Rda. Francesc Camprodon, 4, 3a planta
VIC - Tel. 93 885 55 09

Bayés consultori
Centre mèdic Vic

ESPECIALISTES

Plaça Catedral, 9 - VIC
Tel. 93 889 22 29

MEDICINA DE CAPÇALERA

- Dra. A. Ramos
- Dra. C. Álvarez
- Dra. S. Martínez de Arezanza
- Dr. V. Canal

ASSISTÈNCIA D'INFERMERIA
Pressió arterial, injeccions, etc.

REVISIONS GENERALS

PROVES COMPLEMENTÀRIES

- ENDOSCÒPIA amb anestèsia
- Dr. R. Barniol
- ECOGRAFIA
- Ecocardiografia doppler
- Ecografia general, ginecològica 4D
- Transrectal, Transvaginal Ginecològica
- Abdominal
- Troncs supraaòrtics
- PROVES D'ESFORÇ
- HOLTER E.C.G.
- HOLTER PRESSIÓ (MAPA)
- DENSITOMETRIA
- URODINAMIA
- CISTOSCÒPIES/ HISTEROSCÒPIES
- RADIOGRAFIES
- AMNIOCENTESIS

Cardiologia Prof. A. Bayés de Luna, Prof. T. Bayés Genís, Dr. J. Riba, Dr. P. Codina
Cardiologia pediàtrica Dr. F. Rosés
Medicina interna i geriatría Dr. J. Brugués, Dr. R. Pujol
Neurologia Dr. A. Arboix, Dra. A. Bayés
Reumatologia Dr. R. Sanmartí, Dr. J. Rodríguez
Aparell digestiu Dr. R. Barniol
Oncologia Dr. E. Batiste-Alentorn
Endocrinologia Dr. I. Saigó
Dermatologia Prof. A. Castells, Dr. J. Arimany, Dr. R. Torné, Dra. L. Canal
Dermatoestètica Dra. L. Canal i Dra. E. Quintana
Psiquiatria Dr. J. del Río, Dra. M. Aubareda
Psiquiatria infantil i juvenil Dr. P. Tàpias
Al·lèrgia-immunologia clínica Dra. A. Sala
Al·lèrgia pediàtrica Dra. A. López
Pediatría Dr. P. Domènech, Dra. A. López
Ginecologia i Obstetrícia Dr. R. Rovira, Dr. J. Grau
Ginecologia i reproducció assistida Dr. X. Saura, Dra. N. Gil, Dra. N. Murcia
Urologia Dr. J. Fernández-Zuazu
Angiologia i cirurgia vascular Dr. O. Parés
Otorinolaringologia Dr. M. Molinero, Dr. J. Camprubí
Oftalmologia Dr. J. Tell, Dr. S. Bofill
Oftalmologia infantil Dra. M. Vidal
Traumatologia Dr. L. Guillaumet, Dr. F. Díaz, Dr. G. Bori
Pneumologia Dra. S. Molina, Dr. Joan Serra
Cirurgia general Dr. J. Molinas
Cirurgia oral i maxil·lofacial Dr. C. Bassas
Cirurgia estètica i reparadora Dra. A. Torres, Dra. N. González, Dr. P. Bosacoma
Clínica del dolor Dra. M. Jiménez
Psicogeriatría Dr. F. Escabla
Medicina de família Dr. J. Fontarnau
Medicina del son Dra. Ester Tió
Anestesiologia Dr. J. de Ferrer, Dra. M. Jiménez, Dra. T. Planella
Psicologia Llic. P. Borrat
Psicologia infantil Llic. I. Verdagué
Neuropsicologia Llic. I. Sala
Psicologia transpersonal Llic. M. Pellicer
Dietètica i nutrició Dra. E. Quintana
Podologia Sra. C. Sallent
Logopèdia Sra. M. Mauri
Fisioteràpia Sra. C. Garolera, Sra. M. Torra, Sra. A. Soler, Sra. M. Parra
Òptic-Optometrista Sra. A. Grifell
Anàlisis clínics Dr. J. Fargas

www.bayesconsultori.cat
Nou servei de CITA WEB

Núria Mata
Psicòloga i psicoterapeuta

Informe-vos sobre
ASSISTÈNCIA ONLINE

Tel. 93 886 06 34
www.nuriamata.com
Pl. Canonge Collell, 8, 1r 2a
Vic

Centre Espai DiversPsit
Aprèn a ser tu

GUIA MÈDICA

Vols ser-hi?
Tel. 93 889 49 49

CHV CLÍNICA DE VIC
CONSORCI HOSPITALARI DE VIC

EN BONES MANS

CAPACITAT D'ELECCIÓ
CONFORT
SEGURETAT

CONSULTES EXTERNES
Ronda Francesc Camprodon, 4. Vic
Tel. 93 886 31 31/902 482 211
Fax 93 886 78 22

HOSPITALITZACIÓ
Francesc Pla "El Vigatà", 1. Vic
Tel. 93 702 77 41 Fax 93 702 77 62

clinicadevic@chv.cat · www.chv.cat

GUIA MÈDICA EL 9 NOU

Si voleu ser-hi truqueu al 93 889 49 49

EXPO MUDANCES VIC, S.L.

- Servei de guardamobles
- Especialistes en muntatge i desmuntatge de mobles

C. Canigó, 83, 4t 3a - Tel. 619 35 79 73 - 675 92 13 76 - VIC

Girbau Consulting
Oficina tècnica ambiental

Tramitació subvencions forestals

Av. Paisos Catalans, 5 B - VIC
Tel. 93 854 11 69
www.girbauconsulting.com
girbau@girbauconsulting.com

COMPRO PISOS AL COMPTAT

24 / 48 HORES

JOAN 617 28 08 50

AUTODESBALLESTAMENTS LA GLEVA

Ctra. N-152, km 75,6 - LES MASIES DE VOLTREGA
☎ 93 857 11 53 - 93 850 24 70

US OFERIM ELS NOSTRES SERVEIS

- COMPRA DE VEHICLES ACCIDENTATS
- RETIRADA DE VEHICLES USATS PER DESBALLESTAMENT
- TRAMITACIÓ DE BAIXES DEFINITIVES
- VENDA DE RECANVIS D'OCASIÓ

Per a més informació, truqui'ns als telèfons:
www.desguaceslaглеva.com 93 857 11 53
Botiga on-line 93 857 06 10
Fax 93 850 24 70

DESEMBUSSOS I FOSSES SÈPTIQUES M.TERRICABRAS S.L.

Ctra. Sant Hipòlit, km. 4,100 - GURB
Tel. 93 886 24 78
www.terrincabras.cat

Per anunciar-vos a **EL 9 NOU** truqueu al

93 889 49 49

ES LLOGA CASA DE PAGÈS A TONA

Per a caps de setmana i per a tot tipus de celebracions. També lloguem dues sales per un dia.

PER A MÉS INFORMACIÓ
639 37 66 12 · 93 851 55 20

NEIDA
Neteja · Aigua · Tecnologia

DESEMBUSSOS, NETEGES I TRANSPORT D'AIGUA

Tel. 630 96 42 84 - 93 857 03 74 - contacte@neida.cat

Per anunciar-vos a **EL 9 NOU** truqueu al

93 889 49 49

Guies de SERVEIS
si voleu ser-hi
truqueu al
93 889 49 49
93 860 30 20

ENS QUEDEM A CASA

Propostes i idees per passar a casa aquests dies de confinament

Dilluns, dimecres i divendres A les 18.30h

En directe a la teva tele local

EL 9 TV

LA BOTIGA D' EL 9 NOU

Només per a subscriptors i socis

Al facilitar les vostres dades accepteu expressament la política de privacitat de Premsa d'Osona, SA, que podeu consultar a www.el9nou.cat

Conjunt de paelles Jata Ful Granite.
Grill JATA full inducció KILIMANJARO 28cm
Paella JATA full inducció SF324 24 cm GRANITE PFLUON
Paella JATA full inducció SF328 28 cm GRANITE PFLUON

Per només **55€**
Inclou enviament a domicili

Jata hogar

Sandvitxera Tefal SM155012 de 700 W i per a 4 unitats.

Per només **26€**
Inclou enviament a domicili

Tefal

Feu la vostra reserva trucant al **93 889 49 49** o bé entrant a el9club.cat, aboneu l'import i en menys d'una setmana rebreu el producte a casa.

Es pot reservar fins al **22-05-2020** inclòs.

LA PROGRAMACIÓ DEL CAP DE SETMANA

Divendres 8

6.00 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Informatiu.
 6.30 **GAUDEIX LA FESTA**. Al ritme de l'arpa.
 7.00 **SANT JORDI 2020**. Pere Colomer.
 7.30 **VICACTIVA'T A CASA**.
 8.00 **NOTÍCIES EN XARXA**. Informatiu matinal.
 9.00 **TERRITORI 17**. Magazin.
 12.00 **GAUDEIX LA FESTA**.
 12.30 **SANT JORDI 2020**.
 13.00 **VICACTIVA'T A CASA**.
 13.30 **TELÓ DE FONTS**. En la corda fluixa.
 14.00 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Informatiu.
 14.30 **DIBUIXOS ANIMATS**. Infantil. Les tres bessones.
 15.30 **CALAIX DE SASTRE**.
 16.00 **DIBUIXOS ANIMATS**.
 17.00 **L'ESCOLA A CASA**. Infantil. Espai educatiu adreçat als alumnes d'Infantil i Primària.
 17.30 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Informatiu.
 18.00 **LA PORTERIA**.
 18.30 **ENS QUEDEM A CASA**.
 19.00 **CONNECTI.CAT**.
 20.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema.
 20.30 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Informatiu.
 21.00 **SANT JORDI 2020**. Pere Bosch (20-12-19), autor d'*El primer procés contra Catalunya*.
 21.30 **L'ESCOLA A CASA**.
 22.00 **PAISATGES ENCREUATS**. La Plana de l'Empordà i la Garrotxa d'Empordà.
 22.30 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Informatiu.
 23.00 **TERRITORI CONTEMPORANI**. Presenta: Martí Sales.
 23.30 **SANT JORDI 2020**.
 0.00 **CAMINANT PER CATALUNYA**. Vall de Lord.
 0.30 **PAISATGES ENCREUATS**.

1.00 **CONNECTI.CAT**.
 2.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Presenta: Pitu Anaya.
 2.30 **PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC**.

Dissabte 9

6.00 **PAISATGES ENCREUATS**.
 6.30 **GAUDEIX LA FESTA**.
 7.00 **L'ESCOLA A CASA**.
 7.30 **SANT JORDI 2020**.
 8.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema.
 8.30 **VICACTIVA'T A CASA**.
 9.00 **GAUDEIX LA FESTA**.
 9.30 **TELÓ DE FONTS**.
 10.00 **DIBUIXOS ANIMATS**.
 11.00 **L'ESCOLA A CASA**.
 11.30 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Dilluns - divendres.
 14.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Presenta: Pitu Anaya.
 14.30 **AVENTURA'T**. El barranc de Fontanet d'aigua clara i cristal·lina.
 15.00 **CAMINANT PER CATALUNYA**. Vall de Lord.
 15.30 **VICACTIVA'T A CASA**.
 16.00 **DIBUIXOS ANIMATS**.
 17.00 **THE WEEKLY MAG**.
 17.30 **ÚNICS**.
 18.00 **MARIA I JO**. Documental. La història del viatge de Miguel Gallardo i la seva filla de 14 anys a un complex turístic de les Illes Canàries.
 19.17 **CIUTADÀ NOVELL**. Què s'amaga rere el Gran Teatre del Liceu.
 20.00 **EURO COVID-19**.
 20.30 **AL DIA CAP DE SETMANA**. Presenta: Meritxell Garriga.
 21.00 **SOFÀ MUSIC**. La ruta de les estrelles / Dos de Lis / Lo pardal Roquer / Jordi Mestre.
 22.55 **SABERUTS**. Minisèrie. Capítol 2.
 23.00 **PAISATGES ENCREUATS**.
 23.30 **GAUDEIX LA FESTA**.

0.00 **TELÓ DE FONTS**.
 0.30 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Presenta: Pitu Anaya.
 1.00 **CAMINANT PER CATALUNYA**. Vall de Lord.
 1.30 **AVENTURA'T**.
 2.00 **DE TEE A GREEN**. Golf.
 2.30 **PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC**.

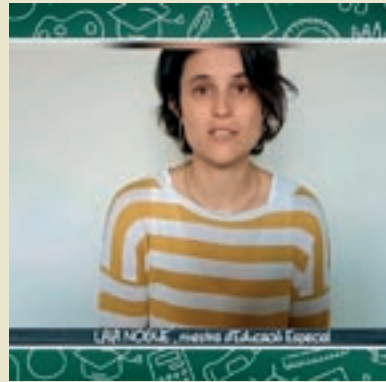
Diumenge 10

6.00 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Dilluns - divendres.
 8.30 **VICACTIVA'T A CASA**.
 9.00 **CAMINANT PER CATALUNYA**. Vall de Lord.
 9.30 **L'ESCOLA A CASA**.
 10.00 **DIBUIXOS ANIMATS**.
 11.00 **MISSA DE MONTSERRAT**. En directe.
 12.22 **OSONA DES DEL CONFINAMENT**. Càpsules.
 12.30 **L'ESCOLA A CASA**. Dilluns / Dimecres / Divendres.
 14.00 **PAISATGES ENCREUATS**.
 14.30 **AVENTURA'T**.
 15.00 **VICACTIVA'T A CASA**.
 15.30 **CAMINANT PER CATALUNYA**. Vall de Lord.
 16.00 **DIBUIXOS ANIMATS**.
 17.00 **EL BOSC DE HAQUIVAQUI**. Cinema infantil.
 18.20 **UN BARRET DE PALLA D'ITÀLIA**. Teatre.
 20.00 **EURO COVID-19**.
 20.30 **AL DIA CAP DE SETMANA**. Informatiu.
 21.00 **SANT JORDI 2020**. Ramon Boixeda (14-01-20), sobre el poemari *Les beceroles successives* / Gemma Pasqual / Ramon Erra / Lluís-Anton Baulenas / Pere Colomer / Pere Bosch i Cuenca.
 0.00 **OSONA DES DEL CONFINAMENT**. Càpsules.
 0.30 **AL DIA CATALUNYA CENTRAL**. Dilluns - divendres.
 3.00 **PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC**.

Tres capítols de 'L'escola a casa'

Nova entrega de l'espai elaborat per mestres, aquest divendres (17.00). Diumenge (12.30), els tres capítols de la setmana.

L'escola a casa
dv., 17.30; dg., 12.30

Les notícies del cap de setmana

Meritxell Garriga (a la foto) continua al peu del canó per explicar, dissabte i diumenge, les notícies més destacades del cap de setmana.

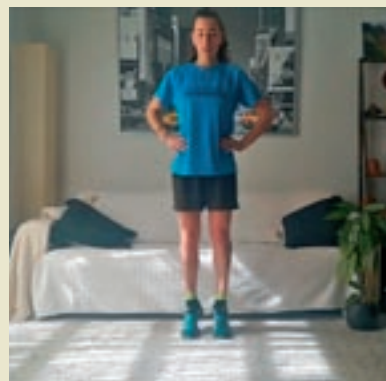
Al dia cap de setmana
dissabte i diumenge, 20.30

Activitat física a casa

Mercè Cuberta, Raül Obiols i Aina Portell porten nous exercicis per fer a casa per poder garantir un confinament més saludable.

Vicactiva't a casa
dv., 13; ds., 15.30; dg., 8.30 i 15

'Maria i jo', dissabte a la tarda

Documental sobre la relació d'una família amb una filla autista, basat en la novel·la gràfica de Miguel Gallardo. Finalista dels premis Goya i Gaudí 2011.

Maria i jo
dissabte, 18.00

Diumenge, 'El bosc de Haquivaqui'

Cinema infantil ambientat en un bosc on els animals petits han de vigilar que els més grossos no se'ls cruspeixin. Amb música de Pastorets Rock.

El bosc de Haquivaqui
diumenge, 17.00

Entrevista a Ramon Boixeda

Recuperem l'entrevista que Jordi Vilarrodà feia al jove poeta de Sant Julià, autor de *Les beceroles successives*, LVII Premi Ausiàs March de Gandia.

Sant Jordi 2020
diumenge, 21.00

EL FORAT DEL 9

La paciència, el pixat de truja i el coronanitrats

Jordi Sunyer

Nou rècord mundial a Osona. En aquest cas, però, no es tracta d'una fita per presumir-ne sinó més aviat perquè ens caigui la cara de vergonya. Tal com detallava l'*Al dia Catalunya Central* d'EL 9 TV, en el darrer mostreig de les fonts d'Osona fet pel Grup de Defensa del Ter (GDT) la de la Gana, a Calldetenes, va donar 492,2 mil·ligrams de nitrats per litre. Una xifra esfereïdora sense cap precedent. El GDT fa mostrejos des de 2002 i mai s'havia arribat a aquests nivells "que multipliquen per deu el límit de potabilitat de l'aigua fixat per l'Organització Mundial de la Salut", explicava la presidenta del grup ecologista, Ginesta Mary. L'únic remei per capgirar la situació, segons el GDT,

és acabar amb l'actual model de ramaderia industrial que hi ha a la comarca. A més, Mary també demanava una reflexió sobre les macrogranges davant la Covid-19 "i futures possibles crisis sanitàries". Vaja, que el coronavirus 2.0 podria tenir l'origen en una meggranja osonenca... I ja que hem anat a parar, inevitablement, a la crisi del coronavirus em ve al cap la reflexió que dijous feien al *Racó de pensar* –una secció de *Territori 17*– sobre la paciència. Per fer front a l'actual crisi està bé tenir-ne un sac, "però tampoc és bo que la processó vagi per dins i que no esclatem mai" ja que "a la llarga això acaba passant factura". Aplicat als purins el tema està clar: és hora de dir prou perquè la paciència ja se'ns hauria d'haver acabat fa temps. I si no que ningú es queixi quan d'aquí a quatre dies aparegui el coronanitrats o quan surti pixat de truja de la font del Desmai.

RYAN CLAUSEN

LLEGINT

Doncs això, que d'aquest confinament en sortiré odiant el telèfon mòbil. I les connexions

telemàtiques. Per eternes. Per lentes. Per distants. Perquè no hi ha ni pell ni matissos. Perquè la comunicació va a batzegades. I, sobretot, perquè sonen com el cul.

Les paraules dels participants es barregen enmig

d'un timbre metàl·lic prou insuportable. Les gràcies es perden. I quan algú demana de repetir-les ja no en tenen, de gràcia. I, sovint, els silencis, per mirar de no tornar a xafar la paraula d'altri, es fan eterns.

Per a mi, el confinament és aquest timbre. I dormir malament. A batzegades, com les connexions telemàtiques. És llevar-me aviat. I començar el dia amb *Little Girl Blue*, de la Janis Joplin. I amb un cafè. El confinament és rebre més

El confinament, ara, és el plaer d'un passeig a l'hora màgica, aquells 20 minuts en què la llum s'apaga

males notícies que no pas bones. És patir per un futur

personal i col·lectiu incert. És desitjar que faci sol. I que els núvols marxin, quan n'hi ha. És cuinar i teletreballar. I agrair que puc teletreballar. El confinament és caminar menys del que voldria, però, ara que podem començar a treure el cap de casa, és el plaer d'un passeig a l'hora màgica, aquells 20 minuts del dia en què la llum s'apaga. El confinament és adormir-me intentant acabar *The Last Dance*, el documental dels Chicago Bulls de Michael Jor-

dan; o els últims capítols de la sèrie *Vikings*. És apilar mentalment tot allò que em recomanen veure i no trobo mai el moment de fer-ho, com *Home Ground* o *Unorthodox*. Dues sèries. I és intentar començar *La casa de papel*, que dec ser de la poca gent que no l'ha vista, per saber qui és Nairobi, Helsinki o el Professor i poder estar a l'altura de les converses dels fills. El confinament és mirar *Tabús* cada dimecres. I xalar amb un producte televisiu tan intens com brillant. I, a distància, treure'm el barret per l'excel·lent feina del David Verdguer, el seu conductor. El confinament és acumular llibres no llegits i muntar una mena de *pit lane* amb l'ordre de prioritats. A la *pole*, *El conte de la serventa*, de Margaret Atwood; *Tot Messi. Exercicis d'estil*, del Jordi Puntí, que fa temps que espera, i *Decisiones trascendentals*, d'Ian Kershaw, sobre els entrellats polítics a la Segona Guerra Mundial.

El confinament és donar les gràcies a la tecnologia. I acceptar que és el que ens ha permès dir hola als amics. I abraçar-los amb la mirada distant d'una pantalla de dimensions variables. Cert. Però quan tot això acabi, no m'envieu missatges de WhatsApp ni em proposeu fer una trobada telemàtica. Truqueu-me. I si no he fotut el mòbil al mar espero poder agafar-lo dient: hola, estava llegint.

Eloi Vila

Cromos

Zoològics

Això del confinament de les persones a casa seva té algunes (poques) coses bones. Aquesta setmana hem vist un vídeo d'un cabirol corrent pels carrers de Torelló i fotos d'un paó per les teulades de Roda. Quan els carrers es tornin a omplir de cotxes ja s'haurà acabat.

Sexualitat

Com que no es fan activitats, les cartelleres públiques han quedat congelades. Ens ha cridat l'atenció un anunci enganxat al carrer de les Vinyes de Ripoll d'un taller "d'amor i sexualitat sagrada". Es feia a mitjans d'abril a Menorca. Un acte de Menorca a Ripoll? Sexualitat sagrada? Estrany.

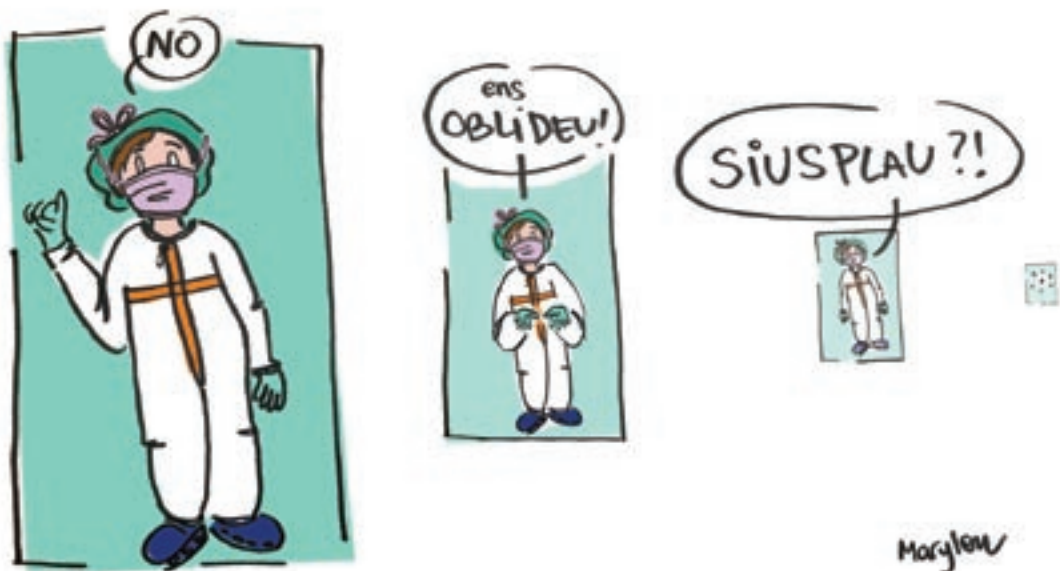
Esport

Després del confinament a molta gent li ha vingut ganes de fer esport. No tothom, però, n'ha sortit ben parat. Ho explicava la cantant Núria Graham: "Caiguda més que patètica. Sang a les mans. És el segon cop a la vida que em llevo per anar a córrer: el primer em vaig desmaiar. Anem millorant".

Festa

Coses que han de perdurar després del coronavirus: fer esport i l'ambient a les 8 del vespre. A part de reconèixer la feina dels professionals sanitaris, hi ha veïns que s'ho han muntat molt bé. A la plaça del Mil·lenari de Vic ens expliquen que canten, aplaudixen i fan jocs de llum amb lots.

La vinyeta

EL 9 NOU

Presidenta Beth Codina
Director editorial Agustí Danés

Director edició Víctor Palomar

Seccions

Dolors Altarriba (economia i monogràfics)
Vicenç Bigas (reportatges) / Miquel Erra (el calaix)
Albert Llimós (fotografia) / Esther Rovira (esports)
Jordi Vilarrodà (cultura)

Redacció

Clàudia Dinarès / Guillem Freixa / Arnau Jaumira / Isaac Moreno
Natàlia Peix / Guillem Rico / Sagi Serra / Jordi Sunyer / Txell Vilamala

Correctora Cristina Anfruns

Informàtica i producció Jordi Soler

Publicitat edicions Rosa Serra

Publicitat Lourdes Coma / Jordi Roca

Màrqueting Teresa Molas

Administració Esperança Polvillo

Redacció, Administració i Publicitat

Vic: Plaça de la Catedral, 2.
Tel. 93/889 49 49 - Fax 93/885 05 69
c/e direccio@vic.el9nou.com
c/e ripoll@el9nou.com

Edició i Distribució

Premsa d'Osona, S.A. Plaça de la Catedral, 2

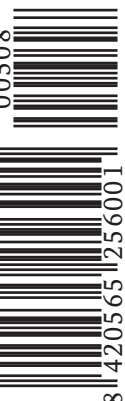
Impressió: Imprintsa

Dipòsit Legal: B-7.500-1978

Difusió controlada per OJD
Periòdic adherit al Consell de la Informació de Catalunya
www.el9nou.cat

814205651256209

00508
814205651256001